

Modli se a pracuj!

Modlitební knížka
s návodem k životu křesťanskému.

Připojeno 20 duchovních písní.

Upravil

prelát Dr. Jan Nep. Sedlák,
apošt. protonotář, arcijáhen u sv. Víta
v Praze.

———— Vydání třetí. pozměněné. ————

V Praze 1909.

Tiskem a nákladem knižecí arcibiskupské knihtiskarny
(Rohlíček a Sievers.)

Св. Родина назаретская.
(Viz str. 24.)

Čís. 13090.

I m p r i m a t u r .

V P r a z e , d n e 2. ř í j n a 1909.

Leo kardinál ze Skrbenských,
kníže-arcibiskup.

Předmluva k třetímu vydání.

V nedlouhé době rozebráno i druhé vydání této modlitební knížky. Přikročeno tudíž k vydání třetímu, pro něž volena vhodnější úprava a v němž také v obsahu samém učiněny některé změny; zejména přihlíženo k nejnovějším modlitbám odpustkovým.

Nově takto upravená poučná i modlitební knížka ta klade se do rukou zbožných čtenářů s vroucím přáním, aby došla opět hojného rozšíření a žádoucí obliby. Dejž Bůh, aby se stala všem, kdož jí používati budou, mocnou pobídkou k životu v pravdě křesťan-

skému, věrným rádcem na cestě ctnosti
a tak účinně pomáhala ke spáse ne-
smrtelných duší. Doplniž Bůh hojnou
milostí svou, čeho slabá slova nedo-
vedou.

V Praze, na den sv. Václava I. P. 1909.

Spisovatel.

Památné moje dni.

Narozen jsem :

Křest svatý přijal jsem :

První moje sv. zpověď:

Den prvního sv. přijímání:

Břmován jsem byl:

Jiné dni důležité a významné:

OBSAH.

Předmluva k třetímu vydání.
Památné moje dni.

Část první.

Pobožnost pro každý den.

	Str.
Ráno	1
Mezi dnem.	
Při práci	5
Zbožné povzdechy a střelné modlitby	7
Některé památné výroky z Písma sv.	10
Z českých přísloví	13
Při jídle	17
Ve čtvrtek na památku smrtelných úzkostí Krista Pána	18
V pátek na památku smrti Páně . .	20

II.

	Str.
Večer	21
Modlitby pro jednotu sv. Rodiny nazaretské:	
1. Každodenní modlitba členů jednoty	25
2. Modlitba záslibná	27
Rozjímání o smrti	28
Výklad tří hlavních modliteb	33

Část druhá.

Pobožnost pro neděle a svátky.

Oddíl I. Dopoledne.

Úvaha	48
Modlitba nedělní	50
I. Pobožnost mešní	51
Modlitba po mši sv.	64
II. Mše sv. dle mešní knihy	65
Vzbuzení tří božských ctností	93
Modlitby před nejsv. Svátostí oltářní	96

Oddíl II. Odpoledne.

Poučení	99
I. Litanie :	
1. K nejsv. jménu Ježíš	110
2. K nejsv. Srdci Ježíšovu	105
Záslibná modlitba k nejsv.	
Srdci Páně	109
3. Litanie loretánská	100
Pomni, ó nejdobrotivější	
Panno	115

	Str.
Chvalozpěv „Magnificat“	116
4. Litanie k sv. Josefu	117
5. Litanie o všech Svatých	119
II. Pobožnost růžencová	130
Modlitba k sv. Josefu	135
III. Pobožnost křížové cesty	136
Úvaha	151
Rozjímání: Královská cesta sv. kříže	155
Hlavní pravidla víry a mravů křesťan- ských	163

Část třetí.

Pobožnost k přijetí sv. svátostí.

I. K sv. zpovědi. Poučení	169
Modlitba přípravná	171
Zrcadlo zpovědní	174
Přímo před sv. zpovědí	180
Žalm 50	180
Po sv. zpovědi	184
Kajícná modlitba sv. Augustina	186
II. K sv. přijímání. Poučení a modlitba	188
Modlitba sv. Tomáše Akvinského	190
Před sv. přijímáním	191
Po sv. přijímání	193
Nábožné vzdechy sv. Ignáce	195
Modlitba sv. Tomáše Akvinského	195
Modlitba odpustková	197
Jiná modlitba	198
Plnomocné odpustky pro hodinu smrti	198

IV.

	Str.
Zbožné prosby sv. Augustina	199
Modlitba papeže Klementa XI.	200
Křížové tažení, konané modlitbou	202
Odpustky. Poučení o nich	203
Modlitby na dosažení odpustků	204
III. Obnovení slibu křestního	208
IV. K sv. biřmování	209
Před sv. biřmováním	210
Modlitby po sv. biřmování	212
V. K svátosti pomazání nemocných	212
Před přijetím té svátosti	214
Po přijetí	216
VI. K svátosti stavu manželského. Poučení	218
Modlitba před a po sňatku	219

Část čtvrtá.

Pobožnost dle roku církevního.

Poučení	222
-------------------	-----

I. Svátky a památné dni Páně.

V době adventní	223
Modlitby církevní	224
Boží hod vánoční	225
Obřezání Páně	226
Zjevení Páně	227
Nejsv. jména Ježíš	228
V době postní	228
Neděle květná	230
Zelený čtvrtek	231

	Str.
Veliký pátek	231
Bílá sobota	233
Boží hod velikonoční	234
Pondělí velikonoční	234
Neděle křížová	235
Nanebevstoupení Páně	236
Boží hod svatodušní	237
Pondělí svatodušní	238
Slavnost nejsv. Trojice	238
Slavnost Božího těla	239
Památka posvěcení chrámu Páně	240

II. Slavnosti Marianské.

Neposkvrněného Početí P. M.	241
Pobožnost k neposkvr. Početí P. M.	242
Očišťování P. M.	243
Zvěstování P. M.	244
Panny Marie Dobré rady	245
Navštívení P. M.	246
Nanebevzetí P. M.	247
Narození P. M.	248
Jména P. M.	249
Sedmi bolestí P. M.	250
Slavnost růžence P. M.	251

III. K uctění Světic a Svatých Páně.

Sv. Štěpána	252
Sv. Blažeje	252
Bl. Anežky České	253
Sv. Klementa Hofbauera	254
Sv. Jana Sarkandra	254
Sv. Josefa	255
Sv. Vojtěcha	257
Sv. Zikmunda	257

VI

	Str.
Sv. Jana Nep.	258
Sv. Norberta	259
Sv. Víta	259
Sv. Aloise	260
Sv. Jana Kř.	261
Sv. Petra a Pavla	261
Sv. Prokopa	262
Sv. Cyrilla a Metoděje	262
Bl. Hroznaty	263
Sv. Anny	264
Sv. andělů strážných	265
Sv. Lidmily	266
Sv. Kosmy a Damiana	266
Sv. Václava	267
Sv. Hedviky	268
Všech svatých	269
K sv. patronům Českým	269
K sv. patronu křestnímu	270
Sv. patronové řemesel a živností	271

Část pátá.

Pobožnost v rozličných potřebách života.

Za všeobecné potřeby křesťanstva . . .	281
Modlitba za rodiče : a) za živé	282
b) za zemřelé	283
Přímluva za všechny lidi	283
Za papeže	285
Za zeměpána	285

	Str.
Za duchovní stav o dnech kvatembro- vých	286
Modlitba rodičů za dítky	288
Modlitba sirotka	289
Za bratry, sestry, příbuzné	289
Za dobrodince	290
K božské prozřetelnosti	291
V čas soužení a zármutku	292
Před nastoupením cesty na zkušenou . .	293
Při nastoupení práce	293
Modlitby za šťastnou smrt	294
Modlitby za nemocné	296
Za umírajícího	298
Při skonání	300
Modlitby za zemřelé	301
Několik upřímných rad	303

Část šestá.

Písně duchovní.

(Pořadem abecedním dle začátečních slov.)

Bože, chválíme tebe	313
Bože, před tvou velebností	313
Ejhle, Hospodin přijde	315
Hospodine, ulituj nás	316
Chval, Sione, Spasitele	316
Již jsem dost pracoval	318
Mé jsi potěšení	320
Narodil se Kristus Pán	321
Otče náš, milý Pane	321

VIII

	Str.
Pochválen budiž	321
Poklekni na kolena	322
Přijď, ó Duše přesvatý	322
Shlédni, Bože	323
Svatý, svatý	325
Svatý Václave	325
Tisíckrát pozdravujeme tebe	326
Vítej, milý Jesu Kriste	328
Vstalt' jest této chvíle	329
Zdrávas bud', Panno Maria	330
Z nebe posel vychází	331

Opravy :

Str. 4. řád. 11. shora čti : Slovo.

Str. 14. ř. 4. sh. čti: po nás.

Str. 32. ř. 14. sh. čti: přátele.

Str. 56. ř. 4. zdola čti: všechny.

Str. 121. ř. 11. zd. čti: orodujte.

Str. 225. ř. 11. zd. čti: Spasitele.

Str. 227. ř. 3. zd. čti: také až.

Modli se a pracuj!

Část první.

Pobožnost pro každý den.

Ráno.

Čiňme od Boha počátek,
a dobrý bude pořádek.

Příbytek tvůj nechť se podobá sv. domu v Nazaretě, v němž přebývala sv. Rodina. Proto dbej, abys jej denní pobožností posvěcoval, Bohu milým činil a požehnání Boží naň svolával. Buď vděčen Bohu za každý den, který přidal ke dnům tvým. Jest to dar Boží, a můžeš v něm pro nebe mnoho získati, sobě i rodině své prospěti. K tomu cíli takto si denně počínej :

Procitna ze sna, rci: Sláva tobě, Pane Bože, že jsi mi dopřál tohoto dne. Sláva

Otci, který mne stvořil, Synu, který mne vykoupil, Duchu sv., který mne posvětil.

Povstaň rychle z lůžka a rci : Vstávám ve jménu Pána našeho Ježíše Krista. On mne račiž požehnati, ode všeho zlého na těle i na duši chrániti a k životu věčnému přivésti ! Amen.

Když se umýváš: Obmyj mne, Pane, ode všech nepravostí mých a od hříchů mých očisť mne ! Amen.

Když se oblékáš: Oděj mne, Pane, rouchem nevinnosti, jež jsem dostal na křtu svatém, ať si je uchovám pro hostinu nebeskou. Amen.

Pokrop se svěcenou vodou, požehnej se sv. křížem a modli se kleče :

Děkuji tobě, Hospodine Otče nebeský, že jsi mi popřál spáнку a údy mé k započetí denní práce posilnil. Přispěj mi ku pomoci, abych práci dnešní tak konal a i dokonat, by byla tobě ke cti, mně pak se stala záslužnou pro život věčný.

Tobě, Bože, obětuji vše, cokoliv dnes budu mysliti, žádati, mluvit, konati a trpěti. To všecko pak spojuji s úmyslem a zásluhami tvého božského Syna,

Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista, kterému chci náležeti v životě i v smrti, dnes i na věky. Činím také předsevzetí, bedlivě se varovati každého zvláště pak svého obvyklého hříchu. Dejž mi, ó Bože, milost svou, bych tato předsevzetí svědomitě vyplnil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Sladké srdce mého Ježíše, dejž, abych tě víc a více miloval. (Odp. 300 dní pokaždé.) — Sladké srdce Marie Panny, budiž mou spásou! (Odp. 300 dní pokaždé.) — Svatý anděle strážce, sv. patrono můj a všichni svatí a světice Boží, orodujte za mne!

Otče náš. Zdrávas Maria. Věřím v Boha. Anděle Boží, strážce můj. Zdrávas královno.

»*Anděl Páně.*«

Neopomíjej modlitby té, kterouž ráno, v poledne a večer konáme a jíž získati můžeme pokaždé odpustky 100 dní, když se *při zvonění* modlíme „Anděl Páně“ i se třemi zdrávasy *kleče* (v poledne a o sobotách v postě a v sobotu večer vůbec, jakož i v neděli a po celý čas velikonoční *stoje*).

Kde se nezvoní, možno odpustky ty též získati; rovněž tak, nemůže-li kdo ze závažné příčiny v kleče se modliti neb na zvonění pozor dáti. (Lev XIII. r. 1884).

1. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii, a ona počala z Ducha svatého. Zdrávas, Maria . . .

2. I řekla Maria: Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého. Zdrávas Maria, . . .

3. A slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi. Zdrávas, Maria . . .

V. Oroduj za nás, svatá Boží rodičko!

R. Abychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových.

Modleme se: Milost svou, prosíme, Pane, rač do myslí našich vlíti, abychom, kteří jsme andělem zvěstujícím vtělení Krista, Syna tvého, poznali, skrze umučení jeho a kříž k slávě vzkříšení přivedeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Večer se přidává za duše v očistci:
Otče náš. Zdrávas Maria.

V. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane!

R. A světlo věčné ať jim svítí!

V. Ať odpočívají v pokoji!

R. Amen.

(200 dní odpustků jednou denně, modlíme-li se tyto veršíky třikráte za den (Lev XIII. 1880).

V době velkonoční modlíme se místo „Anděl Páně“ „Regina coeli“ = „Raduj se, nebes Královno,“ jež zní:

Královno nebes, vesel se, alleluja ;
neboť kterého jsi nositi zasloužila, alleluja ;
vstalť jest, jakož jest pověděl ;
alleluja. Pros za nás Boha ; alleluja.

V. Raduj a vesel se, Panno Maria, alleluja.

R. Neboť Pán v pravdě vstal, alleluja.

Modleme se : Bože, který jsi vzkříšením Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, svět oblažiti ráčil, uděl, prosíme, abychom skrze rodičku jeho Pannu Marii blaženosti života věčného došli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

M e z i d n e m.

P ř i p r á c i.

S Bohem začni v každé době,
podaří se práce tobě.

Cestou do práce myslí na sv. Rodinu.
Představ si sv. ochránce všeliké křesťanské

práce, pěstouna Páně sv. Josefa ! Uvažuj, že sám Syn Boží v podobě lidské pracoval na zemi po boku pěstouna svého v dílně te-
sařské. Božskou rukou svou posvětil tak po-
ctivou práci a požehnal jí. Dbejž o to, abys
při práci měl před očima sv. kříž neb jiný
sv. obraz. Nemař zbytečným hovorem ani
jinak drahocenného času ! Při práci zacho-
vávej pořádek a obnovuj častěji dobrý úmysl,
že konati chceš všecko z lásky k Bohu. Vzpo-
meň na rodinu svou, jížto máš býti živi-
telem. Vštěp si v paměť zbožné povzdechy
a střelné modlitby, jakož i výroky z Písma
sv. a přísloví česká, která zde připojena. Po-
vzbuzuj jimi sebe a dle možnosti i své druhy
a podřízené ; hled', aby i oni častěji si jich
připomínali, si je zapamatovali a jimi se
spravovali. Co dobrého semene můžeš tak
zaseti do vnímavých srdcí ! Jakých zásluh
můžeš získati tak duši své ! Vděčně budou
na tebe vzpomínati třeba po dlouhých letech
ještě ti, které jsi takto k zbožnosti vedl,
a žehnati budou památce tvé.

Modlitba mezi prací: Posilni a občer-
stvi mne, Pane a Bože můj, abych mohl
v díle svém s pomocí tvou dále pokra-

čovati a je i dokončiti, tobě ke cti a slávě, sobě pak ke spáse. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Zbožné povzdechy a střelné modlitby.

Dobrý úmysl : Ve jménu Páně! — Ke cti a slávě Boží! — Z lásky k tobě, Ježíši! — Duše sv., osvěť a posvěť mne! — Chvála Bohu! — Ne nám, ale jménu tvému, Pane, buď z toho čest a sláva!

Obětování se Pánu Ježíši : Ježíši, tobě živ jsem, tobě umírám, tebe chci milovat, dokud neskonám. — Ó Ježíši, všechno z lásky k tobě!

Bázeň Boží : Jednu duši mám, jedna smrt, jeden soud, jedna věčnost čeká mne. — Kam půjdu před Duchem tvým, kam uteku před tváří tvou?

Z domu vycházej, rei : S Bohem ať vycházím, s Bohem ať se navrátím!

Jda podle chrámu : Pochválen buď Pán Ježíš Kristus! — Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější Svátost oltářní od toho času až na věky! Amen.

Jda podle hřbitova : Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim

svítí ! Odpočiňtež v pokoji ! Amen.
(Odp. 300 dní pokaždé, jež zemřelým pouze přivlastniti lze.)

Před sv. křížem : Klaníme se tobě, nejsvětější Pane Ježíši Kriste, dobrořečíme tobě, nebo skrze svůj svatý kříž svět jsi vykoupil. (Odp. 100 dní jednou za den. — Pro své svaté drahé rány, Jezu Kriste, smiluj se nad námi !

Když hodiny bijí : Opět blíže k smrti, blíže k hrobu a věčnosti.

Častěji mezi dnem : Sladké srdce mého Ježíše, dejž, abych tě víc a více miloval ! Sladké srdce Marie Panny, budiž mou spásou !

Ó můj Bože, dejž, abych tě miloval, a jedinou odměnou za mou lásku budiž, abych tě stále více miloval. (Odp. 100 dní, jednou za den.) Ó Paní má, ó Matko má, vzpomeň, že tobě náležím. Chraň mne a opatruj mne jako statek a majetek svůj ! (Odp. 40 dní pokaždé.)

Je-li ti práce těžkou : Bez boje není vítězství. — Mohli jiní, mohly jiné, proč bys také ty ne ? — Posilni mne, můj Ježíši ! — Přispěj mi, pomocnice křesťanů, Panno mocná ! — Ó sv. Josefe,

vzore a patrone ctitelů nejsv. Srdce Ježíšova, oroduj za nás ! (Odp. 100 dní jednou za den.)

V pokušení : Spas mne, Bože, nebo v tebe doufá duše má. — Bože, ku pomoci mé vzezři, Pane, ku pomoci mé pospěš ! — Ježíš, Maria, Josef, stůjte při mně ! Raději zemřítí nežli hřešiti !

Anděle Boží, strážce můj, jemuž jsem dobrotivostí božskou byl svěřen, osvěcuji mne a opatruj, řiď mne a spravuj ! (Odp. 100 dní pokaždé.)

Kdybys snad někdy — ale nedej toho Bůh ! — dopustil se hříchu těžkého, řekni co nejdříve : Zhřešil jsem, ó Bože, buď mi milostiv ! — Ježíši, lásko má, znova jsem tě křižoval; smiluj se nade mnou ! Nej-sladší Ježíši, nebudiž mi soudcem, nýbrž Spasitelem ! (Odp. 50 dní pokaždé.)

Spasiteli světa, smiluj se nad námi ! (Odp. 50 dní, jednou za den.) Můj Ježíši, smilování ! (Odp. 100 dní pokaždé.) — Ježíši, Bože můj, nade všechno tě miluji. (Odp. 50 dní pokaždé.) Ježíši, tichý a pokorný srdcem, učiň, aby se srdce mé tvému podobalo. (Odp. 300 dní jednou za den.)

Odevzdání se do vůle Boží: Hle, Pane, jsem v rukou tvých; učiň se mnou, co chceš. — Buď, ó Pane, vůle tvá! Bez vůle tvé, Pane, ani vlas s hlavy nepadá.

Staniž se, budiž chválena a na věky nejvyšš velebena nejspravedlivější, nejvyšší a nejmilostnější vůle Boží ve všem! (Odp. 100 dní, jednou denně.)

Některé památné výroky z Písma svatého.

Nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo pracují, kteříž stavějí jej. Nebude-li Hospodin ostříhati města, nadarmo bdí, kdož ostříhá ho. Žalm 126, 1.

Blahoslavení všickni, kteříž se bojí Hospodina a kteříž chodí po cestách jeho. Nebo z práce rukou svých jísti budeš: blahoslavený jsi, a dobře tobě bude. Žalm 127, 1—2.

Počátek moudrosti jest bázeň Boží. Sir. 1, 16.

V skutku a řeči, i ve vší trpělivosti cti otce svého. Sir. 3, 9.

Požehnání otcovo utvrzuje domy synů: zlořečení pak matčino z kořene vyvrací základy. Sir. 3, 11.

Lepší jest chudý zdravý a silný,
nežli bohatý mdlý a trápený neduhem.
Sir. 30, 14.

Kdo sobě jest zlý, komu jinému bude
dobrý? a nebudeť se veseliti v zboží
svém. Sir. 14, 5.

Dělník opilec nezbohatne, a kdo
pohrdá malými věcmi, pomalu zhyne.
Sir. 19, 1.

Před modlitbou připrav duši svou
a nebuď jako člověk, kterýž pokouší
Boha. Sir. 18, 23.

Přísahání nechť nepřivykají ústa
tvá, nebo mnozí jsou pádové v něm.
Sir. 23, 9.

Půjč bližnímu svému v čas potřeby
jeho, a vrať zase bližnímu časem
svým. Sir. 29, 2.

Závist a hněv ukracují dnů. Sir.
30, 26.

Synu a ženě, bratru a příteli, ne-
dávej moci nad sebou v životě svém :
a neodevzdávej jinému jmění svého, abys
snad neželel a neprosil o ně. Sir. 33, 20.

V poctivosti míti budeš matku svou
po všechny dny života jejího : nebo po-

mněti máš, jaká a jak veliká nebezpečnoství trpěla pro tebe v životě svém. Tob. 4, 3—4.

Kterak budeš moci, tak buď milosrdný. Budeš-li míti mnoho, dávej mnoho; jestliže málo míti budeš, také i z mála rád udělovati hled'. Tob. 4, 8—9.

Kdožbykoli tobě něco dělal, hned zaplať mzdu jemu, a mzda dělníka tvého ať nikoli nezůstává u tebe. Tob. 4, 15.

Čeho nechceš, aby od jiného dalo se tobě, hled', abys ty nikdy jinému nečinil. Tob. 4, 16.

Neboj se, synu můj, chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého míti budeme, jestliže se báti budeme Boha, a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu, budeme-li dobře činiti. Tob. 4, 23.

Hledejte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko (potřebné věci časné) bude vám přidáno. Mat. 6, 33.

Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno. Mat. 7, 7.

Všecko, cožkoli chcete, aby vám lidé činili, i vy číňte jim. Mat. 7, 12.

Dávejtež, co jest císařovo císaři, a co jest Božího Bohu. Luk. 20, 25.

Dávejte všem, což jste povinni: komu daň (tomu) daň ; komu clo, (tomu) clo ; komu bázeň, (tomu) bázeň ; komu čest, (tomu) čest. Řím. 13, 7.

Budťo, že jíte, aneb pijete, aneb cokoli jiného činíte, v slovu aneb v skutku, všecko k slávě Boží čiňte. I. Kor. 10, 31.

Vizte, aby žádný žádnému zlého za zlé neodplacoval, ale vždycky, co dobrého jest, čiňte sobě vespolek i všem. I. Tess. 5, 15.

Z českých přísloví.

Ne vše na rozum, ale více na Boha dáti.

Více má Bůh, než rozdál.

Bůh jedny dvěře zavře a sto jiných otvírá.

Všeho do času, Pán Bůh na věky.

Koho Bůh miluje, křížem ho navštěvuje.

Koho chrání Bůh svým štítem, nezahyne v boji litém.

Kdo se Boha nebojí, ten se lidí nestydí.

Kdo Bohu slouží, dobrého má hospodáře.

Dokud síla, hledme díla, by památka pro nás zbyla.

Lépe zpívati, nežli klívati.

Hledej sobě zisku bez jiných ná-
tisku.

Trpělivost železná vrata probíjí.

Při svorné vůli jde vše do hůry.

Otep nepřelomíš, a po prutu všecko
zlámeš.

Bez práce není ovoce. Kdo neseje,
ten nevěje.

Kůň k tahu, pták k letu a člověk
ku práci.

Kdo dělá, vydělá ; kdo dbá, ten má.

Kdo chce chleba, pracuj co třeba.

Z pilnosti se štěstí rodí, lenost
holou bídu plodí.

Pán Bůh dává požehnání, do chléva
však sám nevhání.

Úsilím a prací i nebe koupíš.

Važ si času, chop se práce, zahálky
se chraň co zrádce!

Práce kvapná, málo platná.

Přemysli dobře, začni rychle, konej
pilně!

Zvykej pořádku, ujdeš zmatku na statku.

Chtícímu nic není těžko, nechtícímu všecko.

Přijde čas, že se zeptá zima, cos dělal v letě.

Netrať naděje, když zle se děje.

Třeba chaloupka dřevěná, jen když v ní srdce zdrávo.

Ctnostný život, dlouhý život.

Dobré svědomí nade všecko jmění.

Živ buď vlasti, přátelům, vzdají čest tvým popelům.

Milejší ctnost s chudobou, nežli hřích s ozdobou.

Opatruj oděv z nova a čest z mládí!

S kým obcuješ dopoledne, takový jsi odpoledne.

Dvakrát hřeší, kdo se hříchem honosí.

Po péří ptáka a po řeči člověka.

Přestaň žertovati, když tvář se pýří.

Hněv a jazyk na uzdě měj!

Při kom jest stud, při tom i svědomí.

Nestoudné oči nestoudného srdce jsou svědkové.

Kdo tě napomíná, měj ho za přítele!
Přítel jest, kdo pravdu mluví, ne
kdo pochlebuje.

S každým pěkně, s nemnohými dů-
věrně.

Lež má krátké nohy, daleko neujde.
Pokorné slovo hněv ukrocuje.

Kdo o kom před tebou, jistě o tobě
u jiných.

Hříchy mladosti kárá Bůh na staré
kosti.

Marnotratný ráno skvostně snídá,
o polednách ohryzky pojídá; k svačině
má, co si vyvěří, a na noc z prázdné
mísy večerí.

Dokud živi rodiče, cti je, a za mrtvé
modli se!

Požehnání rodičů ve vodě neutone,
v ohni neshoří.

Otcova kletba vysušuje a matčina
z kořene vyvracuje.

Jak ty rodiče své, tak tě uctí
dítka tvé.

Kde láska tu i Bůh; kde závist, tu
zlý duch.

Co chudému dáš, na lžíci ti naroste.
I kuřátko pijíc k nebi pohlíží.

Kde pití a hody, tam i choroby.
Kam střídmost nechodí, tam chodí
lékař.

Lékař léčí, Bůh uzdravuje.

Při jídle.

Hlad a práce výborné koření.

S vděčností k Bohu požívej, co máš.
Nebud' vybíravý nespokojenec ; važ si kaž-
dého pokrmu jakožto daru Božího. Varuj se
neslušných řečí mezi jídlem ! Na modlitbu
při jídle nezapomínej nikdy ; dbej, jak jen
možno, aby modlitba ta se konala společně.
Nestyď se za modlitbu, stravuješ-li se v ho-
stinci. Neohlížej se na úsudek lidí, dbej na
Boha !

Před jídlem :

Oči všech doufají v tebe, Hospodine,
a ty jim dáváš pokrm v čas příhodný ;
otvíráš ruku svou a naplňuješ všelikého
živočicha požehnáním. Sláva Otci i Synu
i Duchu sv. ...

Pane smiluj se nad námi ! Kriste,
smiluj se nad námi ! Pane, smiluj se
nad námi !

Otče náš. Zdrávas Maria.

Požehnej, Hospodine, nás i těchto darů svých, kterých z tvé štědrosti požívati budeme. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Stolu nebeského rač nás účastnými učiniti, králi věčné slávy! Amen.

P o j í d l e :

Děkujeme tobě, všemohoucí Bože, za všechny tvoje dary, které jsme z milosti tvé přijali. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Sláva Otci i Synu . . .

Pane, smiluj se nad námi ! Kriste, smiluj se nad námi ! Pane, smiluj se nad námi !

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . .

Račiž životem věčným odplatiti, Hospodine, všem, kteří nám pro jméno tvé dobře činí. Amen.

V e č t v r t e k

na památku smrtelných úzkostí Pána Krista
v zahradě Gethsemanské.

1. Otče, chceš-li, přenes kalich tento ode mne; však ne má vůle, ale tvá buď. —
Otče náš.

2. Smutnáť jest duše má až k smrti.
— Otče náš.

3. I učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zemi. — Otče náš.

V. Svého vlastního syna Bůh ne-
ušetřil.

R. Ale za nás za všechny vydal jej.

Modleme se :

Shlédni, prosíme tě, ó Pane, na tuto čeleď svou, za kterouž Pán náš, Ježíš Kristus, neváhal v ruce hříšníků se vydati a muky kříže podstoupiti. Který s tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Jiná modlitba.

Ježíši, Synu Boha živého ! jenž jsi v přehořkém utrpení svém k Otci se modlil, uč a posiluj mne, abych i já, když trpěti mám, hledal v modlitbě útěchy a síly.

Ježíši, jenž jsi volal : Otče ! ne má vůle, ale tvá buď, dejž mi milost, abych vůli svou poslušně vždycky podrobil nejvyšší vůli tvé. Ježíši, jenž jsi pro hříchy mé krvavý pot vyléval, dejž abych

i já za ně proléval hořké slzy lítosti a kajícínosti. Amen.

Pětkrát Otče náš a Zdrávas Maria ..

V p á t e k ,

když se zvoní na památku smrti Pána Krista.

(Benedikt XIV.r. 1740: Odpustky 100 dní získá, kdo při zvonění ve 3 hodiny kleče se modlí 5 krát Otčenáš a 5 krát Zdrávas a to na úmysl sv. Otce.)

1. Od šesté pak hodiny stala se tma po vší zemi až do hodiny deváté. — Otče náš.

2. A okolo hodiny deváté zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: Bože můj, Bože můj! Proč jsi mne opustil? — Otče náš.

3. Ježíš pak opět zvolav hlasem velikým vypustil duši. — Otče náš.

V. Kristus učiněn jest za nás poslušným až k smrti.

R. A to k smrti kříže.

Modleme se:

Pane Ježíši Kriste, kterýž jsi pro vykoupení světa na potupné dřevo kříže vystoupiti a svou předrahou krev na

odpuštění hříchů našich prolíti ráčil, pokorně tě prosíme, bys nám po smrti naší do nebes brány radostně vejíti dal. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Jiná modlitba.

Kristus učiněn jest za nás poslušným až k smrti, a to smrti kříže.

Klaníme se tobě, nejsvětější Pane Ježíši Kriste, dobrořečíme tobě, neboť skrze svůj svatý kříž svět jsi vykoupil.

Shlédni, prosíme tě, ó Pane, na tuto čeleď svou, za kterou Pán náš, Ježíš Kristus, neváhal v ruce hříšníků se vydati a muky kříže podstoupiti, který s tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Pro své svaté drahé rány, Jezu Kriste, smiluj se nad námi!

Pětkrát Otče náš a Zdrávas Maria.

Večer.

Po práci milo odpočinouti.

Po ukončené práci nezapomínej nikdy Bohu upřímně poděkovati, že ti popřál zdraví i síly ku práci a výdělků. Pomysli, co jiných

lidí bylo by rádo pracovalo, ale nedostalo se jim práce ; a co jiných leží nemocných, kteří pracovati nemohou ! Oč jsi jich šťastnějším ! Připomeň si to a z hloubi srdce modli se :

Tobě, Pane nebeský, vzdávám dík a chválu za dokončené denní dílo, za všecka dobrodiní tvá, jichž jsi duši mé i tělu mému dnes uštědřil. Dopln darů těch ještě světlem své milosti, abych tebou osvěcen poklesky a hříchy své dnes spáchané mohl poznati. Uděl mi daru pravé lítosti, abych odpuštění hříchů svých doufati a ve svatém klidu odpočinouti mohl. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Zpytuj bedlivě, ne povrchně a zběžně, své svědomí, k čemuž si polož tyto otázky: Zachoval jsem své ranní předsevzetí? Obnovil jsem mezi dnem dobrý úmysl? Byl jsem trpělivý a vytrvalý? Nepohoršil jsem nikoho, zvláště z podřízených, řečí, neb počínáním svým? Jak jsem se choval k svým představeným, k soudruhům? Byla práce má poctivá, a nelpí na výdělku mém křivda, jinému učiněná? Vmysli se, že stojíš před

soudnou stolicí Boží! Můžeš dnešní své chování ospravedlniti vůči své rodině? ...

Pak rci nábožně: Můj Pane a Bože! Nemohu odčiniti chyb dnes spáchaných, ale želim jich z hloubí srdce, protože jsem jimi tebe, Otce nejlaskavějšího, urazil. Přijmi mne na milost, já pak s pomocí tvou bedlivěji bdíti budu nad sebou, abych znova do starých chyb svých neupadnul.

Přijmiž, ó Bože! také vroucí prosby mé, které pronáším za vsecky lidi, zvláště za své chlebodárce a dobrodince, za milé rodiče, za rodinu mi svěřenou ...

Svatá Panno Maria, svatý anděle strážný, sv. patrone můj a všickni Svatí, chvaltež Boha za mne, když spáti budu, a přimlouvejtež se za mne, abych se někdy k vám dostal do života věčného. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria. Věřím v Boha atd.

Odpočinutí věčné dejž všem věrným zemřelým, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Ať odpočívají v pokoji! Amen.

Pokrop se svěcenou vodou a na lůžko se klada, rci: Léhám ve jménu Pána našeho Ježíše Krista. On mne rač požehnati,

ode všeho zlého na těle i na duši ochrániti a k novému životu probuditi ! Amen.

Již leže povzdychni: Ježíši s Marií, Matičkou tvou, tělo vám poroučím i duši svou ; přijměte obojí v ochranu svou !

Ježíši, Maria, Josefe ! Vám daruji srdce své i duši svou. — Ježíši, Maria, Josefe ! Stůjte při mně v boji posledním ! — Ježíši, Maria, Josefe ! Kéž duše má v pokoji s vámi odejde ! Amen.

(Odpustky 300 dní, kdykoli všechny tyto prosby, a 100 dní, když toliko jednu z nich se pomodlíme, — Pius VII. 1807).

Nemůžeš-li v noci spáti, rozjíměj o umučení Pána Ježíše, co vše pro tebe snášel ; modli se za duše v očistci ! Vezmi růženec, který máš poblíž nad lůžkem zavěšený, a modli se jej ke cti rodičky Boží ! Pán Ježíš celé noci na modlitbách trávil a dle jeho příkladu činili tak i nesčetní Svatí.

Modlitby pro jednotu sv. Rodiny Nazaretské.

Sv. Otec Lev XIII. vida s bolestí, kterak z rodin mizí křesťanský mrav i víra, schválil pro celý katolický svět dne 14. června 1892 jednotu sv. Rodiny Nazaretské, kterýžto spo-

lek již i Pius IX. dne 5. ledna 1870 snažně doporučel. Účelem jednoty jest, aby se křesťanské rodiny sv. Rodině z Nazareta zasvěcovaly, tuto zvláště ctily, ji jako vzor následovaly a denně před obrazem jejím k poctě její se modlily. Přidruž se k jednotě té, také u nás již na mnohých místech rozšířené, abys účastným se stal všech milostí duchovních jednotě té poskytnutých. K tomu cíli přihlas se u svého duchovního správce, který vše další již opatří.

Členové spolku mají povinnost, aby celá rodina nejméně jednou denně dle možnosti s večerem k společné modlitbě před obrazem sv. Rodiny se shromáždila. Pro pobožnost tu schválena od sv. Otce Lva XIII. tato modlitba :

1. Každodenní modlitba členů jednoty.

Ó lásky nejhodnější Ježíši, jenž jsi nevypravitelnými svými ctnostmi a života domácího příklady rodinu, kterou jsi sobě zvolil, posvětil, shlédni přívětivě na rodinu naši, která klečíc u tvých nohou za smilování tě prosí. Pomni, že jest to rodina tvá, poněvadž se tobě zvláštní

úctou zasvětila a odevzdala. Chraň ji tudíž dobrotivě, ode všeho nebezpečení ji osvobod, ve všech potřebách jí přispěj a uděliž jí milost, aby v následování tvé sv. Rodiny ochotně setrvala; aby v tomto životě v příslušnosti a lásce tobě vždy věrná byla a jednou na nebesích věčné chvály tobě pěti mohla.

Ó Maria, Matko nejsladší, tebe za ochranu vzýváme, přesvědčení jsouce, že tvůj jednorozený božský Syn proseb tvých neoslyší.

I ty, přeslavný patriarcho, sv. Josefe, mocnou ochranou svou nám přispěj a naše prosby skrze ruce Marie Panny Ježíši Kristu předkládej!

(Odpustky 300 dní jednou za den, kdo se dle těchto modliteb sv. Rodině zasvěcuje.)

Ježíši, Maria, Josefe, osvěcujte nás, přispějte nám, zachraňte nás! Amen.

(Odpustky 200 dní jednou za den.) Připoj i tři známé střelné modlitby:

Ježíši, Maria, Josefe atd., viz na konci pobožnosti večerní str. 24.

2. Modlitba záslibná, kterou se křesťanské rodiny sv. Rodině zasvěcují.

(Říká se při vstoupení do jednoty pro každou rodinu zvláště aneb pro několik rodin najednou ve farním chrámu Páně před farářem neb jeho zástupcem.)

Ó, Ježíši, náš lásky nejhodnější Spasiteli, který s nebe poslán, aby svět naukou i příkladem svým osvítil, větší část pozemského života pokorně v domku nazaretském jsi trávil, poddán jsa Marii a Josefovi, a takto rodinu onu posvětil, která všem křesťanským rodinám v budoucnosti sloužiti měla za příklad, přijmiž dobrotivě tuto rodinu naši, která se tobě nyní všecka věnuje. Ochraňujž a ostříhejž ji, upevniž v ní svou svatou bázeň oproti tobě, uděl jí pokoj a svornost na základě křesťanské lásky; nechť jest podobna vzorné Rodině sv. a nechť veškerí členové její, z kterých záleží, účastni jsou jednou blaženosti věčné.

Ó, nejmilostnější Matko Ježíše Krista a Matko naše Maria, vyprosiž nám svou dobrotivostí a přívětivostí, aby Ježíš toto

zasvěcení naše přijal a nám svých dobrodiní a milostí udělil.

Ó, Josefe, přesvatý strážce Ježíše a Marie, přispěj nám svou přímluvou ve všech našich duchovních i tělesných potřebách; abychom spolu s tebou a s blahoslavenou Pannou Marií mohli jednou božskému Vykupiteli Ježíši Kristu věčné chvály a díky vzdávati. Amen.

Rozjímání o smrti.

(Vyňato z Tomáše Kempenského „Následování Krista“ kn. I. kap. 23.)

1. Velmi brzo bude zde po tobě veta; věz ostatně, jak to s tebou vlastně jest: člověk dnes jest a zítra už ho není. A sejde s očí, sejde s mysli — a to brzo. Ó té nechápavosti a tvrdosti srdce lidského, že toliko věci přítomné na mysli má a k budoucím lépe neprohlédá! Při každém skutku a pomyšlení tak bys měl sobě vésti, jako bys dnes umřítí měl. Kdybys měl dobré svědomí, smrti bys se mnoho nebál. Lépe by bylo chrániti se hříchu než se lekati smrti. Nejsi-li dnes připraven, jak budeš zítra? Zítřek

jest den nejistý; což víš, že se ho dočkáš?

2. Co je platný dlouhý život, když se tak málo lepšime? Ach, dlouho býti živu nepřispívá vždycky k polepšení, ba často vinu ještě zvětšuje. Ó bychom aspoň jediný den dobře se byli zachovali na tomto světě! Mnozí si počítají, kolik už tomu let, co se dali na dobrou cestu, ale ovoce polepšení bývá často poskrovnu. Musí-li se kdo lekati smrti, snad je pro něho ještě nebezpečnějším déle na živu zůstat. Blaze tomu, kdo hodinu smrti stále má před očima a každodenně na smrt se připravuje. Viděl jsi už kdy člověka umírat; věz, že i ty půjdeš tou cestou.

3. Ráno si myslí, že večera nedožiješ. Večer pak neslibuj si zítřejška. Stále tedy buď přichystán a tak buď živ, aby tě smrt nikdy nezastihla nepřipraveného. Mnoho lidí umírá náhle a nenadále. Neboť »v kterou hodinu nevíte, Syn člověka přijde« (Mat. 24, 44). Když pak ona poslední hodina přijde, zcela jinak počneš pohlížeti na celý uply-

nulý život svůj, a velice budeš litovati, žes byl tak nedbalý a vlašný.

4. Jak je šťastný a opatrný ten, kdo nyní za živa snaží se býti takovým, jakým si přeje, aby nalezen byl v hodinu smrti! Šťastně věru budeme umíratí, — tak můžeme se těšiti, — budeme-li úplně světem pohrdati, vroucně toužiti, bychom v ctnostech prospívali, oblíbíme-li si kázeň, podstoupíme-li pokání, budeme-li ochotně poslouchati, sebe zapíratí a snášeti všelike protivenství z lásky ke Kristu. Pokud jsi zdrav, můžeš mnoho dobrého vykonati; dostaví-li se nemoc, nevím, čeho dokážeš. Málo lidí napravuje se nemocí; právě jako ti, kteří mnoho po poutích chodívají, zřídka dospívají svatosti.

5. Nespoléhej na přátele a příbuzné a neodkládej do budoucna spásy své; neboť rychleji, nežli si myslíš, lidé na tebe zapomenou. Lépe je nyní v čas o sebe se postarati a něco dobrého na věčnost si předeslati, než doufati pak v pomoc jiných. Když se sám nyní o sebe nestaráš, kdo se potom bude starati o tebe? Nyní je čas velice drahocenný.

»Nyní jest čas příjemný, aj, nyní den spasení« (II. Kor. 6, 2). Bohužel, že ho lépe nevynakládáš, kdežto bys mohl si nastrádati zásluh, z nichž bys věčně byl živ. Však jednou bys sobě přál míti aspoň den aneb aspoň hodinu k nápravě; ale nevím, bude-li ti toho dopřáno.

6. Nuže, můj drahý, považ, z jak velikého nebezpečení budeš moci uniknouti, z jak velikého strachu vyvážnouti, budeš-li nyní stále živ bohabojně maje smrt před očima. Tak hled' nyní býti živ, abys v hodinu smrti spíše se mohl radovati, než abys se musel strachovati. Uč se nyní umírati světu, abys pak počal žíti s Kristem. Uč se nyní vším povrhnouti, abys pak mohl bez překážky ke Kristu jíti. Tresci nyní tělo své pokáním, abys pak mohl s bezpečnou důvěrou odcházeti.

7. Ó, bláhový, co si myslíš, že budeš dlouho živ, když nemáš jistého ani dne jediného? Co se jich už přepočítalo a mimo nadání s životem se rozloučiti muselo! Kolikrát jsi slyšel vypravovati, že ten mečem padl, onen se utopil, ten pádem s výšky vaz si zlomil, onen při

jídle se zalknul, onen zas při hře skonal! Ten zahynul ohněm, onen zbrání, ten morem, onen vraždou, a tak u všech lidí konec je — smrt, a život lidský pomíjí rychle jako stín.

8. Kdo bude na tebe pamatovati po smrti a kdo se za tebe pomodlí? I čiň nyní, čiň sám, milý příteli, co jen můžeš; neboť nevíš, kdy umřeš, a nevíš ani, jak s tebou bude po smrti. Dokud máš čas, strádej si pokladů nehynoucích. Nemysli na nic, než na své spasení; jen o to péči měj, co Božího jest. »Čiň sobě nyní přátely«, vzdávaje poctu Svatým a následuje jejich příkladu, »aby, když dokonáš, přijali tě do stanů věčných« (Luk. 16, 9).

9. Chovej se jako poutník a host na zemi, jemuž po věcech světských nic není. Zachovej si srdce nijak neupoutané a k Bohu vzhůru pozdvižené, protože zde nemáš trvalého pobytu. Tam posílej denně své prosby a povzdechy se slzami, aby duch tvůj byl hoden po smrti šťastně k Pánu se dostat. Amen.

Výklad tří hlavních modliteb,

aneb

Co říkáme slovy: Otče náš..,
Zdrávas Maria.., Věřím v Boha..

Modlitba Páně.

Otče náš, jenž jsi na nebesích!
Jaké to štěstí pro nás, že tě, všemohoucí
Tvůrce nebes i země, nazývati smíme
Otcem svým! Ty, Pán svrchovaný, chceš
býti Otcem naším, abychom my byli
všichni vespolek dítky velké jedné ro-
diny tvé! Ó, kéž jsme i hodnými dítkami
tvými, vespolek se milujícími! Kéž neza-
pomínáme ve svých rozmanitých sta-
rostech, že nemáme zde na zemi trvalého
pobytu, ale pravý a stálý domov náš že
jest u tebe, Otče předobrý, v nebesích.

Posvěť se jméno tvé! Ó, kéž tebe,
Bože nejsvětější, a Syna tvého, Ježíše
Krista, vždy víc a více lidí poznává a
jméno tvé ctí, aby tak čest tvá na zemi
víc a více se rozmáhala! Kéž by nebylo
mezi námi lidí, kteří jména tvého kle-
ním, rouháním se, nepravou přísahou a
jinými hříchy zneuctívají! Ale kéž by

Modli se a pracuj!

se obrátili pravým pokáním k tobě, Otče, všichni hříšníci, aby život lidí všech sloužil k slávě jména tvého.

Přijď království tvé! Díky tobě, Pane náš, že jsi nás bez zásluhy naší uvedl do království svého na zemi, do církve katolické! Ze srdce si přejeme, aby do církve tvé svaté vešli i všichni ti, kteří tebe ještě neznají aneb v bludech rozličných žijí. K nám pak vyznavačům svým zavítej, ó Pane, do srdce a vypud' z něho všechno, co se ti, Pánu nejsvětějšímu, na nás nelíbí. Ty sám panuj v srdci našem a po ukončené pouti vezdejší dej nám všem, abychom přišli k tobě do tvého království slávy v nebesích.

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi! Ty, svrchovaný Bože, zachovááš a spravuješ všechno, bez tvé vůle nic se neděje. Tys doposud moudře řídil život náš, a proto se tvému moudrému řízení zcela podrobujeme. Spokojeni jsme se stavem, k němužto jsi nás ustanovil. Pomož nám, Pane a Bože náš, milostí svou, abychom vůli tvou

ve všem náležitě plnili, jako ji plní andělé a vyvolení tvoji v nebesích.

Chléb náš vezdejší dejž nám dnes! Posiluj nás a požehnej nám, Otče laskavý, abychom poctivou prací zao-
patřili sobě, čeho k časnému žití zapo-
třebí máme. Žehnej přičinění našemu,
ale popřej nám také chléb slova svého,
bychom duši svou jím nasycovali. Popřej
nám, abychom často a hodně nebeský
chléb tvůj ve Svátosti oltářní přijímali
a tím tělem tvým zvláště v hodinu
smrti na věčnost se připravili.

*A odpusť nám naše viny, jakož
i my odpouštíme našim vinníkům!*
Ačkoliv nás, předobrá Otče, dobrodiními
svými denně zahrnuješ, přece jsme ach!
již tolikráte přikázání tvá nevděčně pře-
stoupili a ustavičně tě hříchy svými
zarmucujeme. Denně také urážíme bližní
své, sami však se horšíme na ně, když
ze slabosti neb neopatrnosti nám ublíží.
Pamětlivi toho vroucně prosíme tě, Otče
shovívavý a milosrdný, dej nám k bližním
naším srdce smířlivé, dej také, ať nad
svými hříchy pravou lítost cítíme a tvého

odpuštění si zasloužíme. Nenakládej s námi dle hříchů našich, nýbrž budiž nám hříšným milostiv!

A neuvod' nás v pokušení. Abys nás v bdělosti a stálosti cvičil a nás hojněji mohl odměniti, moudře dopouštíš, Otče, na nás rozmanitá pokušení. Ale my jsme slabí a nedostateční a proto snažně prosíme tebe, abys na nás nedopouštěl pokušení příliš silného, nýbrž dal nám každému pokušení šťastně odolati a s pomocí tvou tělo, svět a ďábla přemáhati.

Ale zbav nás od zlého. Jsmeť sice tvé lásky nehodni, ale nicméně prosíme tě, ó Pane náš, abys nás chránil od všech nehod a neštěstí; uchovej také drahé a milé naše osoby všeho zlého! Zvláště pak prosíme tě, Otče, abys chránil nás nejhoršího zla — hříchu, neboť hřích těžký zbavuje nás lásky tvé, uvaluje na nás časné i věčné tresty a jest příčinou všeho ostatního zla. A proto chraň nás mocnou rukou svou zla největšího — hříchu!

Amen. Ó, kéž stane se nám vše to, zač jsme tě, Otče nebeský, tímto

prosili ! Vyslyš pokorné prosby naše, ne k vůli nám hříšným, nýbrž k vůli Synu svému, Ježíši Kristu, Pánu našemu ! Onť se bratrem naším stal a jest u tebe mocným naším orodovníkem. Pro jeho zásluhy očekáváme, že vroucné prosby naše, Otče milý, vyslyšíš, a proto důvěrně ukončujeme modlitbu, kteréž Syn tvůj nás naučil. Končíme ji s důvěrou slovem »Amen,« t. j. staň se; doufáme, že stane se nám, zač jsme tě, Boha svého nejvyšší dobrotivého, byli prosili, skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Pozdravení andělské.

Zdrávas Maria! Tak pozdravil anděl tebe, Panno nejčistší. A těmi slovy i my, věrní ctitelé tvoji, pozdravujeme tě v úctě nejhlubší denně volající: *Zdrávas Maria!*

Milosti plná. Tobě, Panno nejvyšší, dostalo se milosti, že jsi byla bez poskvrny hříchu prvotního počata, v milosti Boží jsi žila a milosti té ani nejmenším hříchem nezkalila. V milosti Boží zářila jsi ctnostmi všemi, ty jsi Panna milosti plná.

Pán s tebou. Žila jsi vždycky ve spojení s Bohem, zvláště pak, když Syn Boží si tě zvolil za příbytek svůj. Pán byl s tebou, a nyní jsi ty spojena na vždy v nebesích s Pánem, se Synem svým.

Požehnaná ty mezi ženami. A proto povýšena jsi nade všechny ženy, nade všechny matky, neboť všechny předčíš svým vysokým důstojenstvím; tys královnou andělův a Svatých. Tys vyvýšena nade všechny nebešťany i pozemčany.

A požehnaný plod života tvého, Ježíš. Proto jsi takové slávy došla, že z tebe se narodil Pán náš, Ježíš Kristus, jenž nás Boha Otce znáti naučil a nás bídné vykoupil. Budiž za to veleben od nás předobrá Syn tvůj, budiž ctěno a chváleno jméno jeho! Budiž i ty, Panno neposkvrněná, velebena, že jsi takového Syna nám dala.

Svatá Maria, matko Boží. Tys zasloužila státi se matkou Syna Božího a stala jsi se tak matkou Boží i laskavou matkou naší.

Pros za nás hříšné. Jako oddané dítky k milované matce přicházíme k tobě,

Matko dobrotivá, s prosbami svými. Ty znáš dobře bídu naši a mnohé strasti naše; tys zde na zemi již ráda u Syna svého potřebných se ujímala. Proto s důvěrou utíkáme se k tobě, kteří pro hříchy své nehodni jsme lásky Boží.

Pros za nás nyní. Ustavičně potřebujeme tvé mocné ochrany, neboť mnoho pokušení na nás doráží, mnoho nebezpečí hrozí tělu i duši. Zachovej pro nás, dítky své, mateřské láskyplné srdce svoje a napomáhej nám stále mocnou přímluvou svou u Syna v nebesích! Pros za nás v každý čas i v *hodinu smrti naší*. Zvláště pak, až duše naše s tělem se bude loučiti, v té hodině rozhodné přispěj nám, Matko Spasitele, pomocí svou! Stůj při nás, usnadni poslední náš zápas a po šťastné smrti uveď duši naši k Synu svému, Pánu našemu, Ježíši Kristu. Amen.

Apoštolské vyznání víry.

Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. Tys, ó Bože trojjediný, všechno stvořil, všechno zachováváš a spravuješ. Tys i mne z ni-

čeho k životu povolal, a na křtu svatém přijal za dítko své. A proto se raduji z velikého štěstí toho, že ty jsi otcem mým, a chci se přičiniti, abych byl vždy hodným dítkem tvým. K tobě jako vděčné dítko se chci obracet ve svých nesnázích, tebe dětinnou láskou chci milovati, abych jednou dědictví svého u tebe v nebesích hoden byl.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho. Ty, Pane Ježíši Kriste, jsi druhá božská osoba, jednorozený Syn Boží a pravý Bůh. Proto se tobě klaním a chci býti věrným služebníkem tvým. S úctou nejhlubší chci vyslovovati vždy nejsvětější jméno tvé, aby se čest jeho vždy více rozmáhala.

Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny. Z nevystihlé lásky k nám hříšným přijal Syn Boží na sebe podobu služebníka -- podobu lidskou, stal se člověkem narodiv se v největší poníženosti v Betlemě z Marie Panny. A v podobě naší jsi, ó Pane, zde na zemi 33 roky žil, po tři léta evangelium své hlásal a naším zákono-

dárcem a učitelem se stal. Jak děkovati tobě za nevýslovnou čest i štěstí pro nás, že ty, Pán a Bůh náš, jsi se neostýchal smrtelné tělo naše na se vzíti a v něm mezi lidmi přebývati! Díky tobě za tu nesmírnou obět; díky tobě za každé slovo, které vyšlo z božských úst tvých! Tys nás naučil Boha a vůli jeho znáti, tys pravé učení o Bohu s nebe přinesl. Proto chci učení tvého nade všechno si vážiti a dle něho se v životě řídit. Ty, Mistře veškerých ctností, budiž mi příkladem, buď i pomocníkem, abych dle vůle tvé žil a hodným učedníkem tvým byl.

Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest. Ach! k vůli nám hříšným jak mnoho jsi trpěl, božský Spasiteli! Trpěl jsi strasti nevýslovné na duši i na těle; ty tresty, které jsme my zasloužili, trpěl jsi za nás, abys nás s Otcem nebeským smířil; tys Beránek bez poskvrny, jenž sňal hříchy světa. Jak ti jen za tu obět nesmírnou vynaděkovati? Uznávám bídu svou a chci se varovati každého hříchu, abych tě svým nevděkem znova nekři-

žoval a ovoce vykoupení tvého aby na mně marné nebylo.

Sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých. Podrobiv se bolestné smrti za nás sstoupil jsi, Pane a Spasiteli náš laskavý, do předpekli, abys spravedlivé duše odtamtud do nebes uvedl; sám pak jsi třetího dne vlastní mocí vstal z mrtvých slavně jako vítěz nad smrtí, hříchem i ďáblem. Tak jsi vyplnil své proroctví a ukázal, že Bůh tě poslal a že pravé jest učení tvé. Díky vroucí tobě za to, díky i za radostnou útěchu, kterou jsi nám svým z mrtvých vstáním dal, že i my všichni vstaneme z mrtvých.

Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce Všemohoucího. Po svém vzkříšení žil jsi, Spasiteli, ještě po 40 dní zde na zemi, zjevoval jsi se lidem, vyučoval své apoštoly a slíbil jim Ducha sv. Pak jsi slavně vstoupil na hoře Olivetské na nebesa, abys tam u Otce po vykonaném díle našeho vykoupení jakožto člověk největší cti a slávy došel. Ó, jaká to pro nás milost

nevýslovná, že ty, Pán náš, odešel jsi nám v nebi připravit místa! Jak radostná útěcha pro nás, že ty sám u Otce jsi naším prostředníkem! Ale nesmíme zapomenouti, že si nebe jako mzdu zasloužití musíme konáním dobrého a přemáháním zlého s milostí tvou.

Odtud přijde soudit živých i mrtvých. Ty, Pane spravedlivý, přijdeš ještě jednou, přijdeš na konec světa, abys soudil spravedlivé i hříšné. Vzpomenuli na ten den rozhodný a hrozný, musím se chvěti. Mimoděk napadá mi otázka, zdali k vyvoleným na pravici neb k zavrženým na levici připočtěn budu. Ó, kéž bych, Pane nejsvětější, s tvou milostí tak žil, abych jednou od tebe pšenicí a ne koukolem shledán byl.

Věřím v Ducha svatého. Ježto však my nedostateční jsme sami ze sebe, klaním se tobě, Duše svatý, jenž jsi třetí božská osoba, Otci i Synu roveň a od nich obou od věčnosti vycházíš. Ty udílíš milost, kterou nám Syn Boží získal. Děkuji ti, že jsi i mne na křtu sv. posvětil, a prosím tě vroucně, dej mi v každý čas potřebné milosti!

Já pak chci s milostí tou spolupůsobiti a tak spasení svého si zabezpečiti.

Svatou církev obecnou. Církev sv. katolická, k níž přináležím, jest církev pravá, od tebe, Pane, na základě apoštolů založená. Ona jest v učení svém neomylná a samospasitelná, neboť ty sám jsi neviditelnou hlavou její, římský biskup pak jest náměstkem tvým na zemi. Díky tobě za štěstí veliké, že jsem se údem církve tvojí pravé stal! Chci za to církvi tvé věren býti, ale i pamatovati, že proto ještě nevejdu do života věčného, že katolickým křesťanem jsem, nýbrž že musím i přikázání tvá a církevní zachovávat. Církev jest matkou mou, chci jí býti poslušným dítětem.

Svatých obcování. Věřím, že jest spojení duchovní i mezi všemi věřícími i mezi námi a Svatými v nebi a dušemi v očistci, všichni pak že jsme spojeni s Pánem Ježíšem, hlavou neviditelnou. Chci Svaté, ježto jsou přátelé Boží, ctíti a jich příkladu následovati. Raduji se z toho, že svým drahým zesnulým (otci, matce a j.), potřebují-li ještě přímluvy naší, modlitbou, postem, almužnou,

zvláště pak obětí mše svaté nápomocen býti mohu.

Odpuštění hříchů. Ty, Pane, dal jsi ve svém nekonečném milosrdenství církvi své moc a právo hřichy odpouštět. Pro zásluhy tvé odpouštějí se nám hřichy ve svatých svátostech, při křtu a v pokání. Tak jsi nám ukázal, Otče milosrdenství, cestu k srdci svému, když jsme se stali hřichem nehodnými lásky tvé. Již vím, kde mám hledati pomoci, když bych tak nešťasten byl, že bych hřichu těžkého se dopustil. Chci hřichu litovati, knězi se z něho vyznati, uložené mi pokání věrně vykonati, abych tak dosáhl i odpuštění všech hříchův a věčných trestů a hodným se stal opět lásky tvé.

Těla vzkříšení. Tvou mocí, Pane nad životem i smrtí, povstanou jednou všechna těla k životu novému, aby každý i na těle přijal odměnu neb trest, jak toho zasloužil. Budiž mi to útěchou, když mi smrt odejme milou některou osobu; vždyť mohu se těšiti, že se s nimi jednou

zase mohu shledati. Budiž mi to však i napomenutím, abych tělo své hříchu prosté zachoval, by jednou od tebe, Bože, oslaveno bylo.

A život věčný. Z dvojího života jeden mne po skonání světa očekává, buďto nevýslovně blažený — v nebi, aneb strašně hrozný — v pekle. Očekává mne dle toho, jak si jej zde na zemi připravím a zasloužím. Zde seji, tam sklízeti budu. Kéž na to nikdy nezapomenu! Tím, že čeká mne neskonalá blaženost v nebi, chci se povzbuzovati, když se mi bude ctnost zdáti těžkou, kdy budu museti pro Krista se zapřít. Chci všechno jednání své tobě, Bože, obětovati a hojně dobrých skutků konati, abych odměny nebes dosáhnouti mohl. Hrůza pak mne pojímá, pomyslí-li na věčné trápení, a proto chci s pomocí tvou, dárce vší milosti, tak býti živ, abych trápení věčnému ujítí mohl. Denně chci pamatovati na nejistou smrt, o nížto nevím, kdy, kde a jak mne zastihne; chci v paměti míti poslední věci své: smrt, soud, nebe — peklo, abych nikdy nezhřešil.

Amen. Zajisté, stane se! Vše, co jsem tuto vyznával, mám za pravdu, poněvadž ty, Bože, věčná pravdo, jsi to zjevil, božský Syn tvůj to hlásal a tvá církev sv. k věření mi to předkládá. Dej mi vždy potřebnou milost, abych plniti mohl, k čemu jsem se ti zavázal. Pak se budu moci těšiti, že se vyplní na mně tvá přislíbení; když jsem v tebe zde na zemi věřil, že tě v nebesích pak tváří v tvář uvidím; když jsem zde v tebe doufal, že u tebe dojdou žádané blaženosti, a když jsem zde tebe a k vůli tobě i bližní své miloval, že dojdou v lásce tvé i svého cíle a nejvyšší blaženosti skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Část druhá.

Pobožnost pro neděle a svátky.

Oddíl 1. Dopolodne.

Toužíš-li po kýženém odpočinku po práci celodenní, tím více máš jeho potřebí po námaze šestidenní. Proto buď vděčen nebeskému Otci za to, že nechce, aby člověk bez oddechu v potu tváři své chléb svůj si vydělával, ale že přikázal po šesti dnech práce pro blaho těla i duše jeden den odpočívati a světiti.

Jak krásné a blahodárné jest svěcení neděl a svátků v křesťanské rodině ! Na dni ty se těší křesťan již napřed, tu v čistém příbytku okřeje na těle i na duši; těší se s rodinou svou, od níž jej práce vzdalovala;

tu cítí se zase člověkem celým, a do jeho domácnosti zavane osvěžující duch, snese se paprslek ze ztraceného ráje ... Ó, by všichni křesťané dobře pochopili veliký a blahodárný význam dnů Páně a rozumějíce dobře vlastnímu prospěchu dni ty křesťansky světili! Oč by pak více bylo spořádaných a spokojených rodin!

Nedělní den patří Bohu, náleží péči o spásu nesmrtelné duše. Odepřeš-li Pánu svěcení jeho dnů, může tě trestati nemocí a jinou bédou. Čeho v neděli nedovolenou prací služebnou vyzískáš, nepřinese ti požehnání, jako ho nikomu nepřineslo. Neúrodou a drahotou trestával Hospodin národ israelský, kdykoli naň zapomínal a dnů jeho nešetřil; a není-li trestem Božím za tentýž hřích bída stále se rozmáhající?

V neděli a ve svátek obcuj farním službám Božím, účastni se, pokud jen můžeš, i odpolední pobožnosti. Pak se můžeš slušně veseliti na zotavenou se spořádanými soudruhy. Je-li v místě křesťanský spolek, přidej se k němu; v něm se můžeš pobaviti, ale i mnohému dobrému přiučiti a se vzdělati. Vypůjčuješ-li si knihy domů, buď při volbě jich velmi opatrný, neboť jed ve špat-

ných knihách a časopisech dovedně často ukrytý působívá větší zkázu než rána morová.

K obvyklé ranní pobožnosti připoj v neděli a ve svátek ještě modlitbu tuto :

Můj Pane a Bože, uznávám, že je spravedливо a slušno, abych po dnech práce a starosti o vezdejší chléb věnoval den tobě zasvěcený svaté službě tvé na poděkování tobě, dárci všeho dobra. Uznávám, že jest pro mne potřebné a spasitelné, abych vážně pomyslí, že jsi mi nedal život, zdraví a sílu jen k tomu, abych o denní chléb se namáhal. Ale dlužno, abych také tobě sloužil, protože jsi mne stvořil, vykoupil a nejdražší krví svou sobě dobyl i za dítko své přijal. Bože můj, co by mi spomohlo, kdybych si prací svou časné statky i bohatství získal, duše pak své škodu trpěl? Všechn statek pozemský zůstane zde na zemi, jenom dobré skutky následovati mne budou na věčnost. Proto chci, ó Pane můj, býti věrným tvým služebníkem, tobě upřímně sloužiti, ke cti tvé pracovati, abych hoden byl z otcovské ruky tvé

přijati odplatu dobrého a věrného služebníka, nyní i na věčnosti. Amen.

Pobožnost mešní.

„Dům můj jest dům modlitby.“
Luk. 19, 46.

Po modlitbě ranní opatři si domácí záležitosti tak, abys včas do chrámu Páně přišel. Kostel budiž ti místem svatým a nejmilejším ! Tam nechť jest útočiště tvé, tam i ve všech strastech, bolestech a svízelných hledati máš největší spásu svou. Do chrámu zve tě sobě božský Spasitel řka : „Pojďtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím.“ Uctivě, nábožně a s myslí vnímavou poslouchej slovo Boží, neboť kdo z Boha jest, slovo Boží (rád) slyší; rozjímej a uvažuj o něm, aby ti hojný užitek přineslo.

Vcházeje do chrámu Páně pokrop se svěcenou vodou, řka: Pokrop mne, Pane, ysopem a očištěn budu: obmyj mne a nad sním zbílen budu.

Poklekna, rci po třikráte : Pochválena, pozdravena budiž nejsvětější Svátost oltářní ! Naposledy přidej : Až na věky věkův. Amen.

Ó Bože, buď milostiv mně hříšnému! Otče nebeský, dejž mi pobýti ve chrámu tvém tak, abych se stal hodným tvé milosti jako pokorný onen publikán, o němž pravil Syn tvůj, že odešel z chrámu ospravedlněn do domu svého. Amen.

I.

Modlitba přípravná.

Všemohoucí věčný Bože, shlédni, prosím, s trůnu své velebnosti na mne bídného a nuzného, jenž přicházím k tobě, Pánu nejvyššímu, lékaři nejмocnějšímu, pomocníku nejsilnějšímu. Klaním se tobě, Bože, maje pevnou a živou víru, že jednorozený Syn tvůj, Ježíš Kristus, při mši svaté krvavou obět svou obnovuje a nekonečné zásluhy své tobě za nás obětuje. Ty pak, Otče nebeský, dle neskonaleho milosrdenství svého uděluješ skrze Ducha svatého vykoupenému lidstvu všech těch milostí, kterých nám božský Syn tvůj zjednal. Ó kéž se i mně dostane při této oběti mešní hojných milostí od tebe!

Matko Boží, blahoslavená Panno Maria, kteráž jsi pod křížem Syna svého

plna bolesti stála, prosím, stůj, při mně i při nás všech zde přítomných, abychom se při této nejdražší oběti tak chovali, jak by to nejlépe sloužilo ke cti a slávě Boží a k našemu spasení.

Svatí andělé, všickni svatí a světice Boží, kteří Boha tváří v tvář vidíte a v něm blaženi jste, prostě za mne, abych s náležitou vroucností této mši sv. přítomen byl.

K modlitbě stupňové.

Všemohoucí Bože, ty jsi na poušti zpět volal Mojžíše, když se chtěl přiblížit k místu, na němž jsi se mu zjevil v keři ohnivém, řka: Nepřibližuj se sem; sezuj obuv z nohou svých, nebo místo, na kterémž stojíš, země svatá jest. Vzpomenu-li toho, lekám se, jak teprv já, pln jsa hříchův, opovážiti se mohu k tobě přistoupiti? Vždyť pozoruju-li svůj život, vidím, že často dělám, co ty nechceš, a že zřídka plním, co ty velíš. I želiím toho srdečně, uznáváje se zarděním nehodnost svou. Zhřešil jsem, zhřešil mnoho a často myšle-

ním, řečí, žádostí i skutkem. Budiž mi, Pane, milostiv! Nenakládej se mnou podle hříchů mých, ale smiluj se nade mnou podle neskonalého milosrdenství svého! Amen.

K e G l o r i a.

Přidružuji se, Bože můj, k nesčelným zástupům andělským, kteříž ustavičně čest a chválu tobě pějí, tebe oslavují a tobě se klanějí. S nimi klaním se tobě v pokoře nejhlubší. Všechny mé síly duše i těla nechť tobě slouží! Cokoli budu mluvit neb konat, nechť to slouží k větší slávě tvojí! Chci oslavovati a velebiti tvé nejsvětější jméno na zemi, abych jednou za hodna uznán byl chváliti je věčně v nebesích s anděly tvými. Amen.

K e p i š t o l e.

Vroucí díky vzdávám tobě, Hospodine, Bože svatý, za všechnu tvou péči o naše spasení. Ty jsi se postaral o to, aby vůle tvá lidem známa byla tak, by podle ní mohli živi býti a lásky tvé hodnými se státi. I nyní stále pečuješ,

abychom se učili tebe znáti, tebe ctíti a tobě sloužiti. Přispěj svou milostí slabé vůli mé, abych lépe a lépe vůli tvou poznával a čím dále tím vroucněji tebe miloval. Amen.

K e v a n g e l i u m.

(Povstaň a žehnej se sv. křížem na znamení, že si sv. evangelia vážíš, že jsi ochoten dle něho žíti a jeho hájiti.)

Přijmiž, Bože, nejvroucnější díky za každé slovo, kteréž z úst Syna tvého Ježíše Krista vyšlo a se nám v evangelium stále hlásá a nás oblažuje. Naplň mysl mou nejhlubší úctou k božským těm slovům! Dejž, ať si jich vážím, jimi pak se také řídím a spravuji. Slova Syna tvého provázejtež mne vždy a všude! Ona mne učte, jak se chovati mám k sobě samému i k jiným. Slova Kristova budtež mi posilou i útěchou i největší mou radostí! Ona mne stále vedte a šťastně i dovedte k blažené věčnosti! Amen.

K e K r e d o.

Aby mne slova tvá, Bože můj, oblažiti a spasiti mohla, potřebí jest, abych jim a v ně věřil. Bez víry nelze se tobě líbiti. I podrobuji ochotně rozum svůj slovům tvým a pevně věřím všechno, co jsi zjevil, jakož i všechno, čemu božský Syn tvůj učil. Věřím i vyznávám všechno, co svatí apoštolové hlásali a čemu tvá neomylná církev učí. V té víře svaté chci žíti, v ní i umříti. Pro víru tu nezdráhám se i trpěti, když by potřebí bylo. Posilni mne, Bože, milostí svou, abych nejdražší svůj poklad svaté víry neporušený si zachoval až do skonání. Amen.

K o b ě t o v á n í.

Co mohu a mám tobě, Otče nebeský, obětovati? Čím jsem, tím stal jsem se milostí tvou ; všechno, co mám, obdržel jsem štědrostí tvou. Všechny dary mé jsou dary lásky tvé. I obětuji ti všechny své myšlenky, aby jen k tobě směřovaly ; všechny své řeči, aby tě oslavovaly ; všechny své skutky, aby sloužily ke cti

a chvále tvé. Tobě zasvěcuji celý život svůj, tobě chci sloužiti a na vždy býti věrným služebníkem tvým. Amen.

K p r e f a c i a k s a n k t u s.

Všemohoucí věčný Bože, tebe oslavuje celý vesmír, dílo to rukou tvých. Tvoji moc, slávu a lásku hlásá celá příroda se všemi dary, kterýchž nám v ní hojně udílíš. Tvou slávou ozývá se celé nebe, v němž vyvolení tvoji tebe chválí a velebí. Dejž mi, abych i já hříšný oslavovati směl jméno tvé. Povznes mysl mou, aby zalétala až ke trůnu tvému, kdež tě velebí andělé i archandělé, cherubíni i serafíni, s nimiž já nehodný v nejhlubší pokoře osměluji se volati: Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh zástupů. Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Hosanna na výsostech! Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Hosanna na výsostech! Amen.

Poklekni aspoň nyní a setrvej v kleče až na konec sv. přijímání!

Před pozdvihováním.

Hospodine Bože, učiň pro zásluhy Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, abychom se stali já i všichni křesťané účastnými ovoce této nejsvětější oběti. Račiž očima svého milosrdenství shlédnouti na církev svatou; rač ji chrániti a spravovati, nepřátele její k pravému poznání přivésti; náměstka apoštolského i veškeren duchovní stav rač v pravém náboženství zachovati, aby nás vedli pravou cestou života. Rozpomeň se na knížata a národy křesťanské a na vlast naši; uděl nám všem svornosti a blahého pokoje, zažehnej od nás mor, hlad válku a jiné pohromy. Smiluj se nad knězem, jenž ti tuto oběť mše svaté přináší, i nad námi všemi zde přítomnými; smiluj se nad mými rodiči a dobrodinci, nad přáteli i nepřáteli mými i nade všemi, kteří se do modliteb mých odporučili, jakož i nad těmi, za které jsem povinen se modliti. Přispěj nám ve všech potřebách duše i těla, dej nám zdraví, spokojenost, požehnání a po smrti věčné království! Amen.

K proměňování a pozdvihování.

Bij se zkroušeně v prsa ! Pozdraveno budiž, pravé tělo Ježíše Krista, které za mne bylo na kříži obětováno. V nejhlubší pokoře klaním se tobě. Ježíši, tobě jsem živ ! Ježíši, tobě umírám ! Ježíši, tvůj jsem živý a mrtvý ! Amen.

Pozdravena budiž, předrahá krvi Ježíše Krista, která za mne byla na kříži prolita. V nejhlubší pokoře klaním se tobě. Ježíši, smiluj se nade mnou ! Ježíši, slituj se nade mnou ! Ježíši, odpusť mi hříchy mé ! Amen.

P o z d v i h o v á n í.

Velebím tebe, Spasiteli dobrý, jenž jsi nás tolik miloval, že jsi sebe samého zmařil, podobou služebníka se přioděl a mezi lidmi na zemi žil. Ale i nyní trváš mezi námi v nejsvětější Svátosti oltářní. Pro neobsáhlou lásku tvou k nám lidem prosím tebe spolu s církví svatou, učiniž mne i všechny zde přítomné účastnými milostí, které jsi sobě získal svým nejsvětějším životem, pře-

hořkým svým umučením, svým slavným z mrtvých vstáním a radostným nanebevstoupením. Smiluj se nad námi, ale i nade všemi zemřelými, kteří nás předešli na věčnost. Smiluj se zvláště nad těmi, za něž se modliti mám : nad mými rodiči, bratřími, sestrami, dobrodinci a představenými. Smiluj se nad těmi, které jsem pohoršil a jejichž trápení v očistci jsem spoluzavinil ; taktéž nad těmi, jichžto nikdo nevzpomíná. Učiň, aby jim prospěla diahocenná tato oběť, při níž se Otci nebeskému obětuješ. Pro nejdražší oběť tu očisť duše v očistci ode všech poskvrn hříchů, z nichžto se za živa nedokály, a přived' je k sobě! Také nám hříšným popřej, ať jednou se radujeme u tebe, jenž jsi cíl náš, ve společnosti vyvolených tvých. Amen.

K modlitbě: Otče náš.

Všemohoucí věčný Bože ! Syn tvůj, Pán a Spasitel náš, Ježíš Kristus, rozkázal nám k tobě volati řka : Proste a bude vám dáno ; hledejte a naleznete;

tlucte a bude Vám otevřeno. Svým vznešeným příkladem nejen nás učil modliti se, ale dal nám i vzor pravé dokonalé modlitby. Vážím si vzácného daru toho a proto z hloubi srdce svého pln vděčnosti volám k tobě slovy Syna tvého: Otče náš, jenž jsi na nebesích. Posvěť se jméno tvé

K přijímání.

(Vzbuď v sobě živou touhu po nejsv. Svátosti oltářní! — Duchovní přijímání.)

Hříšný Zacheus toužil spatřiti tebe, Pane a Spasiteli můj. Za to pak byl šťasten, že jsi ráčil sám do domu jeho zavítati a jemu odpuštění hříchů, milost svou i hojné požehnání přinést. Jako Zacheus toužím i já hříšný po tobě, Pane a Bože můj. Toužím po tom, abych tě mohl v nejsvětější Svátosti přijati, tělem tvým se občerstviti a posilniti. Ale hříchy mé nutí mne, abych zkroušeně volal: Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nade mnou! Očisť srdce mé, naplň je pravou kajícíností, abys do něho mohl se svou

milostí zavítati. V nejhlubší pokoře a pln živé důvěry volám slovy pohanského setníka: Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.

Poslední slova říkej třikráte bije se v prsa při znamení zvonkem.

P o p ř i j í m á n í.

Oběť tvá, Pane a Bože můj, se dokonává. Ó kéž jsem při ní nabyl hojně milostí pro sebe i pro ty, za něž jsem tuto mši sv. obětoval! Kéž jsem utvrzen v dobrých svých předsevzetích a ozbrojen proti pokušení hříchů! Dejž, Bože, aby užitky této drahocenné oběti u mně zmařeny nebyly. Tvým jménem žehnám nám kněz, služebník tvůj. Kéž odcházím s hojným tvým požehnáním! Požehnání tvé nechť mne provází i domů, nechť provází všechny mé řeči i práce, dnes i po celý týden, v němž snad mi nebude možno mši sv. obcovati. Se vší vroucností žehnám se znamením sv. kříže a prosím: Požehnání všemohoucího Boha Otce, Syna i Ducha svatého

sestoupiž na mne i na nás všechny a zůstaň vždycky s námi! Amen.

To říkej při požehnání kněze v kleče.

K e k o n c i m š e s v a t é.

K mnohým darům svým přidal jsi, Bože můj, i milost, že jsem nyní mohl přítomen býti nejsvětější tvé oběti. Vzpomenu-li, kolik nemocných i jiných věřících rádo by se zúčastnilo mše svaté, jimž se však toho štěstí nedostalo, tím více si musím toho vážit, že milosti té mně bylo dopřáno. Přijmi, Otče nebeský, nejvřelejší díky za to. Díky tobě, Spasiteli dobrý! Chvála tobě, Duše svatý! Klaním se tobě, Bože trojjediný a dobrořečím tobě.

Připomenu-li si, jak vznešené oběti jsem mohl obcovati, musím prositi, abys mi, Bože, odpustil mou nepozornost, všecku roztržitost a vlažnost při ní. Promiň mi vše, čímkoli jsem se při této mši sv. provinil. Přijmi dobrou vůli mou, shlédni na dobrý úmysl můj! Oroduj za mne, svatá Boží rodičko, a vypros mi, aby roztržitost má při této oběti

mešní nezbavila mne milostí, jichž jsem milostí Ducha svatého při ní nabýti mohl. Orodujte za mne, svatý anděle strážný, svatý patrone můj, i všichni svatí a vyvolení Páně, abych od této mešní oběti odcházel posilněn i potěšen, poučen i povzbuzen, obdařen hojnými milostmi pro život časný i věčný. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba,

která se koná z nařízení sv. Otce Lva XIII. ze dne 6. ledna 1884 po každé tiché mši sv.

Třikrát Zdravas Maria.

Zdravas Královno . . .

V. Oroduj za nás, svatá Boží rodičko !

R. Abychom hodni učinění byli za-slíbení Kristových.

Modleme se: Bože, útočiště naše a sílo, shlédni milostivě na lid k tobě volající a na přímlovu přeslavné a neposkvrněné Panny a Rodičky Boží Marie, sv. Josefa, jejího snoubence, sv. apoštolů tvých Petra a Pavla i všech svatých vyslyš milosrdně a dobrotivě prosby,

které za obrácení hříšníků, za svobodu a vyvýšení sv. matky církve vysíláme. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Sv. Michaeli archanděle, braň nás v boji; proti zlosti a úkladům ďáblovým budiž nám záštitou! Nechať Bůh přikáže jemu, pokorně prosíme; ty pak, kníže vojska nebeského, satana i jiné duchy zlé, kteří ke zkáze duší světem obcházejí, božskou mocí do pekla svrhni! Amen.

Třikrát: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi! (Odp. 7 let a 7 kvadragen. Pius X. 1904.)

II.

Mše sv. dle missálu,
jak ji (v hlavních částech) obyčejně kněz
sloužívá.

Modlitba stupňová.

Kněz: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

(Antifona): Vejdu k oltáři Božímu.

Ministrant: K Bohu, jenž obveseluje mladost mou.

K.: (Žalm 42.) Sud' mne, Bože, a rozeznej při mou od národa nesvatého: od člověka nepravého a lstivého vytrhni mne.

M.: Neboť ty jsi, Bože, síla má: proč jsi mne zapudil a proč smuten chodím, an mne sužuje nepřítel?

K.: Sešli světlo své a pravdu svou: ty mne provodily a přivedly na svatou horu tvou a do stanů tvých.

M.: A vejdu k oltáři Božímu; k Bohu, kterýž obveseluje mladost mou.

K.: Oslavovati budu tě na harfě, Bože, Bože můj: proč jsi smutna, duše má, a proč kormoutíš mne?

M.: Doufej v Boha, neboť ještě vyznávati mu budu: spasení obličeje mého a Bůh můj.

K.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

M.: Jakož byla na počátku, i nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.

K.: (Ant.) Přistoupím k oltáři Božímu.

M.: K Bohu, jenž obveseluje mladost mou.

K.: Pomoc naše ve jménu Páně.

M.: Který stvořil nebe i zemi.

K.: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii vždy Panně, svatému Michaeli archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem Svatým, a vám, bratři, že jsem zhřešil velice myšlením, řečí i skutky: má vina, má vina, má největší vina! (Bije se v prsa.)

Pročež prosím blahoslavenou Marii vždy Pannu, sv. Michaela archanděla, sv. Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla, i všechny Svaté a vás, bratři, orodujte za mne u Boha, Hospodina našeho.

M.: Smilujž se nad tebou všemohoucí Bůh, a odpustiž tobě hříchy a přivediž tě k životu věčnému.

K.: Amen.

M.: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslaveně Marii vždy Panně, sv. Michaeli archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem Svatým a tobě, otče, že jsem zhřešil velice myšlením, řečí i skutky: má vina, má vina, má největší vina!

Pročež prosím blahoslavenou Marii vždy Pannu, sv. Michaela archanděla, sv. Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra i Pavla, i všechny Svaté a tebe, otče, pros za mne u Boha, Hospodina našeho.

K.: Smilujž se nad vámi všemohoucí Bůh a odpusť vám hříchy vaše a přivediž vás k životu věčnému!

M.: Amen.

K.: Prominutí, rozhřešení a odpuštění hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin!

M.: Amen.

K.: Bože, ty obrátě se oživiš nás.

M.: A lid tvůj veseliti se bude v tobě.

K.: Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své!

M.: A spasení své dej nám!

K.: Pane, vyslyš modlitbu mou!

M.: A volání mé k tobě přijď!

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K.: Modleme se: Odejmi od nás, prosíme, Hospodine, nepravosti naše,

abychom do svatyně svatých s čistým srdcem vejíti zasloužili. Skrze Krista, Pana našeho. Amen.

Prosíme tebe, Hospodine, pro zásluhy tvých Svatých, jichž ostatkové zde jsou, i všech Svatých, abys odpustiti ráčil všechny hříchy mé. Amen.

Introit = Vstup.

(Měnívá se. Dle počátečních slov jeho nazývá se také některá mše sv., na př. Rorate — rosu dejte... v adventě ; Requiem — Odpočinutí ... mše sv. smuteční.)

(Antifona): Požehnaná buď svatá Trojice a nerozdílná jedinnost ; oslavovati ji budeme, poněvadž učinila s námi milosrdenství své.

(Žalm 8.) Hospodine, Pane náš, jak předivné jest jméno tvoje na veškeré zemi.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému: jakož byla na počátku, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

(Antifona se opakuje): Požehnaná buď svatá Trojice a nerozdílná jedi-

nost ; oslavovati ji budeme, poněvadž učinila s námi milosrdenství své

Kyrie eleison.

(Třikrát ke cti nejsv. Trojice a devětkrát na označení úpěnlivé prosby.)

K.: Pane, smiluj se! *M.*: Pane, smiluj se! *K.*: Pane, smiluj se! *M.*: Kriste, smiluj se! *K.*: Kriste, smiluj se! *M.*: Kriste, smiluj se! *K.*: Pane, smiluj se! *M.*: Pane, smiluj se! *K.*: Pane, smiluj se!

Gloria = Sláva.

(Vynechává se při mši sv. v barvě fialové a černé. Na zelený čtvrték zvoní se při Gloria všemi zvony, které pak umlknou až do Gloria na bílou sobotu.)

Sláva na výsostech Bohu — a na zemi pokoj lidem dobré vůle! Chválíme tebe, dobrořečíme tobě, klaníme se tobě, oslavujeme tebe, díky vzdáváme tobě, pro velikou slávu tvou. Hospodine Bože, králi nebeský, Bože, Otče všemohoucí. Pane Ježíši Kriste, Synu jedno-

rozený. Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otce, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi; který snímáš hříchy světa, přijmi modlitbu naši; který sedíš na pravici Otce, smiluj se nad námi! Nebo ty sám jsi svatý, ty sám jsi Pán, ty sám jsi nejvyšší, Ježíši Kriste, s Duchem svatým ve slávě Boha Otce. Amen.

Kollekta = Sebrané prosby.

(Měnívají se, a bývá dle připadajícího dne a svátku 1, 2, 3 a i více kollekt.)

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K.: *Modleme se:* Ó Ježíši, jenž jsi rybáři Šimonu Petrovi, když po celou noc marně byl pracoval, všemohoucí svou láskou hojným lovem požehnati ráčil; račiž i našim pracím a podnikům žehnati a je žádoucím z darem provázeti. Nedopusť, abychom zmalomyslněli, když příznivého výsledku prací svých neznamenáme; posiluj nás, abychom proti řízení tvému nikdy ne-reptali, ale ve všech okolnostech života svého spokojenost zachovávali a všechny

práce své s tebou počínali i dokonávali. Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého Bůh na věky věkův.

M.: Amen.

Epištola = Čtení.

(Měnívá se.)

K. : Čtení epištoly sv. apoštola Pavla k Římanům (13, 1—10).

Každá duše mocností vyšším poddána buď; neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, od Boha zřízeny jsou. Protož kdo se mocnosti protiví, zřízení Božímu se protiví: a kteříž se protiví, odsouzení sobě dobývají. Nebo knížata nejsou ke strachu dobře činícím, ale zle činícím. Proto, chceš-li se nebáti mocnosti, čiň dobře, a budeš míti od ní chválu; Boží služebník zajisté jest, tobě k dobrému. Pak-li zle činiti budeš, boj se, neboť ne nadarmo nosí meč; Boží zajisté služebník jest, mstitel zuřivý nad tím, kdož zle činí. Protož z potřeby poddáni buďte; netoliko pro hněv, ale také pro svědomí.

Nebo proto i daně dáváte : služebníci
zajisté Boží jsou, pro to samo sloužíce.
Dávejte tedy všem, což jste povinni:
komu daň, tomu daň ; komu clo, tomu
clo ; komu bázeň, tomu bázeň ; komu
čest, tomu čest. Žádnému nezůstávejte
nic dlužni, než abyste se vespolek mi-
lovali ; nebo, kdož miluje bližního, zá-
kon naplnil. Nebo : Nezcizoložíš, neza-
biješ, nepokradeš, nepromluvíš křivého
svědectví, nepožádáš, — a jest-li které
jiné přikázání, v tomto slově se zavírá :
Milovati budeš bližního svého jako sebe
samého. Milování bližního neučiní zlého ;
a protož plnost zákona jest milování.

M. Bohu díky !

Gradual.

(Měnívá se.)

Požehnaný jsi, Hospodine, jenž pa-
tříš na propasti a trůníš nad cheruby.

V. Požehnaný jsi, Hospodine, na
obloze nebeské, a chvály hodný na
věky. (Alleluja, Alleluja).

V. Požehnaný jsi Hospodine, Bože
otců našich, a chvály hodný na věky.
(Alleluja, Alleluja.)

V. Požehnaný jsi Hospodine, Bože otců našich, a chvály hodný na věky.

Uprostřed oltáře :

Očisť srdce mé a rty moje, všemohoucí Bože, jenž jsi rty proroka Isaiáše žhavým očistil uhlem ; tak i mne milým slitováním svým rač očistiti, abych hodně zvěstovati mohl svaté evangelium tvoje, skrze Krista, Pána našeho. Amen. Rač, Pane, požehnati! Pán budiž v srdci mém a na rtech mých, abych hodně a náležitě zvěstoval evangelium jeho.

E v a n g e l i u m :

(měnívá se.)

K. : Pán s vámi!

M. : I s duchem tvým.

K. : Následující (slova) † svatého evangelia † podle Matouše † (25, 14—30.) :

Za onoho času řekl Pán Ježíš podobenství toto: Člověk jeden jda na cestu, povolal služebníků svých a rozdal jim statek svůj. I dal jednomu pět hřiven,

jinému pak dvě, a jinému jednu, každému podle možnosti jeho, a odešel hned. Odšed pak ten, kterýž vzal pět hřiven, těžil jimi; i vydělal jiných pět. Též i ten, který vzal dvě, získal jiné dvě. Ale ten, kterýž vzal jednu, odšed, zakopal ji v zemi, a skryl peníze pána svého. Po mnohém pak čase přišel pán těch služebníků a činil počet s nimi. A přistoupiv ten, kterýž byl pět hřiven vzal, podal jiných pět hřiven, řka: Pane, pět hřiven dal jsi mi, aj, jiných pět na to získal jsem. Řekl jemu pán jeho: To dobře, služebníče dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím; vejdiž v radost pána svého! Přistoupiv pak i ten, kterýž byl dvě hřivny vzal, řekl: Pane, dvě hřivny jsi mi dal a jiné dvě jsem získal. Řekl mu Pán jeho: To dobře, služebníče dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tě ustanovím; vejdiž v radost pána svého! Přistoupiv potom i ten, kterýž byl vzal jednu hřivnu řekl: Pane, vím, že jsi člověk přísný; žneš, kde jsi nerozsíval, a sbíráš, kde jsi nerozsypal; i boje se odšel jsem, a

skryl jsem hřivnu tvou v zemi; aj tu máš, co tvého jest. A odpovídaje pán jeho, řekl mu: Služebníče zlý a lenivý, věděl jsi, že žnu, kde jsem nerozsíval, a sbírám, kde jsem nerozsypal; protože měl jsi peníze mé dáti penězoměncům: a já přišed byl bych vzal, což mého jest s užitkem. Vezmětež tedy od něho hřivnu, a dejte tomu, který má deset hřiven; nebo každému majícímu bude dáno, a bude hojně míti: tomu pak, kterýž nemá, i co se zdá míti, bude odňato. A neužitečného služebníka uvrzte do temnosti zevnitřní; tam bude pláč a skřípění zubů.

M.: Chvála tobě, Kriste!

K.: Pro slova evangelická shlazený budtež naše viny!

K r e d o. (Vyznání víry)

(říká se o svátcích Páně, bl. P. Marie, sv. andělův a apoštolův a o čelnějších dnech.)

Věřím v jednoha Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všech věcí viditelných i neviditelných. I v jediného Pána Ježíše Krista, jednoroze-

ného Syna Božího, a narozeného z Otce přede všemi věky, Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého z Boha pravého, zplozeného, neučiněného, stejné podstaty s Otcem, skrze něhož všecky učiněny jsou, jenž pro nás lidi a pro spasení naše sestoupil s nebe. (Tu se kleká). A vtělil se od Ducha svatého z Marie Panny; a člověkem učiněn jest. Ukřižován také pro nás pod Pontským Pilátem, trpěl i pohřben jest. A vstal třetího dne z mrtvých podle Písem. A vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce. A opět přijde ve slávě soudit živých i mrtvých, jehožto království nebude konce. I v Ducha svatého, Pána a obživovatele, jenž z Otce i Syna vychází. Jenž s Otcem i Synem spolu jest vzýván a oslavován, jenž mluvil skrze proroky. A v jednu svatou, obecnou i apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchův, očekávám z mrtvých vstání a život budoucího věku. Amen.

Obětování.

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K. : Modleme se : Blahoslavený muž, který snáší pokušení, nebo když bude zkušén, vezme korunu života, kterouž zaslíbil Bůh těm, kteříž ho milují. (Jak. 1, 12.)

Při obětování hostie :

Přijmiž, svatý Otče, všemohoucí věčný Bože, tuto neposkvrněnou oběť, kterouž já nehodný služebník tvůj obětuji tobě, Bohu svému živému a pravému, za své nesčíslné hříchy, urážky a nedbalosti, za všechny okolostojící, ale i za všechny věrné křesťany, živé i zemřelé, aby mně i jim prospěla k spasení a k životu věčnému. Amen.

(Kněz žehná vodu a vlije několik kapek do kalicha, do něhož dříve již nalil vína říkáje :)

Bože, jenž jsi důstojnost lidské přirozenosti podivně stvořil a podivněji obnovil, dejž, abychom skrze tajemství této vody a vína byli účastni Božství toho, jenž člověčenství našeho učiniti se ráčil účastníkem, Ježíš Kristus, Syn tvůj, Pán náš, který s tebou živ jest a králuje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Při obětování kalicha :

Obětujeme tobě, Pane, kalich spasení, tvou dobrotivost vzývajíce, aby před obličejem božské velebnosti tvé za naše i celého světa spasení s líbeznou vůní vystoupil. Amen.

Po obětování kalicha :

V duchu poníženosti a v mysli zkroušené nechť přijati jsme od tebe, Pane, a tak nechť se kouá oběť naše před obličejem tvým, aby se líbila tobě, Pane Bože.

Přiď, Posvětiteli, všemohoucí věčný Bože, a požehnej tuto oběť, svatému tvému jménu připravenou.

Při umývání rukou (Žalm 25, 6—12) :

Umyji mezi nevinnými ruce své :
a obstoupím oltář tvůj, Hospodine,
abych slyšel hlas chvály ; a vypravoval všechny podivné skutky tvé.

Hospodine, miluji okrasu domu tvého : a místo přebývání slávy tvé.

Nezahlazuj, ó Bože, s bezbožnými duše mé : a s muži krve života mého, v jejichžto rukou nepravosti jsou ;

pravice jejich naplněna jest dary (úplatky).

Já pak v nevinnosti své kráčel jsem : vykupiž mne a smiluj se nade mnou !

Noha má stála na cestě spravedlnosti v přímosti ; ve shromážděních dobrořečiti budu tobě, Hospodine.

Sláva Otci atd.

Uprostřed oltáře :

Přijmi, svatá Trojice, tuto oběť, kterouž tobě přinášíme na památku umučení, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, a ke cti blahoslavené Marie vždy Panny a blahoslaveného Jana Křtitele a svatých apoštolů Petra a Pavla i těchto i všech Svatých ; aby jim sloužila ke cti, nám pak ku spasení ; a aby oni za nás orodovati ráčili v nebesích, jejichžto památku konáme na zemi. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Modlete se, bratři, (kněz obrátí se k věřícím) aby má i vaše oběť příjemnou se stala u Boha Otce všemohoucího.

M. : Přijmiž Hospodin oběť z rukou

tvých ke cti a chvále jména svého, jakož i k užitku našemu a celé své církve svaté!

K.: Amen.

Sekréta (po tichu):

(Modlitba tato měnívá se a bývá 1 neb více jich dle počtu kollekt.)

Všemohoucí věčný Bože, posiluj nás svou milostí, abychom, jsouce u víře stálí, v naději utvrzení, v lásce vytrvalí, co velíš, ochotně plnili, toho, co zapovídáš, bedlivě se varovali, a co věrným svým slibuješ, jednou dosáhli. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh —

Preface = předmluva.

(Dle připadajícího dne, jedna z 11 rozdílných.)

K.: Po všecky věky věkův.

M.: Amen.

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K.: Vzhůru srdce!

M.: Máme (je pozdvižena) k Pánu.

K.: Díky činme Pánu Bohu svému!

M.: Hodnoť a spravedlivo jest.

K.: V pravdě hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelno, abychom tobě vždy a všude díky vzdávali; Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, jenž s jednorozeným Synem svým a s Duchem svatým jeden jsi Bůh, jeden jsi Pán; ne v jedinosti jedné osoby, nýbrž v trojici jedné podstaty. Nebo co o slávě tvé dle zjevení tvého věříme, totéž o Synu tvém, totéž o Duchu svatém bez rozdílu rozeznávání smýšlíme. Abychom vyznávající pravé a věčné Božství klaněli se i zvláštnosti v osobách, i jednotě v bytnosti i rovnosti velebnosti, kterouž chválí andělé i archandělé, též cherubové a serafové, kteří nepřestávají volati každodenně, jedním hlasem říkajíce :

Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupů. Plna jsou nebesa i země slávy tvé! Hosanna na výsostech! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně. Hosanna na výsostech!

Kánon = tichá část mše sv.

(Nejposvátnější tato část mše sv., po celý rok až na malé výjimky vždy stejná, se zde v překladu nepodává, nýbrž jen se volně uvádějí hlavní myšlenky v kánonu obsažené.)

Zkroušeně, prosíme tebe, Otče nej-dobrotivější, skrze Ježíše Krista, Syna tvého, abys milostivě shlédl na tuto oběť posvátnou, kterouž ti přinášíme za církev tvou svatou. Račiž církev svou řídit a spravovati po celém okršku země, aby tebou chráněna jsouc všude vítězila a mezi všemi národy se rozšířila. Ochraňuj také služebníka svého N. papeže, biskupa našeho N., jakož i císaře a krále našeho N. Račiž je vésti po cestě věčného spasení, aby nás ve vší spravedlnosti předcházeli a nás tak řídili, jak to je prospěšno k slávě tvé i k naší spáse.

Pomni, ó Bože, též služebníkův a služebnic svých, za něž tuto mši sv. tobě obětujeme, zejména našich rodičů, bratří a sester, příbuzných a dobrodinců, i jakož i všech pravověřících křesťanů.

Račizž je všechny milostí svou síliti a podporovati, bychom všichni podíl měli v království tvém s blahoslavenou Pan-nou Marií, se sv. apoštoly, mučedníky a všemi Svatými tvými. Pro zásluhy všech svých vyvolených popřej nám, abychom zde na zemi účastni byli tvé milosti a ochranou jejich připočtění byli jednou ke stádcí tvému v nebesích. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K p r o m ě ň o v á n í.

(Kněz proměniv slovy Kristovými chléb v tělo Páně, kleká a pozdvihuje sv. hostii. Podobně i pozdvihuje kalich s krví Páně. Bij se v prsa a v nejhlubší pokoře klaň se Pánu svému!)

Již se blížíš, ó božský Ježíši, již sstupuješ na oltář a zde pod způsobami chleba a vína dlíti chceš mezi námi. Klaním se ti vroucně a zkroušeně volám :

Ježíši, tobě jsem živ. Ježíši, tobě umírám. Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý. Amen. Ježíši, smiluj se nade mnou ! Ježíši, slituj se nade mnou ! Ježíši, odpusť mi hříchy ! Amen.

Budiž pozdraven, spásonosný Beránku, za mne i celé pokolení lidské na dřevě kříže obětovaný!

Budiž pozdravena, nejdražší Krví, z ran ukřižovaného Pána našeho Ježíše Krista vytékající a hříchy celého světa smývající!

Vzpomeň, Pane, na tvora svého, jehož jsi nejdražší Krví vykoupil.

Touto modlitbou mohou získati odpustky 60 dní jednou za den všichni, kdo se slova ta při mši sv. mezi pozdvihováním pomodlí. —
(Lev XIII. 1893.)

Po pozdvihování.

Pamětlivi umučení Syna tvého, Pána našeho, jakož i jeho z mrtvých vstání a nanebevstoupení obětujeme ti, Hospodine, Bože, tuto mši sv. Račiž ji sobě oblíbiti, jako si měl zalíbení na darech spravedlivého Abela, na oběti Abrahama a kněze svého Melchisedecha. Dejž, abychom, kdožkoli při oběti této nejsvětější Svátost přijímati budeme, naplněni byli všelikým požehnáním. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Rozpomeň se, ó Pane, též na služebníky a služebnice své, kteří nás se znamením sv. víry předešli na věčnost. Zejména tebe prosíme za duše našich drahých a milých . . . Jim jakož i všem v Kristu Pánu odpočívajícím rač dáti odpočinutí věčné, skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Smiluj se také nad námi hříšnými, kteří doufáme v tvé slitování, a popřej nám jednou společenství se svými apostoły, mučedníky a všemi Svatými. Skrze Krista, Pána našeho, skrze něhož vše posvěcuješ, oživuješ a žehnáš a nám uděluješ. Amen.

Modlitba Páně.

K.: Modleme se ! Rozkazy spasitelnými napomenuti a božským naučením vycvičení osmělujeme se říkati :

Otče náš, jenž jsi na nebesích ! Posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení.

M.: Ale zbav nás od zlého!

K.: Amen.

Zbav nás, prosíme, Pane, všeho zla minulého, budoucího i přítomného a na přímluvu blahoslavené a slavné vždy Panny, rodičky Boží Marie a sv. apoštolů svých Petra a Pavla, též Ondřeje a všech Svatých, uděl milostivě pokoje za dnů našich, abychom pomocí tvého milosrdenství jsouce podporováni i hříchů byli vždy prosti i před vším soužením bezpečni.

(Kněz láme sv. hostii.) Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecky věky věkův.

M.: Amen.

K.: Pokoj Páně budiž vždy s vámi!

M.: I s duchem tvým.

(Kněz vpouští částěčku sv. hostie do kalicha): Toto sloučení a posvěcení těla a krve Pána našeho Ježíše Krista, budiž nám přijímajícím k životu věčnému! Amen.

(Bije se v prsa): Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi !

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděliž nám pokoje !

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl apoštolům svým : Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám, nehleď na hříchy naše, nýbrž na víru církve své a rač ji podle vůle své zachovati v pokoji a jednotě, jenž jsi živ a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.

Při slavné mši sv. s assistencí následuje po této modlitbě políbení pokoje, jež se děje se slovy : Pokoj s tebou ! Načež se odpoví : I s duchem tvým.

Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otce přičiněním Ducha svatého smrtí svou svět obživil, vysvobod' mne skrze toto svatosvaté tělo a krev svou ode všech nepravostí i ode všeho zlého, a učiň, abych vždy oddán byl přikázáním tvým, a nedopusť, bych se kdy odloučil od tebe, jenž s týmž Bohem Otcem i Duchem svatým živ jsi a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.

Požívání těla tvého, kteréž já ne-

hodný osměluji se přijímati, nebudiž mi k odsouzení a zatracení, nýbrž podle dobroty tvé přispěj mi k ochraně duše i těla a k jejich vyléčení; jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého, Bůh po všecky věky věkův. Amen.

Přijímání.

Chléb nebeský přijmu, a jméno Hospodina vzývati budu.

(Bije se v prsa): Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má.

Pane, nejsem hoden, — atd.

Pane, nejsem hoden, — atd.

Tělo Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému! Amen.

(Přijímá tělo Páně, potom říká:)

Čím se odplatím Pánu za všechno, co mi udělil? Kalich spasení vezmu a jméno Páně vzývati budu. Chválu vzdávaje vzývati budu Pána a od nepřátel svých vysvobozen budu.

(Přijímá krev Páně):

Krev Pána našeho Ježíše Krista zachovej duši mou k životu věčnému!
Amen.

Co jsme ústy přijali, Pane, s čistou myslí podržme, a z daru časného staniž se nám lék ustavičný!

Tělo tvé, Pane, které jsem přijal, a krev, kterou jsem pil, nechť utkví v útrokách mých, a dej, aby ve mně nezůstala skvrna nepravosti, ježto mne čisté a svaté občerstvily svátosti. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.
Amen.

Modlitba: Communio.

(Měnívá se.)

Chvalme Boha nebeského a přede všemi živoucími vyznávejme ho; poněvadž učinil s námi milosrdenství své.

Modlitby po přijímání
(postcommunio).

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K.: Modleme se: Ó božský Pane a slitovníče náš, jenž jsi se smíloval nad zástupem, který po tři dny s tebou trval a neměl, co by jedl, račiž i nám milostivě udělit, čeho k zachování vzdejšího života potřebujeme, a nám ve veliké úzkosti a nesnázi přispěti. Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého, Bůh po všechny věky věkův.

M.: Amen.

K.: Pán s vámi!

M.: I s duchem tvým.

K.: Jděte, mše jest — dokonána.

M.: Bohu díky! (Při mši sv. v rouše fialovém: Dobrořečme Pánu!) (Při requiem: Nechť odpočívají v pokoji! Amen.)

K.: Kéž se tobě, svatá Trojice, líbí služba poddanosti mé, a uděliž, aby oběť, kterou jsem já nehodný před očima velebnosti tvé vykonal, tobě byla příjemná, mně pak i všem, za něž jsem ji obětoval, pro milosrdenství tvé sloužila ke smíření. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Kněz žehná věřící.

(Při mši zádušní se požehnání to neudílí.)

Požehnejž vás všemohoucí † Bůh
Otec i Syn i Duch svatý !

M. : Amen.

Poslední evangelium.

(Obyčejně počátek evangelia sv. Jana.)

K. : Pán s vámi !

M. : I s duchem tvým.

K. : Počátek † svatého evangelia †
podle Jana †

M. : Chvála tobě, Pane !

K. : Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh byl Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, co učiněno jest. V něm byl život a život byl světlo lidí, a světlo ve tmě svítí, a tma ho neobsáhla. Byl člověk poslaný od Boha, jemuž jméno bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby svědectví vydal o světle, aby všichni věřili skrze něho. Nebyl on světlo, ale aby svědectví vydal o světle. Bylo světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět. Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, a

svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali. Kteríkoli pak ho přijali, těm dal moc státi se syny Božími, těm, kteří věří ve jménu jeho; kteřížto ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha zrozeni jsou. (Tu se kleká.) A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi; a viděli jsme slávu jeho, slávu to jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

M.: Bohu díky!

Vzbuzení tří hlavních ctností.

(Odpustky 7 let a 7 kvadragen pokaždé. Odpustky ty nejsou vázány na určitá slova. Benedikt XIV. 1756.)

V í r a.

Věřím v tebe, pravý ve třech osobách jediný Bože, Otče, Synu, a Duše svatý, jenž jsi všecko stvořil všecko zachováváš a spravuješ; jenž dobré odměňuješ a zlé tresceš. Věřím, že Syn Boží se vtělil, aby nás vykoupil a že Duch svatý milostí svou nás posvěcuje. Věřím, že duše naše nesmrtelná, milost

pak Boží nám k spasení nevyhnutelně potřebná jest. Věřím a vyznávám všecko, čemu Ježíš Kristus učil, co svatí apoštolové kázali a čemu svatá římská katolická církev věřiti velí. Tomu všemu věřím, protože jsi, ó Bože, věčná a neskonalá pravda a moudrost, kteréž nelze, aby oklamala, aniž lze, aby byla oklamána. Ó Bože, rozmnož víru mou!

N a d ě j e.

Doufám a důvěřuji se v tvou, ó Bože, svrchovanou dobrotu a v tvé milosrdenství, že mi pro nesmírné zásluhy svého jednorozeného Syna, Ježíše Krista, udělíš, abych za živa hříchy své poznal, dokonale jich litoval, a že mi je odpustíš, po smrti pak že mi ráčíš spasení věčné dáti a popřáti, abych na tebe tváří v tvář patřil, tebe miloval a s tebou se věčně radoval; mám naději, že mi také dáš, čím bych toho dosáhl. Doufám to od tebe, protože jsi to slíbil, jenž jsi všemohoucí, věrný, svrchovaně dobrotivý a milosrdný. Ó Bože, posilni naději mou!

L á s k a.

Bože můj, miluji tě z celého srdce svého nade všecko, protože jsi nejlepší dobré, že jsi svrchovaně dokonalý a vší lásky hoden; i proto tě miluji, že jsi ke mně a ke všemu stvoření svrchovaně dobrotivý. Žádám toho srdečně, abych tě tak dokonale miloval, jako tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, s jichžto láskou spojuji svou nedokonalou lásku; tu ve mně, ó Bože, vždy více a více rozněcuj!

Ježto si tedy upřímně žádám, abych tě srdečně a vroucně miloval, a se opravdově snažím, abych toho dokázal, bolestně toho želim a lituji, že jsem tebe, své nejlepší dobro, svého Stvořitele, Vykupitele a Posvětitele rozhněval; želim toho srdečně, že jsem tebe, Otce svého nejlaskavějšího, svého všemohoucího Pána a spravedlivého soudce urazil. Opravdu míním všech hříchů i všech zlých příležitostí se varovati, předešlých nepravostí vždy víc a více litovati, oškli-vost hříchu častěji rozjímati a nikdy více ničehož proti tvé nejsvětější vůli

se nedopouštěti. Přijmiž mně opět za syna svého a dej mi milost, abych splnil, co jsem si umínil. Za to tě žádám skrze neskonalé zásluhy tvého božského Syna, Pána a Spasitele našeho, Ježíše Krista. Amen.

P o z n a m. Neopomíjej tímto způsobem vzbuzovati tři božské ctnosti každé neděle (přede mší sv. neb po ní), aneb aspoň jednou za měsíc! Mimo to učiň tak, kdykoli se chystáš přijati některou svátost, když jsi ve velkém pokušení hříchu aneb v nebezpečí života.

Při hrozícím nebezpečí smrti můžeš tři božské ctnosti vzbuditi krátce takto:
V tebe, Bože, věřím, v tebe doufám, tebe nejvýš miluji. Lituji upřímně, že jsem tě kdy rozhněval. Kdybych mohl, milerád bych se teď hned knězi ze všeho vyzpovídal. Bože, smiluj se nade mnou hříšným !

Modlitby před nejsv. Svátostí
oltářní.

Rád navštěvuj chrám Páně i mimo povinný čas! Vždy pak, když v chrámu Páně

jsi, věnuj náležitou poctu Spasiteli, skrytému ve Svátosti oltářní. Jako k lékaři, otci, těšiteli svému, spěchej k němu! Koř se před ním, vzývej ho vroucně, veleb lásku jeho! Modli se litanie k nejsv. jménu Ježíš, a jiné případné modlitby dle okolností. Neopomíň však při návštěvě chrámu Páně pomodliti se aspoň tuto kratičkou modlitbu:

Pochválena a pozdravena budiž nejsv. Svátost oltářní od toho času až na věky! Klaním se tobě a dobrořečím tobě, Pane Jezu Kriste, skrytý v nejsvětější Svátosti. Ty's Pán můj a Bůh můj! Ty's Beránek Boží, jenž snímáš hříchy světa. Ty's Spasitel můj a pomocník můj nejlepší, jenž nás k sobě sám zveš slovy: »Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, já vás občerstvím.«

K.: Chléb s nebe dal jsi jim. (Alleluja.)

L.: Všelickou líbeznost v sobě mají. (Alleluja.)

Modleme se: Bože, jenž jsi nám v přepodivné Svátosti památku svého umučení pozůstavil: popřej nám, prosíme, abychom svatá tajemství těla tvého a krve tvé tak velebili, bychom ovoce

tvého vykoupení stále v sobě znamenali.
Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.
Amen.

Chvála a díky budtež nyní a bez
ustání nejsv. božské Svátosti oltářní!
(100 dní odpustků jednou za den. — Pius VI.
1776.)

Rythmus sv. Tom. Akvin.
»Adoro te.«

(Odpustky 100 dní. — Lev XIII. 20. pros. 1884.)

Vroucně se ti klaním, skryté Božství,
kteréž se v pravdě tajíš zde pod těmito
způsobami. Má duše celá před tebou
se sklání, chábneť celá hledíc na tě
v rozjímání. Zrak, hmat i chuť na tobě
se mýlí; jen tomu, co sluchem přijato,
bezpečně se věří. Věřím vše, cokoli
pravil Syn Boží; nad to Slovo pravdy
nic není pravdivějšího. Na kříži skrývalo
se pouze jen Božství, zde však tají se
i člověčenství. V obé však věřím, obé
vyznávám a o to prosím, čeho si žádal
lotr kající. Nevidím sice ran tvých, jako
kdysi Tomáš, ale nicméně vyznávám,
že Bůh můj jsi. Učiň, ať v tebe stále
více věřím, v tebe naději mám a tebe

miluji. Ó památko smrti Páně, chlebe živý a pro člověka životodárný, dejž, ať mysl má tebou živa jest a v tobě stále sladkost nalézá. Dobrý ty pelikáne, Pane Ježíši, obmyj mne plného hříchu krví svou, jejížto jediná krůpěj shlazuje vinu celého světa. Ó Ježíši, kteréhož nyní pod rouškou pouze vidím, prosím, nechť se stane, po čem tolik toužím: abych tě uviděl tváří v tvář a blažen byl hledě na slávu tvou. Amen.

Oddíl II. Odpolední.

Byl-lis dopoledne nábožně přítomen mši sv. a poslouchal-lis bedlivě slovo Boží, vyplnil jsi tím hlavní část své povinnosti, ne však celou. „Pomni, abys *den* sváteční světil!“ žádá Bůh. Zasněcentě tedy Bohu *celý den* nedělní a sváteční a má také celý k blahu duše vynaložen býti. Kromě toho má sloužiti k zotavení umdlených sil. K tomu vedle odpočinku od práce přispěje slušná zábava se soudruhy stejného smýšlení v pravý čas a v pravé míře, když zábavou tou rodina se v ničem nezkracuje

a žádnému křivda se neděje. „Radujte se, opět pravím, radujte se v Pánu vždycky!“ káže sv. Pavel, ale dokládá : „Mírnost vaše známa buď všem lidem!“ (Fil. 4, 4—5).

Hleď, abys i odpoledne nedělní a sváteční světil. Navštiv chrám Páně a účastni se pobožnosti tam konané. Koná-li se v místě mimo chrám křesťanské cvičení, neobmeškej ho ! Je-li kostel vzdálen a nemožno-li ti do něho jíti, konej pobožnost doma ! K účelu tomu pomodli se buď některou z litanií, jež následují, neb růženec neb křížovou cestu. Dle možnosti připoj i jiné modlitby, hlavně vzbuzení tří božských ctností.

I. Litanie.

1. K nejsv. jménu Ježíš.

(Odpustky 300 dní. Pius IX. r. 1862. Lev XIII.
r. 1886.)

Pane, smiluj se nad námi !
Kriste, smiluj se nad námi !
Pane, smiluj se nad námi !
Ježíši, uslyš nás ! Ježíši, vyslyš
nás !

Otče s nebes, Bože,
 Synu, Vykupiteli světa, Bože,
 Duchu svatý, Bože,
 Svatá Trojice, jeden Bože,
 Ježíši, Synu Boha živého,
 Ježíši, oblesku Boha Otce,
 Ježíši, blesku světla věčného,
 Ježíši, králi slávy,
 Ježíši, slunce spravedlnosti,
 Ježíši, Synu Marie Panny,
 Ježíši, veškeré lásky hodný,
 Ježíši podivuhodný,
 Ježíši, Bože silný,
 Ježíši, otče budoucího věku,
 Ježíši, anděle veliké rady,
 Ježíši nejmocnější,
 Ježíši nejtrpělivější,
 Ježíši nejposlušnější,
 Ježíši, tichý a pokorný srdcem,
 Ježíši, milovníče čistoty,
 Ježíši, milovníče náš,
 Ježíši, Bože pokoje,
 Ježíši, původe života,
 Ježíši, příklade ctností,
 Ježíši, horliteli duší,
 Ježíši, Bože náš,
 Ježíši, útočiště naše,

smiluj se nad námi!

Ježíši, otče chudých,	}	smiluj se nad námi !
Ježíši, poklade věřících,		
Ježíši, pastýři dobrý,		
Ježíši, světlo pravé,		
Ježíši, moudrosti věčná,		
Ježíši, dobroto neskonalá,		
Ježíši, cesto naše a živote náš,		
Ježíši, radosti andělů,		
Ježíši, králi patriarchů,		
Ježíši, mistře apoštolů,		
Ježíši, učiteli evangelistů,		
Ježíši, sílo mučedníků,		
Ježíši, světlo vyznavačů,		
Ježíši, čistoto panen,		
Ježíši, koruno všech svatých,		
Milostiv nám buď, odpusť nám, Ježíši !		
Milostiv nám buď, vyslyš nás, Ježíši !		

Ode všeho zlého,	}	vysvoboď nás, Ježíši !
Od všelikého hříchu,		
Od hněvu tvého,		
Od úkladů ďábelských,		
Od ducha smilného,		
Od věčné smrti,		
Od zanedbání vnuknutí tvých,		
Skrze tajemství sv. vtělení tvého,		
Skrze narození tvé,		

Skrze mládí tvé,	}	vysvoboď nás, Ježíši!
Skrze božský život tvůj,		
Skrze práce tvé,		
Skrze smrtelnou úzkost tvou a		
umučení tvé,		
Skrze kříž tvůj a opuštěnost tvou,		
Skrze bolesti tvé,		
Skrze smrt tvou a pohřeb tvůj,		
Skrze zmrtvýchvstání tvé,		
Skrze nanebevstoupení tvé,		
Skrze radosti tvé,		
Skrze slávu tvou,		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,		
odpusť nám, Ježíši!		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,		
vyslyš nás, Ježíši!		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa,		
smiluj se nad námi, Ježíši!		
Ježíši, uslyš nás! Ježíši, vyslyš nás!		

Modleme se:

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl:
Proste a bude vám dáno; hledejte a
naleznete; tlucte a bude vám otevřeno:
račiž nám prosícím uděliti vroucnost
své božské lásky, abychom celým srdcem,

slovem i skutkem tebe milovali a chválili tebe nikdy neustávali.

Dejž, ó Pane, abychom měli k svatému jménu tvému úctu a spolu lásku ustavičnou, poněvadž nikdy ochrany své nezbavuješ těch, které k dokonalé lásce své vychováváš. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Jiné modlitby.

Modleme se: Bože, jenž jsi jednorozeného Syna svého Spasitelem pokolení lidského ustanovil a Ježíšem nazvati rozkázal: uděl milostivě, abychom oblaženi byli v nebesích patřiti na toho, jehož svaté jméno ctíme na zemi.

Bože, jenž jsi nejslavnější jméno Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, všem věřícím nejlíbeznějším, zlým pak duchům nejhroznějším učiniti ráčil: uděl milostivě, aby všichni, kteří toto nejsvětější jméno pobožně ctí, útěchy a pomoci nabývali a jednou věčného blahoslavenství účastnými se stali. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Ó dobrý Ježíši, ó nejmírnější Je-

žíši, ó nejsladší Ježíši, ó Ježíši plný lásky a smilování, smiluj se nad námi! Pro svou předrahou za nás vylitou krev shlédni milostivě na nás, kteří tvé nejsvětější jméno vzýváme. Spasiž nás, a ode všeho zlého vysvobod'! Nepřipusť, aby hříchy nás zhubily, přived' nás ku pokání a ku polepšení života! Obmyj nás od nepravostí našich a v hodině smrti a soudu přijmi nás na milost! Připočti nás k vyvoleným, abychom oslavovali jméno tvé na věky věkův. Amen.

2. Litanie k nejsv. Srdci Ježíšovu.

(Odpustky 300 dní, jednou denně. — Lev
XIII. r. 1899.)

Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, smiluj se na námi!
Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, uslyš nás!
Kriste, vyslyš nás!
Otče, s nebes, Bože,
Synu, Vykupiteli světa, Bože,
Duchu svatý, Bože,
Svatá Trojice, jeden Bože,

} smiluj se
nad námi!

Srdce Ježíše, Syna Otce věčného,
 Srdce Ježíšovo, od Ducha sva-
 tého v lůně panenské matky
 utvořené,
 Srdce Ježíšovo, se slovem Božím
 podstatně spojené,
 Srdce Ježíšovo, nekonečné ve-
 lebnosti,
 Srdce Ježíšovo, svatý chrám Boží,
 Srdce Ježíšovo, stánku Nejvyššího,
 Srdce Ježíšovo, dome Boží a
 bráno nebeská,
 Srdce Ježíšovo, výhni láskou pla-
 noucí,
 Srdce Ježíšovo, schránko spra-
 vedlnosti a lásky,
 Srdce Ježíšovo, plné dobroty a
 lásky,
 Srdce Ježíšovo, hlubino všech
 ctností,
 Srdce Ježíšovo, veškeré chvály
 nejhodnější,
 Srdce Ježíšovo, králi a střede
 všech srdcí,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém jsou
 všecky poklady moudrosti a vě-
 domosti,

smiluj se nad námi !

Srdce Ježíšovo, ve kterém pře-
 bývá veškerá plnost božství,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém se Otci
 dobře zalíbilo,
 Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti
 jsme všichni obdrželi,
 Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků
 věčných,
 Srdce Ježíšovo, trpělivé a mno-
 hého milosrdenství,
 Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem,
 kteří tebe vzývají,
 Srdce Ježíšovo, prameni života
 a svatosti,
 Srdce Ježíšovo, oběti slitování za
 hříchy naše,
 Srdce Ježíšovo, potupami nasy-
 cené,
 Srdce Ježíšovo, pro nepravosti naše
 potřené,
 Srdce Ježíšovo, až k smrti po-
 slušné,
 Srdce Ježíšovo, kopím probodené,
 Srdce Ježíšovo, prameni všelikého
 potěšení,
 Srdce Ježíšovo, živote náš a vzkří-
 šení naše,

smiluj se nad námi !

Srdce Ježíšovo, pokoji náš a smí-	} smiluj se nad námi!
ření naše,	
Srdce Ježíšovo, oběti hříšníků.	
Srdce Ježíšovo, spáso v tebe	
doufajících,	
Srdce Ježíšovo, naděje v tobě	
umírajících,	}
Srdce Ježíšovo, rozkoši všech	
svatých,	
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane!	
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš nás, Pane!	
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!	

V. Ježíši tichý a pokorný srdcem.

R. Učiň srdce naše podle Srdce svého !

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, shlédni na Srdce nejmilejšího Syna svého a na chvály i dostiučinění, které vzdává tobě jménem hříšníkův, a usmířen jsa, uděl jim odpuštění, když žádají milosrdenství tvého, ve jménu téhož Ježíše Krista, Syna tvého, který s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh na věky věkův. Amen.

Záslibná modlitba k nejsv. Srdci Páně.

Nejsladší Ježíši, Vykupiteli lidského pokolení, shlédni na nás před oltářem tvým v nejvyšší pokoře klečící. Tvými jsme, tvými býti chceme; abychom však pevněji s tebou spojení byli, hle, každý z nás tvému nejsvětějšímu Srdci dnes zaslibuje se dobrovolně. — Tebe sice mnozí nepoznali nikdy; tebe, pohrdající příkázáními tvými, mnozí zavrhli. Smiluj se nad těmi i oněmi, nejdobrotivější Ježíši; mocně přiveď k sv. Srdci svému všecky! Kraluj, Pane, netoliko věřícím, kteří se neodchýlili nikdy od tebe, ale také marnotratným synům, kteří tebe opustili; učiň, by Tito brzo se navrátili do domu otcovského, by nouzí a hladem nezhylnuli. Kraluj těm, které domněnky a bludy oklamaly, které nesvornost rozdvojila, přivod' je do přístavu pravdy a k jednotě víry, aby byl brzy jeden ovčinec a jeden pastýř. Kraluj konečně všem, kdo v staré pohanské pověře trvají, neopomíjej osvoboditi je z temností a uvésti k světlu a do království Božího!

Uděliž, ó Pane, církvi své svobodu jistou
s bezpečností; uděliž všem národům
pokoj řádných poměrů; učiň, aby ze
všech zemských končin zazníval hlas:
Budiž chvála božskému Srdci, kterým
jsme nabyli blaha, jemu sláva a čest!
Amen.

3. Litanie loretánská.

(Odpustky 300 dní. — Pius VII. r. 1817.)

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás! .

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj
se nad námi!

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se
nad námi.

Svatá Maria,

Svatá Boží rodičko,

Svatá Panno panen,

Matko Kristova,

Matko božské milosti,

Matko nejčistší,

}
oroduj
za nás!

Matko nejčistotnější,
 Matko neposkvrněná,
 Matko neporušená,
 Matko lásky hodná,
 Matko podivuhodná,
 Matko dobré rady,
 Matko Stvořitele,
 Matko Spasitele,
 Panno nejмoudřejší,
 Panno ctihodná,
 Panno slavná,
 Panno mocná,
 Panno dobrotivá,
 Panno věrná,
 Zrcadlo spravedlnosti,
 Stolice мoudrosti,
 Příčino naší radosti,
 Nádobо duchovní,
 Nádobо počestná,
 Nádobо vznešená pobožnosti,
 Růže duchovní,
 Věže Davidova,
 Věže ze slonové kosti,
 Dome zlatý,
 Archo úmluvy,
 Bráno nebeská,
 Hvězdo jitřní,

oroduj za nás !

Uzdravení nemocných,	}	oroduj za nás!
Útočiště hříšníků,		
Potěšení zarmoucených,		
Pomocnice křesťanů		
Královno andělů,		
Královno patriarchů,		
Královno proroků,		
Královno apoštolů,		
Královno mučedníků,		
Královno vyznavačů,		
Královno panen,		
Královno všech svatých,		
Královno bez poskvrny hříchu prvotního počatá,	}	
Královno posvátného růžence,		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane!		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš nás, Pane!		
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!		

✓. Oroduj za nás, svatá Boží rodičko!

R. Abychom hodni učinění byli za-
slíbení Kristových.

Modleme se: Uděl nám služeb-
níkům svým, prosíme Pane Bože, aby-

chom ze stálého zdraví mysli i těla se těšili a na slavnou přímluvu blahosla-
vené Marie vždycky Panny od přítomného
zármutku vysvobození byli a blaženosti
věčné dosáhli. Skrze Krista, Pána našeho.
Amen.

Modlitba »Pod ochranu tvou« a
k sv. Josefu.

Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá
Boží rodičko ; prosbami našimi nezhrdej
v potřebách našich, ale ode všeho ne-
bezpečení vysvobod' nás vždycky, ó
slavná a požehnaná Panno Maria, paní
naše, prostřednice naše, orodovnice naše ;
se Synem svým nás smiř, Synu svému
nás poroučej, Synu svému nás obětuj !

V. Oroduj za nás, svatá Boží ro-
dičko !

R. Abychom hodni učinění byli za-
slíbení Kristových.

Milost svou, prosíme, Pane, rač
v mysli naše vlíti, bychom, kteří jsme
andělem zvěstujícím vtělení Krista, Syna
tvého, poznali, skrze umučení jeho a
kříž k slávě vzkříšení přivedeni byli.

Modli se a pracuj!

Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

V. Oroduj za nás, svatý Josefe!

R. Abychom hodni učinění byli za-
slíbení Kristových.

Prosíme tě, ó Pane, by nám pro
zásluhy a na přimluvu snoubence tvé
nejsvětější Rodičky uděleno bylo, čeho
pro nedostatečnost svou dosáhnouti ne-
můžeme. Jenž jsi živ a kraluješ na věky
věkův. Amen.

Zdrávas Královno.

Zdrávas královno, matko milosrden-
ství! Živote, sladkosti a naděje naše,
buď zdráva! K tobě voláme, vyhnání
synové Evy; k tobě vzdycháme, lka-
jící a plačící v tomto slzavém údolí.
I protož, orodovnice naše, obrať k nám
své milosrdné oči, a Ježíše, kterýž jest
požehnaný plod života tvého, nám po
tomto putování ukaž, ó milostivá, ó pří-
větivá, ó přesladká Panno Maria!

V. Oroduj za nás, svatá Boží ro-
dičko!

R. Abychom hodni učinění byli za-
slíbení Kristových.

Modleme se : Všemohoucí, věčný Bože, který jsi tělo a duši přeslavné panny a matky Marie spolupůsobením Ducha svatého tak připraviti ráčil, aby důstojným příbytkem Syna tvého státi se zasloužila, dejž, abychom, z její památky se radujíce, milostivou její přímluvou ode všeho nastávajícího zlého i od věčné smrti vysvobozeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

»Memorare«.

Pomni, ó nejdobrotivější Panno Maria, že od věků není slýcháno, bys koho byla opustila, kdo pod ochranu tvou se utíkal aneb o pomoc tě vzýval anebo za přímluvu tě žádal. Důvěrou touto jsa posilněn, k tobě, Panno panen a matko, spěchám, k tobě přicházím a jako lkající hříšník stojím před tebou. Ó Matko Slova, slovy mými nepohrdej, nýbrž milostivě slyš a vyslyš mne! Amen.

(Odpustky 300 dní pokaždé. — Pius IX. r. 1846.)

Chvalozpěv Panny Marie
(Magnificat).

(Odpustky 100 dní, jednou za den — 7 let
a 7 quadragen každou sobotu. — Lev XIII.
1879 a 1888).

Velebí duše má Hospodina : a zplesal
duch můj v Bohu, Spasiteli mém.

Že shlédł na ponížení dívky své :
nebo aj, od této chvíle blahoslavenou
mne nazývati budou všichni národové.

Neboť veliké věci mi učinil ten,
jenž mocný jest : a jehož jméno svaté
jest.

A milosrdenství jeho od pokolení
až do pokolení bojičím se jeho.

Učinil moc ramenem svým : roz-
ptýlil pyšné v mysli srdce jejich.

Sesadil mocné s trůnu a povýšil
ponížených.

Lačné nakrmil dobrými věcmi a
bohaté pustil prázdné.

Ujal se Israele, služebníka svého :
rozpomenuv se na milosrdenství své.

Jakož byl mluvil k otcům našim,
k Abrahamovi a semeni jeho na věky.

Sláva Otci i Synu i Duchu sv. . . .

4. Litanie k s v. Josefu.

Kyrie eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Kriste, uslyš nás !

Kriste, vyslyš nás !

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi !

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi !

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi !

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi !

Svatá Maria,

Svatý Josefe,

Slavný potomku Davidův,

Světlo patriarchů,

Snoubenče Boží Rodičky,

Cudný ochránce přesvaté Panny,

Pěstoune Syna Božího,

Bedlivý strážce Kristův,

Hlavo svaté Rodiny,

Josefe nejspravedlivější,

Josefe nejčistotnější,

Josefe nejmodřejší,

Josefe nejstatečnější,

Josefe nejposlušnější,

oroduj za nás !

Josefe nejvěrnější, Zrcadlo trpělivosti, Milovníče chudoby, Vzore dělníků, Ozdobo života domácího, Ochránce panen, Oporo rodin, Útěcho ubohých, Naděje nemocných, Patrone umírajících, Postrachu zlých duchů, Záštito Církve svaté, Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, vyslyš nás, Pane! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi! V. Ustanovil ho pánem domu svého. R. A knížetem všeho statku svého.	} oroďuj za nás ! }
---	---------------------------

Modleme se!

Bože, který jsi v nevýslovné prozřetelnosti ráčil vyvoliti svatého Josefa za snoubence nejsvětější Rodičky své: dej, prosíme, bychom zasloužili si míti

mocným přímluvcem v nebesích, jehož
vzýváme jako ochránce na zemi. Jenž
jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

5. Litanie o všech Svatých.

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se
nad námi!

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se
nad námi!

Svatá Maria,

Svatá Boží rodičko,

Svatá Panno panen,

Svatý Michaeli,

Svatý Gabrieli,

Svatý Rafaeli,

} oroduj za nás!

Všichni svatí andělé i archandělé, oro-
dujte za nás!

Všichni svatí blahoslavených duchů řá-
dové, orodujte za nás!

Svatý Jene Křtiteli, oroduj za nás!

Svatý Josefe, oroduj za nás!

Všichni svatí patriarchové a proroci,
orodujte za nás!

Svatý Petře,

Svatý Pavle,

Svatý Ondřeji,

Svatý Jakube,

Svatý Jene,

Svatý Tomáši,

Svatý Jakube,

Svatý Filipe,

Svatý Bartoloměji,

Svatý Matouši,

Svatý Šimone,

Svatý Thadeáši,

Svatý Matěji,

Svatý Barnabáši,

Svatý Lukáši,

Svatý Marku,

oroduj za nás!

Všichni svatí apoštolové a evangelisté,
orodujte za nás!

Všichni svatí učedníci Páně, orodujte
za nás!

Všechna svatá neviňátka, orodujte za nás!

Svatý Štěpáne, oroduj za nás!

Svatý Vavřinče, oroduj za nás!

Svatý Vincenci, oroduj za nás!

Svatí Fabiane a Šebastiane, orodujte
za nás!

Svatí Jene a Pavle, orodujte za nás!

Svatí Kosmo a Damiane, orodujte za nás!

Svatí Gervázi a Protázi, orodujte za
nás!

Všichni svatí mučedníci, orodujte za nás!

Svatý Silvestře, oroduj za nás!

Svatý Řehoři, oroduj za nás!

Svatý Ambroži,

Svatý Augustine,

Svatý Jeronyme,

Svatý Martine,

Svatý Mikuláši,

} oroduj
za nás!

Všichni svatí biskupové a vyznavači,
oroduje za nás!

Všichni svatí učitelové, orodujte za nás!

Svatý Antoníne,

Svatý Benedikte,

Svatý Bernarde,

Svatý Dominiku,

Svatý Františku,

} oroduj
za nás!

Všichni svatí kněží a jáhnové, orodujte
za nás!

Všichni svatí mnichové a poustevníci,
orodujte za nás!

Svatá Maří Magdaleno,

Svatá Háto,

Svatá Lucie,

Svatá Anežko,

Svatá Cecilie,

Svatá Kateřino,

Svatá Anastazie,

Všecky svaté panny a vdovy, orodujte
za nás!

Všichni svatí a světice Boží, orodujte za
nás!

Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane!

Milostiv nám buď, uslyš nás, Pane!

Ode všeho zlého, vysvobod' nás, Pane!

Od všelikého hříchu,

Od hněvu tvého,

Od náhlé a nenadálé smrti,

Od úkladů ďábelských,

Od hněvu a nenávisti i ode vší zlé
vůle,

Od ducha smilného,

Od hromobití a bouřky,

Od metly zemětřesení,

Od moru, hladu a války,

Od věčné smrti,

Skrze tajemství svatého vtělení
tvého,

vysvobod' nás, Pane!

Skrze příští tvé,	}	vysvoboď nás, Pane !
Skrze narození tvé,		
Skrze křest a svatý půst tvůj,		
Skrze kříž a umučení tvé,		
Skrze smrt tvou a pohřeb tvůj,		
Skrze svaté vzkříšení tvé,		
Skrze podivuhodné nanebevstoupení tvé,		
Skrze příští utěšitele Ducha svatého,	}	
V den soudný,		
My hříšníci, tě prosíme, uslyš nás !		
Abys nám odpustil, tě prosíme, uslyš nás !		

Abys nám milostiv byl,	}	tě prosíme, uslyš nás !
Abys nás k pravému pokání přivésti ráčil,		
Abys svou svatou církev spravovati a zachovati ráčil,		
Abys náměstka apoštolského i veškeren duchovní stav ve svatém náboženství zachovati ráčil,		
Abys nepřátele církve svaté ponížiti ráčil,		
Abys císaře a krále našeho ostříhati ráčil,		
Abys králům a knížatům kře-		

stanským pokoj a svornost dáti ráčil, Abys všemu lidu křesťanskému pokoj a jednotu uděliti ráčil, Abys nás samých v svaté službě své posilniti a zachovati ráčil, Abys myslí našich k nebeským žádostem pozdvihnouti ráčil, Abys všem dobrodincům našim věčnými dobrými věcmi odplatiti ráčil, Abys duše naše, bratří, přátel a dobrodinců našich od věčného zahynutí vysvoboditi ráčil, Abys úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil, Abys všem věrným zemřelým odpočinutí věčné dáti ráčil, Abys nás uslyšeti ráčil, tě prosíme, uslyš nás! Synu Boží, tě prosíme, uslyš nás! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš nás, Pane! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!	} tě prosíme, uslyš nás!
---	---------------------------------

Kriste, uslyš nás! Kryste, vyslyš nás!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!

Otče náš.

V. A neuvod' nás v pokušení.
 R. Ale zbav nás od zlého.

Ž a l m 69.

Bože, ku pomoci mé vzezři : * Pane,
 ku pomoci mé pospěš.

Ať se zahanbí a stydí, * kteříž hledají duše mé.

Zpět ať se obrátí a zastydí se,
 * kteříž mi žádají zlého.

Ať se odvrátí hned, zahanbeni
 jsouce, * již na mne povolávají v hanění.

Ať se veselí a radují v tobě, kteří
 hledají tebe ; * a nechť říkají vždycky :
 »Veleben budiž Pán,« kteří milují spasení tvé.

Já pak chudý a nuzný jsem : * Bože
 spomoziž mi.

Spomocník můj a vysvoboditel můj jsi ty, * Pane neprodlévej.

Sláva Otci, i Synu, * i Duchu svatému. Jakož byla na počátku i nyní i vždycky * a na věky věkův. Amen.

V. Spasený učiň služebníky své!

R. Bože můj, doufající v tebe.

V. Budiž nám, Pane, věží mocnou!

R. Před tváří nepřitele.

V. Nic neprospívej nepřítel nad námi!

R. A syn nepravosti již nám více neškodí!

V. Pane, ne vedle hříchů našich učiniž nám!

R. Aniž dle nepravostí našich odplacuj nám!

V. Modleme se za nejvyššího biskupa našeho N!

R. Hospodin zachovejž ho a obživiž ho, a blahoslaveného učiň ho na zemi, a nevydávej ho v ruce nepřátel jeho.*)

*) Zde přidává se u nás: *V.* Modleme se za císaře a krále našeho N.

R. Hospodine, spasena učiň císaře a krále, a vyslyš nás v den, v který vzývati budeme tebe.

V. Modleme se za dobrodince naše!

R. Račiž odplatiti, Pane, všem nám dobře činícím pro jméno tvé životem věčným. Amen.

V. Modleme se za věrné zemřelé!

R. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí!

V. Odpočiňtež v pokoji!

R. Amen.

V. Za bratry naše nepřítomné.

R. Spaseny učiň služebníky své, Bože můj, doufající v tebe.

V. Sešli jim, Pane, pomoc se svatyně!

R. A se Sionu ostríhejž jich!

V. Pane, vyslyš modlitbu mou!

R. A volání mé k tobě přijď!

V. Pán s vámi!

R. I s duchem tvým.

Modleme se: Bože, jehož vlastností je smilovávati se vždycky a odpouštěti, přijmi prosbu naši, aby nás i všechny služebníky tvé, jež okovy hříchů spoutané drží, slitovná dobrotivost tvá (od nich) osvobodila.

Vyslyš, prosíme, Pane, prosby zkroušených a vyznávajícím se tobě hříchy promiň, abys nám milostivě odpustil a spolu i pokoje udělil.

Nevýslovné milosrdenství své, Pane, laskavě nám prokaž, abys nás i všech hříchů sprostil i od zasloužených trestův osvobodil.

Bože, jenž hříchem rozhněván, ale pokáním usmířen býváš, shlédni milostivě na prosby zkroušeného svého lidu a odvráť metlu hněvu svého, kterou zasluhujeme za hříchy své.

Všemohoucí věčný Bože, smiluj se nad služebníkem svým *nejvyšším biskupem naším* N. a řiď ho dle své dobrotivosti na cestě věčného spasení, aby s pomocí tvou věci tobě se líbících vyhlédával a je vší silou vykonával.

Prosíme, všemohoucí Bože, aby služebník tvůj *N., císař a král náš*, který z tvého milosrdenství vládu říše převzal, také ve všech ctnostech prospíval, jimiž by důstojně ozdoben ohavnosti hříchu se vystříhati, nad nepřáteli vítěziti a k tobě, jenž jsi cesta, pravda a život, v milosti tvé mohl přijíti.

Bože, od něhož svaté žádosti, dobrá předsevzetí a spravedliví skutkové pocházejí, dej služebníkům svým pokoj ten, kteréhož svět dáti nemůže, aby i srdce naše přikázáním tvým byla oddána i časové naši bez nepřátelského strachu pod tvou ochranou byli pokojní.

Zapal ohněm Ducha svatého ledví i srdce naše, Pane, abychom tobě neposkvrněným tělem sloužili a čistým srdcem se zalíbili.

Bože, všech věrných Stvořiteli a Vykupiteli, uděl duším služebníkův a služebnic svých odpuštění všech hříchův, aby prominutí, kterého si vždycky žádaly, pokornými prosbami dosáhly.

Činy naše, prosíme, Pane, milostí svou předcházej a pomocí svou provázej, aby všechny naše řeči i skutky od tebe vždy se počínaly a tebou započaté dokonány byly.

Všemohoucí, věčný Bože, jenž nad živými i mrtvými panuješ a nade všemi se smilováváš, o kterých již napřed víš, že pro víru a své skutky tvými budou, tebe pokorně prosíme, aby ti, za které jsme prosby konati si umínili a které

bud' tento nynější věk ještě v těle zdržuje anebo budoucí již věk těla sproštěné přijal, na přimluvu všech Svatých tvých dobrotivým slitováním tvým odpuštění hříchův dojíti mohli. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův.

R. Amen.

V. Pán s vámi !

R. I s duchem tvým !

V. Vyslyš nás všemohoucí a milosrdný Hospodin !

R. Amen.

V. A duše věrných skrze milosrdenství Boží odpočiňtež v pokoji !

R. Amen.

II. Pobožnost růžencová.

Růženec == z růží ke cti královny nebes uvitý věnec. Varuj se, abys snad modlitbě růžence se posmíval neb jí pohrdal. Pobožnost růžence jest starobylá, úcty hodná, bohumilá a záslužná. Jest starobylá, pocházíť v nynějším způsobu od sv. Dominika ze XIII.

století. Jest úcty hodna a bohumilá, neboť jí oslavujeme Boha a ctíme Bohorodičku. Jest záslužná, neboť při ní připomínáme si nejdůležitější tajemství vykoupení svého a můžeme nabýti mnohých milostí. Růženec skládá se ze samých svatých slov. Modlitba růžence hodí se pro každého, učeného i neučeného, vznešeného i prostého. Ji možno modliti se v noci, když nemožno spáti; v nemoci a na cestě, kdy nemožno čísti neb když není po ruce modlitební kniha.

Celý růženec skládá ze 150 pozdravení andělských, pročez se také nazývá žaltářem Marianským, ježto i žaltář čítá tolikéž žalmů. Zdrávasy se dělí na 15 desátek. Desátek skládá se ze chvalořečení: Sláva Otci, Synu i Duchu sv. atd.; z modlitby Páně a z desekrát Zdravas Maria. V každém Zdravas Maria připojí se po slovu Ježíš tajemství některé, obsahující událost ze života Páně a Marie Panny. Podle rozličných tajemství rozeznáváme trojí růženec a to: *radostný, bolestný a vítězný (slavný)*, jež modliti se sluší podle doby roku církevního. Úvodem k růženci — ač nijak nutným pro získání odpustků — je „Věřím v Boha, modlitba Páně a třikrát Zdravas

Maria, s určitou prosbou po nejsv. jménu Ježíš. —

Růžencové bratrstvo, zřízené sv. Dominikem, rozšířeno jest po celém světě katolickém. Obdařeno je mnohými odpustky.

Živý růženec je spolek, ve kterém si 15 členů každý měsíc losem rozdělí 15 tajemství růžencových s tím úmyslem, aby každý se pomodlil denně jeden desátek, tedy všichni dohromady denně úplný růženec. Spolek ten založila r. 1826 v Lyoně nábožná paní Marie Paulina Jaricoutová. —

Modlitba růžencová nadána je mnohými odpustky. Tak možno získati odpustky 5 let a 5 kvadragen, pomodlíme-li se 5 desátků růžence. (Sixtus IV. r. 1479). Plnomocné odpustky získati může v kterýkoli den jednou v roce, kdo se modlí denně celý růženec aneb aspoň 5 desátků. Podmínka: zpověď, sv. přijímání a modlitba na úmysl sv. Otce. — Benedikt XIII. r. 1726.

a) R ů ž e n e c r a d o s t n ý.

Koná se v době vánoční: od počátku adventu až do postu. Jinak též po celý rok v pondělí a ve čtvrtek.

Úvod. Věřím v Boha. Otče náš. Zdrávas.

1. Který v nás víru rozmnožiti račiž.
2. Který v nás naději posilniti račiž.
3. Který v nás lásku roznítiti račiž.

Tajemství: 1. Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala.

2. S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila.

3. Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila.

4. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.

5. Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla.

b) Růženec bolestný.

Koná se v pátek a v čase postuím, mezi týdnem pak v úterý a v pátek.

Úvod. Jako u a)

Tajemství: 1. Který se pro nás krví potiti ráčil.

2. Který pro nás bičován býti ráčil.

3. Který pro nás trním korunován býti ráčil.

4. Který pro nás kříž nésti ráčil.

5. Který pro nás ukřižován býti ráčil.

c) Růženec vítězný (slavný).

Koná se v době velikonoční a svatodušní.
Též po celý rok v neděli, ve středu a sobotu.

Úvod. Jako svrchu.

Tajemství: 1. Který z mrtvých
vstáti ráčil.

2. Který na nebe vstoupiti ráčil.

3. Který Ducha sv. seslati ráčil.

4. Který tě, Panno, na nebe vzíti
ráčil.

5. Který tě, Panno, v nebi koruno-
vati ráčil.

Po růženci můžeme připojiti:

V. Královno posvátného růžence,
oroduj za nás!

R. Abychom byli hodni učinění za-
slíbení Kristových.

Modleme se: Bože, jehož jedno-
rozený Syn životem, smrtí a z mrtvých
vstáním svým odměnu života věčného
nám získal; uděl, prosíme, abychom ta-
jemství ta v posvátném růženci blaho-
slavené Panny Marie si připomínajíce,
i následovali, co obsahují, i dosáhli, co
slibují. Skrze téhož Krista, Pána našeho.
Amen.

Církev sv. schvalujíc pobožnost sv. růžence, koná za tou příčinou zvláštní slavnost o neděli růžencové = první neděli v měsíci říjnu. Sv. Otec Lev XIII., sám vroucí přítel pobožnosti růžencové, zasvětil jí měsíc říjen a nařídil, aby zvláštní modlitba ke cti sv. Josefa k růženci připojena byla.

(Odp. 300 dní jednou za den ; odp. 7 let a 7 kvadragen, koná-li se modlitba ta veřejně v kostele po sv. růženci po celý říjen.)

Modlitba k sv. Josefu,
nařízená od sv. Otce Lva XIII. okružním
listem ze dne 15. srpna 1889.

K tobě, svatý Josefe, v soužení svém se utíkáme, a jako jsme vzývali za pomoc nejsvětější Nevěstu tvoji, tak i za tvou ochranu důvěrně žádáme. Pro lásku, která tebe s neposkvrněnou Pannou, Bohorodičkou, spojovala, a pro otcovskou lásku, s kterou jsi dítě Ježíše objímal, pokorně prosíme, abys na dědictví, kterého Ježíš Kristus krví svou dobyl, dobrotivě shlédl a potřebám našim mocí a silou svou k pomoci přispěl.

Ochraňuj, nejpečlivější strážce božské rodiny, vyvolené potomstvo Ježíše Krista; odvráť od nás, nejmilejší Otče, všecku nákazu bludův a nepravostí! Buď nám s nebe milostiv, nejsilnější spomocníku náš, v boji proti mocnosti temností a jako jsi kdys dítě Ježíše z největšího nebezpečí života vysvobodil, tak nyní braniž církev svatou proti nepřátelským úkladům, proti všemu protivěnství a zastři nás všechny stráží ustavičnou, abychom dle tvého příkladu a pomocí tvou opatření svatě žíti, nábožně zemříti a věčné blaženosti v nebesích dosíci mohli. Amen.

III. Pobožnost křížové cesty.

(Příhodná pro všechny pátky, zvláště v postě.)

Záslužnou a mnohými odpustky nadanou jest pobožnost křížové cesty, která se skládá ze 14 zastavení. Před každým ze 14 obrazů věřící uvažují utrpení Spasitele a konají přiměřené modlitby. Dojemná to pobožnost, která tklivě připomíná věřícím neskonalou lásku Syna Božího, jenž obtížen těžkým křížem bolestnou cestu pro

nás a za nás konal z Jerusalema na horu Kalvarii, kdež se obětoval za hříchy naše. Důtklivě vybízí nás pobožnost ta k následování Krista trpělivým snášením utrpení dle slov knížete apoštolského sv. Petra: „Kristus trpěl za nás zůstaviv nám příklad, abychom následovali šlepeství jeho.“

Čti nábožně každé rozjímání; uvažuj, jak velice trpěl Kristus Pán za hříchy naše; děkuj mu za nesmírnou lásku jeho, žel hříchů svých a učíš dobrá předsevzetí! Představ si, že jdeš skutečně tou cestou, kterou se bral božský Spasitel, když kráčel na smrt.

K získání odpustků potřebí kratičkého rozjímání u každého zastavení. Určité modlitby předepsané nejsou. Nemožno-li od zastavení k zastavení jíti, stačí, když aspoň k zastavení, u něhož se pobožnost právě koná, pozornost svou nějak obrátíme.

Modlitba přípravná.

Blahoslavená Panno a Matko Boží, Maria, sv. Josefe, vyproste mi, abych s náležitou pobožností a s upřímnou lítostí nad hříchy svými vykonal tuto

sv. pobožnost, při níž následovati chci Spasitele svého na oné cestě, kterou kráčel k mému vykoupení — k přehořké smrti kříže. Nechť prospěje pobožnost tato duši mé, ale i těm, za něž jsem si umínil ji obětovati.

1. Zastavení.

Pán Ježíš k smrti odsouzen.

V.: Klaníme se tobě, Pane Ježíši Kriste, a dobrořečíme tobě.

R.: Neboť skrze svůj svatý kříž svět jsi vykoupil.

Nejtišší Beránku, předobrá Spasiteli! Nepravě žalovali na tebe nepřátelé tvoji, křivě svědčili proti tobě falešní svědkové, nespravedlivý Pilát vydal tě na smrt, ale ty jsi mlčel, mlčky vše snášel.

Pro svaté to mlčení své nauč mne, Pane můj, abych uměl přemáhati svou samolásku, která často nechce snést ani zaslouženého pokárání. Učiň svou milostí, když závist neb zášť zlé o mně neprávem mluví, abych se k hněvu nepopudil, a pomoz mi, abych,

nežádá-li toho vyšší povinnost, mlčky to snášel a tvé prozřetelnosti oddaně ponechal, by nevinnost má na jevo vyšla. Požehnej mému předsevzetí: raději že chci křivdu snášeti nežli činiti. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Otci atd. atd.

Pro své svaté drahé rány, Jezu Kriste, smiluj se nad námi! Smiluj se nad námi, Ježíši! Smiluj se nad námi!

2. Zastavení.

Pán Ježíš bere těžký kříž
na ramena svá.

V.: Klaníme se atd.

Nejtrpělivější Ježíši! Z lásky k nám přijal jsi těžké dřevo kříže, na němž jsi za nás umřítí volil. Pro tu lásku, s kterou jsi sláb a vysílen těžké břímě to od katanů přijal a objal, dejž mi, abych jsa hříchy mnohými obtížen, rád přijal kříž, který mi nebeský Otec uložil aneb který na mne pro dobro mé pošle. Dejž, ať trpělivě jej nesu, ať ne-reptám aniž malomyslně pod ním kle-

sám, neboť pak bych nemohl zváti se učedníkem tvým. Přispěj mi svou milostí, abych všelike utrpení z lásky k tobě jakožto pokutu za hříchy své snášel. Amen.

Otče náš. Zdrávas atd.

3. Zastavení.

Pán Ježíš klesá pod křížem
poprvé.

V.: Klaníme se tobě atd.

Předobrá Spasiteli! Na celém těle zedrán, ztrátou krve vysílen nemohl jsi unést břemene kříže a padl jsi pod ním. Týrán však od katanů vzchopil jsi se a dále jsi vlekl těžký kříž. Pro lásku tu smiluj se nade všemi sklíčenými, kteří v soužení svém malomyslně zoufati chtějí. Pro zásluhy svého bolestného pádu přived' je ku povstání, oživ je novou nadějí a pevnou důvěrou! Síliž i mne, když neštěstí mne potká, abych statečně je nesl, potěšen zaslíbením tvým, že těm, kdož Boha milují, vše k dobrému se

obrací, zvláště pak že utrpení k věčnému jich blahu prospívá. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

4. Zastavení.

Pán Ježíš potkává svou
Matku.

V.: Klaníme se tobě atd.

Matka tvá, božský Spasiteli a Synu ze všech nejzdařnější, byla by šťastnou bývala, kdyby ti byla mohla těžkého břemene odnítí aneb jinak ti ulehčiti. Také ty méně bys byl trpěl, kdybys milovanou Rodičku svou, nejhlubším hořem sklíčenou, nebyl potkal.

Pro tuto bolest srdcí svých, Ježíši a Maria, potěšte a povzbudte všechny zarmouceně, kteří bolest vzájemně cítí, ale pomoci si nemohou. Naplňte je pevnou důvěrou v Boží moc a milosrdenství, aby se pevně drželi Boha, který v největším soužení zůstává naší jedinou silou i naším útočištěm a jenž všem, kdo ve zkoušce vytrvají, korunu věčného života zaslíbil. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

5. Zastavení.

Veronika podává Pánu Ježíši
roucho.

N.: Klaníme se tobě atd.

Jen malou službu prokázala ti, nej-
dobrotivější Pane můj, Veronika, když
roušku ti podala, abys mohl s nejsvě-
tější tváře své pot i krev setřítí. Ale
jak bohatě jsi ji v nekonečné dobrotě
své odměnil! Nepatrnou službu lásky
odplatil jsi svým obrazem a svými apo-
štoly dal jsi skutek ženy té laskavé roz-
hlásiti všude, kdež evāgelium tvé se
hlásá. A podobně přijímáš každý skutek
milosrdenství tak, jakoby tobě samému
byl prokázán. Pro neskonalou tu do-
brotu svou povzbuď mne, abych žádné
příležitosti neopomíjel, kde bych tělesný
neb duchovní skutek milosrdenství
prokázati mohl, ale dle možnosti vždy
a každému dobře činil. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

6. Zastavení.

Šimon Cyrenejský pomáhá Pánu
Ježíši nésti kříž.

V. Klaníme se tobě atd.

Přelaskavý Spasiteli! Ty jsi pomáhal

všem trpícím, nechť byli kdokoli; vždy a všude jsi prokazoval dobrodiní. Jak trpce jsi tudíž pocítoval, že Šimon teprve donucen býti musel, aby ti při smrtelné slabosti tvé pomohl nésti kříž! Jaká bolest svírala srdce tvé, když jsi pohlížel na krvožíznivé nepřátele své! Přijmi, božský Beránku, v malou náhradu vroucí díky naše, lásku naši a soucit náš s tebou, jenž jsi za nás toliké muky snášel. Dejž, ať ti vroucí láskou splácíme nezměrnou lásku tvou. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

7. Zastavení.

Pán Ježíš padá pod křížem
po druhé.

V. Klaníme se tobě atd.

Kdykoliv jsi, božský Slitovníku, některého hříšníka na milost přijal, propouštěl jsi ho se slovy: Jdi a již nehřeš! Také mně odpustil jsi ve svátosti sv. pokání již tolikráte hříchy mé, já pak vždy sliboval jsem polepšení, ale

ach ! nedodržel jsem slibu svého. Nemusím-li se rdíti za to, pomyslím-li na tebe, jenž pro tento opětň můj pád do hříchu v bolestech po druhé pod křížem padáš ! Jak želím toho, jak trpce žaluji to na sebe ! Vzpomínka na tvůj bolestný pád pod křížem nechť mne chrání před opětňm návratem ke hříchu ! Spasiteli dobrý, raději volím vše trpěti, než na novo hřešiti. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

8. Zastavení.

Pán Ježíš napomíná ženy nad ním plačící.

V. Klaníme se tobě atd.

Slovy: Neplačte nade mnou, ale nad sebou a nad svými syny, napomínal jsi, božský trpiteli, ženy nad tebou hořekující, Slova ta zachvívají i mnou hříšníkem. Nemusím-liž se hroziti božské spravedlnosti, připomínám-li si přehořkého utrpení tvého, které Otec nebeský seslal na tebe, Syna svého milovaného, Beránka nejčistšího, pro hříchy naše ? Když

tak se dělo tobě nevinnému pro hříchy nás lidí, jak hrozné bude pro hříšníka upadnouti ve stavu hříchu do rukou Boha rozhněvaného? Přehořkým utrpením svým, ó Ježíši, muži bolesti, utvrď ve mně předsevzetí, abych vše i nejbolestnější smrt raději trpěl, než abych vědomě a svévolně jen jedinkráte se prohřešil. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

9. Zastavení.

Pán Ježíš padá pod křížem
po třetí.

V. Klaníme se tobě atd.

Veliká jest, božský Pane, zaslepenost i zatvrzelost naše, kteří hluší býváme k spasitelnému napomínání a slepí tak, že nevidíme záhuby, do níž se hříchy svými vrháme. Uchovej nás, Slitovníku nejshovívavější, podobné slepoty duchovní, která do pekla vede. Pro bolestný tvůj třetí pád pod křížem prosíme tě, račiž paprslek své milosti seslati do duše těch, kteří ve tmách hříchů bloudí, aby

se vzpamatovali a se obrátili, pokud jest čas tvého milosrdenství, tak aby žádný nezahynul bídě z těch, za něž jsi ty nejkrutější smrti vstříc krácel. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

10. Zastavení.

Pána Ježíše roucha zbavují.

V. Klaníme se tobě atd.

Zloba katanů zbavila tě, nejčistší Spasiteli, roucha a znova rozedrala bolestné rány tvoje. Ty pak trpěl jsi všechny ty hořkosti, protože my roucho nevinnosti jsme ztratili, protože hříšným chtíčům, zlé žádosti jsme neodpírali. Ty, Beránku nejsvětější, zříš do srdce mého a vidíš, jak mne to bolí, že jsem hříchy svými taková muka tobě připravil. Dej mi daru pravé kajícínosti a pomoz mi, abych jako za dne poctivě chodil před tváří tvou. Srdce čisté stvoř ve mně, ó Pane, a zachovej mne na dále milostí svou od každého hříchu, zvláště pak od hříchů těla. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

11. Zastavení.

Pána Ježíše na kříž přibíjejí.

V. Klaníme se tobě atd.

Zuřivost katanů tvých, umučený Spasiteli, dostoupila vrcholu. Nemilosrdně natahují údy tvé a hřeby prorážejí nejsvětější ruce a nohy tvé a připevňují tělo tvé ke dřevu kříže. A ty tak hrozně mučen a trýzněn, nemoha se ani hnouti, ještě ani nyní nevoláš k nebeskému Otci, aby ti ku pomoci poslal zástupy andělů, kteříž by tě z rukou katanů vytrhli? Ty mlčky snášíš kruté trýznění? Všechno, co jsi vytrpěl, nepostačuje lásce tvé; ty volíš na kříži zemřítí a sebe celého v oběť přinéstí. Ó lásko ukřižovaná, rozněť ve mně oheň lásky svaté, abych i já tebe miloval! Tobě chci od nynějška žiti, trpěti i zemřítí, tvůj chci býti zde i na věčnosti. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

12. Zastavení.

Pán Ježíš na kříži umírá.

V. Klaníme se tobě atd.

Přehořkou smrtí svou, nejtišší Be-
ráнку, dokonal jsi naše vykoupení, za-
pravil náš dluh, vysvobodil nás z otroctví
hříchu a z moci ďábla, a krví svou nej-
dražší vykoupil nám svobody synů Bo-
žích. Nejsvětější pak Matku svou dal
jsi nám za matku. Tvá božská láska
nechť rozehřeje srdce lidí všech, aby dík
náš a chválení tebe nikdy neustávaly,
nýbrž každý výdech náš, i když ústa
umlknou, vroucně a vděčně k tobě
volal: Klaníme se tobě, Pane Ježíši
Kriste, a dobrořečíme tobě, neboť skrze
svůj svatý kříž svět jsi vykoupil. Amen.
Otče náš. Zdrávas Maria.

13. Zastavení.

Tělo Pána Ježíše snímají s kříže
a kladou na klín Panně Marii.

V. Klaníme se tobě atd.

Maria, Matko milosrdenství, nehleď
na hříchy naše, které Syna tvého, jed-
norozeného Syna Božího, Ježíše Krista,
na kříž přivedly, ale pozoruj drahou cenu,
kterou Pán náš za nás zaplatil. Pomni,

Matko milostná, že Syn tvůj nás tobě jakožto dítky odkazem dal, a proto obrať k nám své milosrdné oči, přispěj nám ku pomoci v bídě, soužení, v nebezpečí, aby žádné z dítek tvých nezahynulo, abychom všichni spojeni byli s tebou v nebesích a tam mateřskou lásku tvou velebili na věky. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria atd.

14. Zastavení.

Tělo Pána Ježíše kladou do
hrobu.

V. Klaníme se tobě atd.

Pohřeb tvůj, božský trpiteli, připomíná mi mocně i hrob můj. V něm odpočívati bude tělo mé, ale duše má dostaviti se musí k soudu tvému. Jak bude s ní? Chvěji se hrůzou při pomýšlení tom. Kéž vzpomínka ta, Pane a Bože můj, provází mne stále a nedopustí, bych zemřel ve hříchu smrtelném. Kéž zemru smířen s tebou, očištěn od hříchů, posilněn nejsvětějším tělem tvým ve Svátosti oltářní, aby splnilo se na mně zaslíbení tvé: »kdo jí mé tělo a pije

mou krev, má život věčný, a já ho
vzkřísím v den nejposlednější.« Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

Závěrečná modlitba.

Provázel jsem tě, Spasiteli můj, na
poslední bolestné cestě tvé, v duchu
krácel jsem za tebou a připomínal si
bolesti tvé. Dejž, ať rozjímání o tvém
umučení nevymizí hned tak z paměti
mé ani ze srdce mého, ale nechť vzbudí ve
mně upřímnou zkroušenost a lítost
opravdovou nad hříchy mými. Dejž, ať
posilněn jsem milostí tvou v dobrých
svých předsevzetích. Učiň mne účastna
odpustků, které jsou propůjčeny pobož-
nosti křížové cesty. Vyslyš také mé
prosby za ty, za něž jsem se modlil a
tuto pobožnost ti obětoval, zvláště za
svatou církev tvou, její viditelnou hlavu,
římského papeže, za zeměpána našeho
a milou vlast naši, za vrchního pastýře
našeho, za duchovní naše správce, za
rodiče, bratry, sestry mé, za přátele i
nepřátele, za všechny pravověřící kře-
stany na zemi a za duše v očistci. Dejž,
ať všichni lidé poznají tebe, jediného

spomocníka, Pána a Spasitele našeho, ať tě milují a s tebou v jedno spojení jsou, jako ty s Otcem a Duchem sv. jedno jsi a kraluješ na věky věkův. Amen.

Ú v a h a.

Bůh udílí každému člověku schopnosti, vlohy a síly, a to jsou ony vzácné hřivny, jimiž má každý moudře a bedlivě těžiti, aby si tak založil blaho časné a zasloužil odplaty věčné v nebesích.

Čeho člověk vlastní silou nezmůže, má sobě od Boha důvěrnou modlitbou vyprošovati. V časných věcech má vše poručiti Bohu, jenž ve své moudrosti, všemohoucnosti a dobrotě mimo nadání obrací všechno k dobrému těm, kteří ho milují.

Děkuj Bohu za to, co ti dal; nezávid' nikomu, kdo výše tebe stojí a více má nežli ty; miluj jako bratry ty, kteří nižší tebe jsou. Pamatuj: komu více bylo dáno, od toho bude více požadováno. Kdo nepatrní a sprostní jsou před světem, mohou se státí a stávají se velikými u Boha. Kdo závidí výše stojícím a bohatším, kdo nespokojen

jsa se stavem svým nevrlym a mrzutým se stává, protiví se moudrému řízení Božímu a připravuje si časné i věčné soužení.

Máš-li se rozhodnouti o svém stavu aneb povolání, pros Boha o dar osvětlení, dbejž i rady svých rodičů, porad' se též s duchovním správcem svým! Zkoumej se dále, budeš-li s pomocí Boží dosti silen, abys v novém povolání a stavu všechny své povinnosti dobře zastal. Po bedlivé pak úvaze všeho vytrvej statečně v tom, co jsi sobě zvolil.

Budiž však připraven vždy a všude na nějaký kříž! Úplné blaženosti lze jen v nebi, ne však v tomto údolí slzavém nalézt. Každý stav má své obtíže, o nichž se obyčejně druhému ani nezdá. Čím výše člověk stojí, tím větší má zodpovědnost. Blaze dělníku, který si vykoná svou práci a větší nad to zodpovědnosti nemá. Vy-dělá-li poctivou práci, čeho pro sebe i pro své potřebuje, sladce chutná mu chléb, jehož si dobyl přičiněním svým.

Spořádaný a bedlivý člověk všude jest rád viděn i ctěn, a neradi ho z práce propouštějí. Člověk nespolehlivý, lenoch, nemrava nikde nevydrží. Kdo se práce štítí

a spustlostem oddává, stává se tulákem a hyne předčasně.

Syn Boží posvětil práci dílem rukou svých, ale poctil ji i tím, že z řemeslníků vybral své apoštoly. Sv. Pavel dělal stany, a jak písmo sv. dokládá, prací rukou svých živil sebe i svoje. Pravíť sám louče se v Miletu: „Na to, čehož potřebí bylo mně i těm, kteříž se mnou jsou, podávaly (vydělávaly) ruce tyto.“ (Sk. ap. 20, 34.) Tak praví Pavel, vyvolená nádoba Páně, veliký ten apoštol. Práce tudíž nijak nehanobí člověka, ba povznáší a ctí ho.

Stav řemeslnický a dělnický jest stav důležitý. V společnosti lidské odkázáni jsme jedni na druhé. Jeden dodává surovin, druhý je zpracuje; čeho jednomu potřebí, vyrábí a připravuje mu druhý. Pro množství potřeb povstalo i množství řemesel a jejich odvětví. Jeden bez druhého jakž by obstál? Každá práce, ať jakákoliv, jen když poctivá, šlechtí člověka a prospívá nejen jednotlivci ale i celku.

Z vůle Boží jsou jedni bohatí a druzí chudí; jedni vyrábějí, čeho jiní potřebují. Čtemeť již v St. Zákoně v I. knize Král.: Hospodin ochuzuje i obohacuje; ponižuje

i povyšuje. Ale týž Bůh chce, aby všickni vzájemně se podporovali, se milovali, všichni aby k poznání pravdy přišli a věčného cíle svého dosáhli.

Rozdíl v majetku bude mezi lidmi vždy, protože jsou i rozdílné povahy lidí i rozdílně nakládá se s tím, co kdo má. Ale jen nikdy nemysli, že by bohatství bylo již všechno, a bohatí že mají nebe již na zemi. V tom bys se velice mýlil. Právem se říká: není všecko zlato, co se třpytí. Více spokojených bývá v chudobě nežli v bohatství; více spokojeného života ve skrovných příbytcích nežli v domech velmožů. Při mále malé starosti. () tisíce-
rých malichernostech a zbytečných starostech, které ztrpčují život boháčům, nemá chudobný člověk ani ponětí, a prostý pokrm chutná mu lépe, nežli jim vybrané lahůdky.

Arciť, že se člověku vždycky zdá cizí štěstí býti větším, jakož dí i naše přísloví trefně: v cizích rukou vždy větší krajíc! aneb: hojnější vždy obilí na sousední roli! Ale neprávem tak soudíváme, protože neznáme cizího štěstí z blízka a zevrubně. Kdo sobě cizí štěstí cukruje, zbytečně své

si zhořčuje. Učme se křesťanské spokojenosti s málem od sv. apoštola Pavla, jenž dí: „Nic jsme na tento svět nepřinesli, nic také odnésti nemůžeme. Ale máme pokrm, a čím bychom se odívali, dosti na tom mějme!“ (I. Tim. 6, 7—8.)

Královská cesta svatého kříže.

(Vyňato z Tomáše Kemp. „Následování Krista“
Kn. II. kap. 12.)

1. Tvrdými zdají se býti mnohým lidem slova: »Zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne.« *) Ale daleko tvrdším bude slyšeti slovo ono poslední: »Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného!« **) Ti, kdož nyní slovo kříže rádi slyší a jeho následují, nebudou se pak museti báti výroku věčného zavržení. To znamení kříže bude na nebi, když Pán přijde k soudu. Tehdy všichni služebníci kříže, kteří za živa Ukřižovanému se připodobnili, přistoupí ke Kristu soudci s důvěrou velikou.

*) Mat. 16, 23.

**) Mat. 25, 41.

2. Co se tedy bojíš vzít na sebe kříž, kterým se vchází do nebeského království? V kříži spása, v kříži život, v kříži obrana proti nepřátelům; v kříži zdroj nebeské slasti, v kříži posila mysli, v kříži duchovní radost; v kříži vrchol ctnosti, v kříži dokonalost svatosti. Není spásy pro duši ani naděje věčného života, leč v kříži. Vezmi tedy kříž svůj a následuj Ježíše a půjdeš do života věčného. On šel napřed, nesa kříž sobě, a zemřel za tebe na kříži, abys i ty nesl kříž svůj a toužil umřít na kříži. Neboť umřeš-li spolu s ním, s ním také spolu žítí budeš. A budeš-li mu soudruhem v mukách, budeš jím i v slávě.

3. Hle! na kříži všechno se zakládá a na odumření spočívá vše; a není jiné cesty k životu a k pravému vnitřnímu klidu, leč cesta svatého kříže a každodenního sebezapírání. Chod' kde chod', hledej co hledej — nenajdeš vznešenější cesty nahore a bezpečnější cesty dole kromě cesty svatého kříže. Uprav si a spořádej všechno, jak se ti jen bude líbiti a zdáti, a přece jen shledáš, že stále něco trpět musíš, ať rád nebo

nerad; všude najdeš nějaký kříž. Bud pocítíš bolest na těle anebo v nitru svém trápení snášeti budeš.

4. Někdy budeš opuštěn od Boha, jindy budeš soužen od bližního a k tomu všemu sám sobě budeš často na obtíž. A nebudeš míti prostředku neb útěchy, bys mohl toho se zbaviti neb si uleviti; musíš trpěti, dokud se bude Bohu líbiti. Chceť Bůh, abys se naučil snášeti trampoty bez útěchy a abys se mu zcela podrobil a utrpením stal se pokornějším. Nikdo necítí muk Kristových tak opravdově, jako ten, komu je údělem podobně trpěti. Kříž jest ti tedy stále uchystán a čeká všude na tebe. Neujdeš mu, jdi si, kam chceš, neboť kamkoli půjdeš, všude sebe sama spolu neseš a sebe vždy nalezneš. Obrať se nahoru, obrať se dolů, obrať se na venek, obrať se do svého vnitra, i tu všude nalezneš kříž a všude musíš míti trpělivost, chceš-li míti v srdci klid a zasloužiti si koruny nehynoucí.

5. Snášíš-li kříž rád, ponese tě a uvede k žádoucímu cíli, kde totiž bude konec utrpení, třeba to zde na zemi

nebylo. Snášíš-li kříž nerad, činíš si jej břemenem a sám si jen přitěžuješ; a přece i dále snášeti jej musíš. Svrhneš-li se sebe jeden kříž, jistě najdeš jiný a snad ještě těžší.

6. Myslíš, že unikneš tomu, čemu nikdo ze smrtelníků neušel? Který světec byl na světě bez kříže a trápení? Vždyť ani Pán náš Ježíš Kristus nebyl, co žil zde, ani hodinu bez bolestného utrpení. »Zdaliž nemusel« — pravil sám — »Kristus těch věcí trpěti a tak vjíti do slávy své?«*) I kterak to, že ty jiné cesty hledáš, než jest tato cesta královská, cesta to svatého kříže?

7. Celý život Kristův byl křížem a mučednictvím; a ty pro sebe hledáš pokoje a radosti? Mýlíš se, mýlíš, hledáš-li něco jiného, než snášeti soužení; vždyť pak celý tento život smrtelný jest pln běd a vůkol kříži označen. A čím výše kdo v duchovním žití pokročí, tím těžší kříže často nalézá; protože s láskou roste trýzeň vlastního vyhnanství.

8. Nicméně člověk, byť i mnoho-

*) Luk. 24, 26.

násobně utrpením navštívený, není bez ulevující útěchy, an cítí, kterak mu vzrůstá převeliký užitek z toho, že trpělivě nese svůj kříž. Neboť, když dobrovolně se mu podrobuje, mění se mu celé břímě útrapy v důvěru božské odměny. A čím více tělo trpí soužením, tím více sílí duch vnitřní milostí. Ba nezřídka až tak daleko dospívá v síle, že dychtě po soužení a protivenství, an z lásky chce se připodobiti kříži Kristovu, že by ani nechtěl býti bez bolesti a soužení; věřit, že tím je Bohu milejším, čím více utrpení a čím těžší dovede pro něho snést. Není to síla člověka, nýbrž milost Boží, která v těle křehkém až tolik zmůže a dovede, že po tom s vroucí duší baží a v tom si libuje, čeho se jinak člověk dle své přirozenosti štítí a léká.

9. Není ovšem člověku po chuti, aby kříž nesl, kříž miloval, tělo své trestal a v službu podroboval, počtám se vyhýbal, potupy rád snášel, sebou samým pohrdal a pohrdání si přál, jakékoli protivenství a škodu strpěl a po žádném blahu na tom světě netoužil.

A také, hledíš-li k sobě samému, nic takového sám od sebe nedokážeš. Máš-li však v Boha důvěru, bude ti dána síla s nebe a podrobí se tvé moci svět a tělo. Ale ani nepříteli ďábla nebudeš se báti, budeš-li věrou obrněn a budeš-li se hlásiti ke kříži Kristovu.

10. Odhodlej se tedy jakožto dobrý a věrný služebník Kristův zmužile nésti kříž Pána svého, z lásky k tobě za tebe ukřižovaného. Připrav se, že ti bude snášeti mnoho protivenství a rozličné strasti v tomto bídném životě, neboť tak se ti povede, ať jsi, kde chceš, a jistě toho tak zakusíš, skryj se, kde chceš. Musí tak býti a nelze nijak uniknouti zlým strastem a bolu, leč že je musíš vytrpěti. Pij dychtivě kalich Páně, chceš-li býti jeho přítelem a žádáš-li si míti podílu s ním. Co se týče odměny, poruč to Bohu; ať sám učiní, jak se mu líbiti bude. Ty pak se připrav snášeti útrapy a měj je za největší útěchu, vždyť »utrpení tohoto času nejsou rovna budoucí slávě«, které si máme zasloužiti, bys je i sám všecka mohl podstoupiti.

11. Když až tak daleko dospěješ, že ti trápení bude milou slastí pro Krista, pak si toho važ, že s tebou dobře jest, ježto jsi našel ráj na zemi. Pokud však utrpení je ti obtíží a ty mu hledíš uniknouti, dotud bude s tebou nedobře a všude tě bude provázeti trapná touha, jak bys trápení mohl ujíti.

12. Budeš-li připraven na to, nač připraven býti máš, že totiž trpěti a umříti musíš, brzo bude s tebou lépe a nalezneš pokoj. Bys i byl jako sv. Pavel vtržen až do třetího nebe, proto přece nejsi jist, že bys nic zlého snášeti nemusel. Pravíť Pán Ježíš: »Já zajisté ukážu jemu, jak mnoho on musí pro jméno mé trpěti.«*) Nezbývá ti tedy než trpěti, chceš-li Ježíše milovati a jemu ustavičně sloužiti.

13. Kéž bys byl hoden pro jméno Ježíše něcotrpěti! Jak veliká sláva očekávala by tebe; jaký by to byl ples pro všechny svaté Boží a jak velké povzbuzení pro bližní tvé! Neboť trpělivost všichni doporučejí, ačkoli trpěti málo

*) Sk. ap. 9, 16.

kdo chce. Právem bys měl rád maličko trpěti pro Krista, kdyžtě mnozí daleko více trpí pro svět.

14. Věz najisto, že je nezbytno, abys žil umrtvuje sebe. A čím více kdo sobě odumírá, tím více Bohu žíti počíná. Nikdo nedovede pochopiti věci nebeských, leč podvolí-li se snáseti pro Krista protivenství. Nic není Bohu milejšího, nic tobě na tom světě prospěšnějšího, než ochotně trpěti pro Krista. A kdybys sobě mohl voliti, spíše bys musel sobě přát pro Krista snáseti protivenství, než býti občerstven hojnými útěchami; protože tak bys byl Kristu podobnějším a spíše se rovnal všem svatým. Neboť zásluha naše a pokrok v dobrém nezáleží v hojných příjemnostech a útěchách, nýbrž spíše v tom, abychom dovedli snáseti veliké těžkosti a útrapy.

15. Vždyť kdyby bylo bývalo pro spásu lidstva něco lepšího a prospěšnějšího, než-li trpěti, Kristus Pán by to zajisté slovem a příkladem ukázal. On však i učedníky, kteří za ním šli, i všechny ty, kdož ho následovati

chtějí, zcela zřejmě napomíná, aby nesli kříž, řka: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne.«*) A tak závěrkem celého tohoto čtení a této úvahy budtež slova: »že musíme skrze mnohá soužení vcházeti do království Božího.«**)

Hlavní pravidla víry a mravů křesťanských.

1. Věřím a vyznávám, že jeden jest Bůh, jeden Pán a Spasitel náš, Ježíš Kristus, jedna církev a jedna její nejvyšší viditelná hlava.

Jednu duši mám, jen jednou zemru; jedna buďto šťastná aneb nešťastná věčnost mne čeká, a proto jednoho jest nade vše jiné potřebí: abych spasil duši svou.

II. Zachovávati mám dvě *přikázání lásky*, kteráž zní: Milovati budeš Pána Boha svého nade všecko a bližního svého jako sebe samého!

*) Mat. 16, 24.

**) Sk. ap. 14, 21.

Pravidlo křesťanské spravedlnosti záleží v tom dvojím, abych se varoval zlého a konal dobré.

III. Věřím a vyznávám, že tři jsou božské osoby, jedné bytosti a přirozenosti; Otec, jenž jest sám od sebe od věčnosti, Syn, jenž jest od Otce od věčnosti zplozen, a Duch sv., jenž od Otce i Syna od věčnosti vychází.

Vzbuzovati mám častěji v sobě *tři božské ctnosti*: víru, naději a lásku, a pilen býti nejpřednějších dobrých skutků: modlitby, postu a almužny.

IV. Pamatovati chci na poslední věci každého člověka: na smrt, soud, nebe, peklo.

Varovati se mám *čtvera hříchů do nebe volajících*, jež jsou: 1. úmyslná vražda. 2. sodomský hřích. 3. utiskování chudých lidí, vdov a sirotků. 4. zadržování neb ujímání mzdy dělníkům.

V. Poněvadž členem katol. církve jsem, povinen jsem zachovávat i *patero přikázání církevních*, jež jsou: 1. zasvěcené svátky světiti. 2. v neděle a zasvěcené svátky celou mši sv. pobožně

slyšeti. 3. ustanovené posty zachovávat. 4. alespoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídati a v čas velikonoční velebnou Svátost oltářní přijímat. 5. v zapověděný čas svatebního veselí nedržeti.

VI. *Šestero pravd*, kteréž věděti a věřiti mi potřebí, chci-li býti spasen, věřím a vyznávám a to : 1. že jest jeden Bůh. 2. že Bůh je spravedlivý soudce, dobré odměňuje a zlé tresce. 3. že jsou tři božské osoby : Otec, Syn a Duch sv. 4. že druhá božská osoba člověkem učiněna jest, aby nás svou smrtí na kříži vykoupila a na věky spasila. 5. že duše lidská jest nesmrtelná, 6. že jest milosti Boží k spasení nevyhnutelně třeba.

Hroziti a varovati se mám *šestera hříchů proti Duchu svatému*, jež jsou : 1. zúmyslně na milosrdenství Boží hřešiti. 2. nad milosrdenstvím Božím zoufati. 3. poznané křesťanské pravdě odpírati. 4. bližnímu milosti Boží nepřáti a záviděti. 5. k spasitelnému napomínání srdce zatvrzelé míti. 6. v životě nekajícím úmyslně až do konce setrvati.

VII. Věřím, že je *sedmero svátostí*:
1. křest 2. biřmování. 3. Svátost oltářní.
4. pokání. 5. poslední pomazání. 6. svě-
cení kněžstva. 7. stav manželský.

Prositi mám *Ducha sv. za jeho dary*, jež jsou: 1. dar moudrosti. 2. dar rozumu. 3. dar rady. 4. dar síly. 5. dar umění. 6. dar nábožnosti. 7. dar bázně Boží.

Konati mám, pokud jen možno, *skutky milosrdenství tělesného*:
1. lačné krmiti. 2. žíznivé napájeti. 3. po-
cestné do domu přijímati. 4. nahé odí-
vati. 5. nemocné navštěvovati. 6. vězně
vysvobozovati. 7. mrtvé uctivě pocho-
vávati. Taktéž i *skutky milosrdenství duchovního*:
1. hřešící kárati. 2. ne-
umělé učit. 3. pochybujícím dobře ra-
diti. 4. zarmoucené těšiti. 5. křivdy
trpělivě snášeti. 6. ubližujícím ochotně
odpouštěti. 7. za živé i mrtvé se modliti.

Varovati se mám *sedmera hříchů hlavních*: 1. pýchy. 2. lakomství. 3. smil-
stva. 4. závisti. 5. opilství a obžerství.
6. hněvu. 7. lenosti.

Za to mám bedliv býti *sedmera hlavních ctností*: 1. pokory. 2. ště-

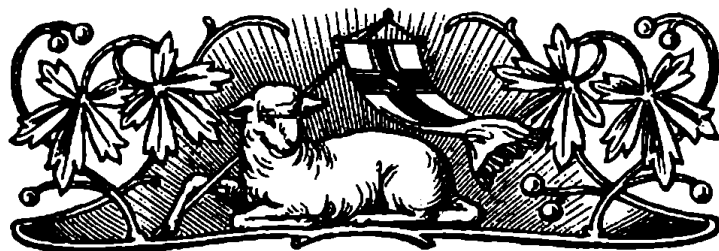
drosti. 3. čistoty. 4. příznivosti. 5. střídmosti. 6. tichosti. 7. horlivosti.

VIII. Těším se z *osmera zaslíbených blahoslavenství*: 1. Blahoslavení chudí duchem; nebo jejich jest království nebeské. 2. Blahoslavení tiší; neboť zemí vládnouti budou. 3. Blahoslavení lkající; neboť potěšeni budou. 4. Blahoslavení, kteří lačnější a žíznější po spravedlnosti; neboť nasyceni budou. 5. Blahoslavení milosrdní; neboť milosrdenství dojdou. 6. Blahoslavení čistého srdce; neboť Boha viděti budou. 7. Blahoslavení pokojní; neboť synové Boží slouti budou. 8. Blahoslavení, kteří protivěnství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské.

IX. Střežiti se chci bedlivě, abych se neprohřešil některým z *devatera cizích* hříchů, jež jsou: 1. ke hříchu raditi. 2. ke hříchu veleti. 3. ke hříchu svoliti. 4. ke hříchu ponoukati. 5. hřích vychvalovati. 6. hříchu tajiti. 7. hříchu netrestati. 8. na hříchu podíl bráti. 9. hříchu hájiti.

X. Z vůle Boží mám zachovávat *desatero jeho přikázání*: V jednoho

Boha věřiti budeš. 2. Nevezmeš jména Božího nadarmo. 3. Pomni, abys den sváteční světil. 4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho byl živ a dobře ti bylo na zemi. 5. Nezabiješ. 6. Nesesmilníš. 7. Nepokradeš. 8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému. 9. Nepožádáš manželky bližního svého. 10. Aniž požádáš statku jeho.

Část třetí.

Pobožnost k přijetí sv. svátostí.

I. K sv. zpovědi.

Milost Ducha sv., kterou nám Spasitel získal, vylévá se z otevřeného boku téhož Spasitele Ježíše Krista v sedmeru pramenů — v sedmeru sv. svátostí. Po křtu sv., kterýmž člověk od hříchu prvotního a všech jiných hříchův očištěn, za dítko Boží přijat a k životu věčnému znovuzrozen bývá, nejpotřebnější jest pro člověka, když zhřešil, svátost sv. pokání. Tou nabýváme opět ztraceného vnitřního klidu, tou vrací se nám ztracený duchovní život.

Přijímej svátost tu, jak ti církev velí, *nejméně jednou do roka*. Nehodný to zajisté syn, jenž máje rodiče na živu, nehlásí se k nim po celý rok. Ale nehodnější ještě jest katolík, jenž opomine k Spasiteli

svému přihlásiti se a ani jednou za rok nepřistoupí ke svátosti pokání. Neopomiň nikdo velikonoční zpovědi, pro niž od církve sv. dopřána jest u nás dlouhá doba skoro 15 týdnův — od popeleční středy až do svátku nejsv. Trojice.

Ale rok jest dlouhá doba. Kdyby v nějakém obydleném příbytku po celý rok se neuklízelo a nečistilo, kterak by to v něm vyhlíželo? Jak by bylo možno najednou celý příbytek zase důkladně znova upravit? Podobně jest s duší tvou. Jak často hřeší člověk denně? Kdež tedy bude moci po 365 dnech najednou rozpomenouti se na všechny hříchy i poklesky, kterýmiž se za celou tu dobu provinil?

Přijímej tedy svátost pokání *častěji!* Zvykni si choditi ke sv. zpovědi na svátek jména Ježíš, jména Panny Marie. Oslav svátek svého sv. patrona neb jiný svůj památný den tím, že se řádně vyzpovídáš a tělo Páně přijmeš. Totéž učiň prvé, než uděláš nějaký důležitý krok v životě.

Vždycky pak vykonej zpovědní povinnost tak, aby duše tvá měla z toho prospěch, abys odcházel od zpovědnice od hříchův očištěn, s Tvůrcem a Pánem nebeským

smířen a spojen, od něho na milost přijat; posílněn milostí jeho k přemáhání pokušení, s vnitřním utěšeným klidem, pln vnitřní radosti a pevně odhodlán: bojovati chci pro spasení duše své!

Nepřijímej nikdy žádné svátosti svato-krádežně, neboť tím bys spáchal těžký hřích. Varuje-li nás hlas Boží: Před modlitbou připrav duši svou a nebuď jako člověk, který pokouší Boha, tím více má se člověk náležitě připravit, chce-li přijati některou svátost, kde tajemným způsobem se vlévá milost do duše naší.

Abys hodně a s prospěchem svátost sv. pokání přijal, potřebí jest, abys 1. náležitě svědomí zpytoval, 2. upřímně hříchů svých litoval, 3. opravdový úmysl, že se polepšíš, v sobě vzbudil, 4. zkroušeně se vyzpovídal ze všeho, čeho v té chvíli sobě vědom jsi, a 5. pravé pokání = dostiučinění vykonal. K tomu posloužiti mají tobě následující pokyny a modlitby:

Modlitba přípravná.

Všemohoucí, věčný Bože, spravedlivý soudce můj! Mnoho darův a milostí přijal jsem od tebe od počátku

svého až do této chvíle. Každý okamžik mého života a vše, co jsem a co mám, jest darem tvým. Ale jak jsem se zachoval k tobě, štědrému dárci svému? Jak odplácel jsem tobě za všechny dary tvé? Ach, se zarděním a pln studu musím vyznati, že jsem hřešil a to nejednou, nýbrž často a často, a z hříchu se ihned vymaniti nechtěl ani nedbal. Ale ty, shovívavý Otče, ač jsi mne mohl dávno před přísný soud svůj povolati a mne zaslouženě zavrhnouti, čekal jsi na mé pokání a polepšení. I to jest nesmírnou milostí tvou, že nyní přicházím k tobě, hledaje ztracené lásky tvé, že z bludných cest hříchů se navracím k tobě jako zbloudilá ovečka k pastýři svému. Ty jsi nadchnul mne tím svatým úmyslem, abych déle v hříších netrval, nýbrž abych se vzchopil a tvého odpuštění hledal. Dotvrď a doplň, co milost tvá ve mně započala. Dejž, ať s pomocí tvou všechno náležitě vykonám, abych odpuštění hříchů došel. Pomáhej mi milostí svou, veď mne na cestě pokání, abych se k tobě vrátil a od tebe se nikdy již neodloučil. Amen.

Zpytování svědomí.

Vykonej je s největší svědomitostí! Jest to dílo nejvýš důležité pro spasení duše tvé. První to krok k dosažení odpuštění hříchův. Bedlivěji než opatrný obchodník své účty, bedlivěji než svědomitý lékař příčinu nemoci, zkoumej vždy svědomí své! Varuj se při tom hříšné samolásky, která tak ráda hříchy omlouvá a zmenšuje, vinu jich na jiné svádí, je přikrývá a odhalení jich se štítí. Samoláska taková jest zhoubná, jest nejhorším škůdcem tvým, uvedlať by duši tvou do věčného trestu. Odlož všechnu samolásku, představ si, že stojíš před soudnou stolicí všemohoucího Boha, a pak zkoumej svědomí své tak, jako by to bylo — na tvém smrtelném lůžku a již naposled. Velice ti usnadní zpytování svědomí před sv. zповědí, zvykneš-li si zpytovat je každodenně před spaním. Vyžádej si též pomoci Ducha sv., abys od něho osvícen lépe se na svá provinění upomenul.

Modlitba.

Pokorně prosíme tebe, Bože, Duchu svatý, který zpytuješ srdce i ledví člo-

věka, a kterému známy jsou všechny i nejmenší poskvrny duše mé, abys mi ráčil seslati světlo své milosti v tuto chvíli, v níž opravdově a vážně chci se rozpomínati na všechny hříchy své. Přispěj mi, abych dokonale poznal vše, co jsem zlého spáchal a co dobrého opominul. Ukaž mi, Bože nejčistší a nejsvětější, vše, co se ti na mně nelíbí. Amen.

Zrcadlo zpovědní.

Po vzývání Ducha svatého ptej se sama sebe :

1. Kdy jsem byl naposledy u svaté zpovědi?
2. Nezamlčel-li jsem některého těžkého hříchu?
3. Litoval-li jsem tenkrát upřímně svých hříchů a umínil si, že se jich již nedopustím?
4. Nepřijal-li jsem ve stavu těžkého hříchu nejsvětější Svátosti oltářní? — Stalo se tak snad v čas velikonoční?
5. Vykonal-li jsem zevrubně uložené pokání?

6. Nahradil-li jsem, co možná, škodu, kterou jsem bližnímu učinil?

Potom zpytuj, a to napřed bez zrcadla zpovědního, čím jsi se prohřešil, a to tímto způsobem:

1. Připomínej si přikázání Boží a přikázání církevní, jakož i sedmero hlavních hříchův a ptej se při tom vážně a opravdově, v čem jsi zhřešil myšlením a žádostmi, slovy a skutky neb opominutím dobrého.
2. Vzpomínej si, zdali jsi se dopustil cizího hříchu, a zdali jsi plnil povinnosti stavu svého.
3. Byl-li jsi tak nešťasten, že jsi se dopustil hříchů těžkých, rozpomínej se též na jejich počet, jakož i na okolnosti, jimiž se druh hříchu mění. Vzpomínej si, zdali jsi se těžkého toho hříchu dopustil každý den, každý týden, každý měsíc, a kolikrát za den, za týden, za měsíc.

Potom teprv můžeš použití zrcadla zpovědního, abys byl snadněji upozorněn na hřích, jehož jsi se dopustil, ale na nějž jsi snad zapomněl.

Proti desateru Božích přikázání:

1. Nepochyboval-li jsem dobrovolně o některé pravdě svaté víry? Neposlouchal-li jsem rád řečí proti víře? — Nečetl-li jsem věci víře nepřátelských? Nereptal-li jsem proti Bohu? Nečinil-li jsem věci pověřivých? Nemodlil-li jsem se nepobožně? Nezanedbával-li jsem denních modliteb? Neopominul-li jsem z lichého studu náboženských cvičení?

2. Neposmíval-li jsem se svatým věcem? Nevyslovoval-li jsem svatých jmen lehkomyšlně? Nevyslovoval-li jsem svatých jmen ve hněvu? — Neklel-li jsem? Nepřísahal-li jsem bez potřeby nebo křivě?

3. Nekonał-li jsem v neděli a ve svátek bez potřeby práce služebné? Nezanedbával-li jsem v neděli a ve svátek vlastní vinou mše svaté? Nepřišel-li jsem v neděli a ve svátek svou vlastní vinou na mši svatou značně pozdě? Nechoval-li jsem se v kostele nepobožně nebo neuctivě?

4. Nebyl-li jsem k rodičům anebo představeným vzdorovitým anebo hrubým? Nepřál-li jsem jim něco zlého? Nezarmoutil-li,

nerozhňeval-li jsem jich? Modlil-li jsem se za ně? Nebyl-li jsem jich neposlušen? Neposmíval-li jsem se starým lidem?

5. Nebil-li jsem jiných? Neublížil-li jsem jim? Nenadával-li jsem jiným? — Nepřál-li jsem jim něco zlého? Nechoval-li jsem proti jiným v srdci zášti a nepřátelství? Nesvedl-li jsem jiných ke hříchu? Netrápil-li jsem zvířat?

6. a 9. Nemyslil-li jsem dobrovolně na něco nestydatého? Nežádal-li jsem si dobrovolně něco nestydatého viděti, slyšeti nebo činiti? Nemluvil-li jsem něco nestydatého? — Nezpíval-li jsem nestydatých písní? Neposlouchal-li jsem se zalíbením něco nestydatého? Nečetl-li jsem něco takového nebo nedal čísti jiným? Nedíval-li jsem se dobrovolně na něco nestydatého? Nečinil-li jsem něco nestydatého? Zdali sám anebo s jinými? Nepřipustil-li jsem, aby se jiní ke mně nestydatě chovali?

7. a 10. Nebral-li jsem rodičům peněz? Nevzal-li jsem jinému něco? Co a kolik? Neošidil-li jsem někoho? Nenechal-li jsem si něco nalezeného nebo vypůjčeného? Nepoškodil-li jsem cizích věcí? Nepřijal-li

jsem něco ukradeného? Nechtěl-li jsem něco ukrásti?

8. Nelhal-li jsem? Neuškodil-li jsem svou lží jiným? Nedomýšlel-li jsem se bez příčiny o jiných něčeho zlého? Nevymýšlel-li jsem chyb o jiných? Neroznášel-li jsem bez potřeby chyb jiných?

Proti přikázáním církevním. Nejedl-li jsem v ustanovené posty masa? Nezachoval-li jsem půst ujmy? Nezanedbal-li jsem předepsané zpovědi a svatého přijímání, zvláště v čas velikonoční? Šetřil jsem času zapovězeného?

Hlavní hříchy. Nebyl-li jsem pyšným nebo marnivým? Nepohrdal-li jsem jiným? Nebyl-li jsem lakomým? Nebyl-li jsem tvrdým k chudým? Nebyl-li jsem závistivým? Neradoval-li jsem se z cizí škody? Nebyl-li jsem nestřídmým v jídle a pití? Nebyl-li jsem hněvivým? Nebyl-li jsem svárlivým? Nebyl-li jsem lenivým v práci, ve službě Boží?

Cizími hříchy. Nepomáhal-li jsem ke hříchu jiných? Nemlčel-li jsem ke hříchu jiných, když jsem jej měl oznámiti jiným?

(Pak se ptej ještě sama sebe, kterého hříchu se nejčastěji dopouštíš, abys poznal, která jest hlavní tvoje chyba. Tuto chybu že napraviš, máš sobě zvláště pevně předsevzíti.)

Vzbuzení lítosti. Bože můj! Mám v ošklivosti všechny hříchy své a žádám si upřímně, bych se jich byl nikdy nedopustil. Vím, jak jsem se trestuhodným stal, a jak jsem i nebe ztratil a pekla zasloužil. Proto lituji všech hříchů svých a na vždycky se jich odříkám. Ještě více však jich proto lituji, že jsem tak nevděčně více miloval tvory nežli tebe, svého Stvořitele a nejlepšího Otce, nejvyšší a lásky nejhodnější dobro, a že jsem tvoji nekonečnou velebnost tak těžce urazil. Činím opravdové předsevzetí život svůj polepsiti, všech hříchů jakož i blízkých příležitostí ke hříchu bedlivě se varovati a tobě od této chvíle věrněji sloužiti. Ó Bože, dej mi milost k vyplnění mého předsevzetí! Amen.

Ó můj Bože a Pane! Svými hříchy rozhaňval jsem tě velice a zasloužím proto spravedlivého trestu tvého. Pán Ježíš tolik mne miloval, že na kříži za mne umřel, a já jsem ho tolikrát zarmoutil!

Ty, Bože nebeský, jsi neskonale dobrý, a já jsem tě přece často urazil. Ó, jak toho želím a z hloubi srdce lituji! V ošklivosti mám všechny hříchy své a nenávidím jich. Již nikdy a nikdy nechci se jich dopustiti a i příležitosti k hříchu chci se varovati. Ty pak, ó dobrý Ježíši, pomáhej mi! Amen.

Přímo před sv. zpovědí. Vstanu a půjdu k Otci svému nebeskému a dám jemu: Otče, zhřešil jsem před nebem i před tebou; již nejsem hoden slouti synem tvým. Dejž, abych všechny hříchy své poznal v pravé jejich velikosti, a posilni mne, abych se z nich nyní knězi, náměstku tvému, vyznal zkroušeně, upřímně a úplně. Amen.

Připravuj si v paměti pořádek, dle něhož míníš hříchy své vyznávat. Sestav si vše, abys pak bez dlouhého rozmýšlení plynne se mohl zpovídati, až řada na tebe dojde. Zbývá-li ti času, modli se nábožně kající žalm 50.

Smiluj se nade mnou, Bože: podle velikého milosrdenství svého.

A podle množství slitování svých: shlad' nepravost mou.

Více obmyj mne od nepravosti mé :
a od hříchu mého očisť mne.

Nebo nepravost svou já poznávám :
a hřích můj proti mně jest vždycky.

Tobě samému jsem zhřešil a zlé před
tebou učinil: abys spravedliv shledán byl
v řečech svých a zvítězil, když posuzo-
ván býváš.

Nebo hle, v nepravostech počat
jsem : a v hříších počala mne matka má.

Nebo hle, pravdu zamiloval jsi sobě :
neznámé a skryté věci moudrosti své
oznámil jsi mi

Pokropíš mne ysopem a očištěn
budu : obmyješ mne a nad sníh zbílen
budu.

Sluchu mému dáš radost a veselí :
a zplesají kosti ponížené.

Odvrať tvář svou od hříchů mých :
a shlad' všecky nepravosti mé.

Srdce čisté stvoř ve mně, Bože : a
ducha přímého obnov v útrokách mých.

Nezamítej mne od tváře své : a ducha
svatého svého neodnímej ode mne.

Navrať mi radost spasení svého :
a duchem statečným utvrd' mne.

Vyučovati budu nepravé cestám
tvým: a bezbožní obrátí se k tobě.

Vysvobod' mne z viny Bože, Bože
spasení mého; a s veselím prozpěvovati
bude jazyk můj (o) spravedlnosti tvé.

Pane, rty mé otevřiž: a ústa má
zvěstovati budou chválu tvou,

Nebo kdybys byl chtěl oběť, byl
bych jí dal ovšem: ale zápalů nelibuješ
sobě.

Oběť Bohu (příjemná) — duch
zkormoucený: srdcem zkroušeným a po-
korným, Bože, nepohrdneš.

Sláva Otci, Synu i Duchu sv. . . .

Přiklekna k zpovědnici, pros o sv. pože-
hnání: Prosím vás, ctihodný otče, za sv.
požehnání, abych se mohl ze hříchů
svých dobře a úplně vyzpovídati.

Poznamenej se sv. křížem a vroucně říkej:

Já bídny hříšník zpovídám a vyzná-
vám se Bohu všemohoucímu, nejblaho-
slavenější Marii Panně, všem milým
svatým a vám, otče duchovní, na místě
Božím, že jsem od své poslední zpovědi,
kterou jsem vykonal před! . . měsíci
(urči čas) těchto hříchů se dopustil:

Vyznej se ze všech hříchů, jež na sebe víš. Když na žádný už vzpomenouti si nemůžeš, rci nábožně :

Bože můj ! Téchtó a všech svých hříchů srdečně lituji, protože jsem pro ně spravedlivého trestu zasloužil. Želím jich proto, že jsem tebe, svého nejlepšího Otce, nejvyšší a lásky nejhodnější dobro, urazil. Činím opravdové předsevzetí, s milostí tvou život svůj polepšiti, blízké příležitosti ke hříchu se varovati a nikdy už nehřešiti. Žádám ťvás, ctihodný otče, za spasitelné pokání a kněžské rozhřešení.

Nyní dávej bedlivý pozor na slova zpovědníka, co ti radí, před čím tě varuje a jaké pokání ti ukládá. Odpovídej upřímně k otázkám, jež ti snad dá. Pozdvihni mysl svou k Bohu, když ti kněz uděluje sv. rozhřešení. Vzbud' ještě jednou dokonalou lítost, povzdechna :

Bože, buď milostiv mně hříšnému ! Lituji, že jsem tě, Otce nejlepšího, tolik rozhněval. Chci se polepšiti. Slituj se nade mnou a zahlad' hříchy mé!

D o s t u č i n ě n í.

Vykonej se srdcem zkroušeným uložené pokání a to právě tak, jak ti uloženo, a pokud možno hned. Neodkládej s ním, sám pak k uloženým ti dobrým skutkům přidej z vlastního popudu na označení kající mysli nějaký dobrý skutek, na př. almužnu, růženec, mimořádnou návštěvu chrámu Páně a pod.

M o d l i t b a.

Přijmi milostivě ode mne, Bože můj, nepatrné pokání, které jsem teď vykonal a které ještě vykonati zamýšlím. Dobře uznávám, že jest to jen příliš nepatrný skutek a že nestačí, aby tisícový díl mé viny byl jím napraven. Ale pro neskonalou lásku svou, pro potupnou smrt Syna svého a pro zásluhy jeho, pro zásluhy blahoslavenné Panny a Matky Marie, pro zásluhy Svatých svých, prosím, račiž shlédnouti milostivě na mé slabé a skrovné pokání! S ním spojuji teď všechno, co jsem kdy zlého trpěl neb s pomocí tvou do-

brého vykonal. Shlédni na dobrou vůli mou, aby se ti líbila kajícnost má a našla milost u tebe, jenž nejsvětější jsi, ale srdcem zkroušeným nepohrdneš. Amen.

Z á v ě r e k.

Přijmi, ó Bože a Pane můj, vroucí mé díky za to, že jsi pro nás hříšné ustanovil svátost pokání, kterouž můžeme odpuštění svých hříchů dojíti. Slovy: »kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim« dal jsi svým apoštolům i jich nástupcům biskupům a kněžím moc hříchů odpouštět. I mne, jak pevně doufám, rozvázal nyní služebník tvůj od vazeb hříchu, smířil mne s tebou, tak že v pokoji a v milosti tvé odcházeti mohu. Díky, nejhlubší díky tobě za milost tu; Chci si vážiti čistého roucha, v něž jsem zase oděn; chci býti bedliv na sebe s pomocí tvou, abych se hříchem novým neposkvrnil. Denně si chci připomínati dnešní svou zpověď a stále chci pamatovati na předsevzetí své, na sliby své dnes ti učiněné. Stůj při mně,

Bože nejsvětější, a nedopusť na mne pokušení tak velkého, že bych v něm klesl.

Panno nejsvětější, útočiště hříšníků a pomocnice křesťanů! Pod mocnou ochranu tvou se utíkám a tebe vroucně prosím, abys mi vyprosila daru vytrvalosti v dobrém. Nenech mne klesnouti, Matko lásky plná, ale vyjednej mi u Syna svého milost, abych statečně všemu pokušení odolal. Amen.

Sv. anděle Boží, strážce můj, a všichni andělé nebeští, kteří nad kajícím hříšníkem v nebi se radujete, chraňte mne před hříchem, pobádejte k dobrému, naplňte mne spasitelným studem, kdykoliv bych se ke hříchu klonil.

Sv. patrone můj, sv. N., a všichni svatí i světice Boží, přispějte mi svou pomocí, abych se nových hříchů uvaroval, v dobrém setrval a s vámi jednou v nebi se radovati zasloužil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen

Kajícná modlitba sv. Augustina
(Vydaná papežem Urbanem VIII.)

Před obličej tvůj, Hospodine, při-

chážíme se svými vinami a srovnáváme s nimi rány, které nás za ně stihly. Povážíme-li zlo, které jsme spáchali, shledáváme, že málo jen trpíme, a že většího trestu zasluhujeme. Těžší jest vina naše, lehčí naše pouta. Pociťujeme trest hříchu, a hřešiti zlovoleně neustáváme. Pod ranami tvými hyne slabost naše, a nešlechtnost naše přece se nelepší. Mysl úzkostlivě se chvěje, a hrdá šíje se neohýbá. Duše v bolestech vzdychá, ale činů svých nenapravuje. Shovíváš-li, nelepšíme se; trestáš-li, nesneseme toho. Dokud trestáš, vyznáváme, co jsme spáchali; mine-li navštívení tvé, hned zapomínáme, čeho jsme želeli. Vztáhneš-li k trestu ruku svou, slibujeme vše, co činiti máme; schováš-li trestající meč do pochvy, slibů svých neplníme. Šleháš-li, voláme, abys nás ušetřil; šetríš-li nás, opětně hříchy tvými tě vyzýváme, abys šlehal. Máš, Hospodine, před sebou vinníky přiznávající se; víme, že nepromíneš-li nám, právem nás zahubíš. Vyslyš, Otče všemohoucí, prosby naše, ač toho hodni nejsme; vždyť z ničeho stvořil jsi ty,

kteří by tebe prosili. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

II. K sv. přijímání.

Největší píli vynalož, abys ke stolu Páně vždy hodně přistoupil. Připrav k tomu náležitě tělo i duši! Lačen, v čistém oděvu, ale i s čistým svědomím a s nábožným srdcem vítej pod střechu svou nebeského Pána a Spasitele svého! Vzbud' v sobě živou víru, že se blížíš k Pánu a Bohu svému, jenž v nejsv. Svátosti oltářní přítomen jakožto Bůh i člověk, s tělem i duší, celý, skutečně a nerozdílně v každé způsobě chleba i vína, i v nejmenší částce každé způsoby té. Připomeň si, že nejsi než bíd- ným hříšníkem, jenž přijati chce Pána nej- světějšího. Žasni nad nesmírnou láskou božského Spasitele, jenž v nejsv. Svátosti s tebou chce býti spojen, jenž se k tobě v prach sklání, tebe k sobě povznáší. V ná- božném rozjímání a na modlitbách trvej již večer před sv. přijímáním! Vroucněji a hojněji modli se, bys Pánu svému při- pravil stánek poněkud důstojný, aby tělo Páně bylo ti k prospěchu a ne k záhubě duše tvé.

Modlitba.

Jak mohl bych, Pane nejčistší a nejvyšší, opovážiti se přistoupiti ke stolu tvému, jenž jsem plný zbytků hříchů, kdybys ty nebyl vyzval všech: »Pojďte, požívejte chleba, kterýž jsem já připravil vám. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.« Ano, ty jsi důtklivě vyzýval své věřící: »Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti života v sobě.« Proto odvažuji se přistoupiti, abych požíval těla tvého. Očištěn jsem sice ve svátosti pokání od hrubých poskvrn svých, ale náklonnosti zlé zbyly ve mně, vůle má jest slabá, láska má chladná. I prosím tě, dobrý Spasiteli, jenž jsi malomocné očišťoval, očišť i mé srdce od náklonnosti ke zlému! Ty, jenž jsi slepcům zrak navracoval, osvěť můj rozum, abych lásku tvou a vůli tvou poznal. Ty, jenž jsi své Svaté posilňoval, aby pokušení ke zlému přemáhali, utrpení a svízele snášeli a věrni tobě až do konce setrvali, pomoz i mně nedostatečnému a

mdlému! Přijetí těla tvého nechť způsobí ve mně, abych od nynějška tobě žil, jen tvé cti vyhledával, práce své ke cti tvé konal, svízele a strasti své **dle** tvého příkladu trpělivě snášel, až bych v lásce s tebou spojen zemřel a tvým mohl býti na věky. Amen.

Modlitba sv. Tomáše Akvinského.
(Odpustky 100 dní. Lev XIII. 1884.)

Všemohoucí věčný Bože, hle, já přistupuji k Svátosti jednorozeného Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista; přistupuji jako nemocný k lékaři života, nečistý ke zřídлу milosrdenství, slepý k světlu věčné jasnosti, chudý a nuzný k Pánu nebes i země. I prosím tebe, jehož štědroty je hojnost neskonalá, abys ráčil vyléčiti mne nemocného, obmýti mne hříchem zohyzděného, osvítiti mne zaslepeného, obohatiti mne chudobného, přiodíti mne nahého, abych chléb andělský, krále králův a pána všech pánů, přijal s takovou úctou a pokorou, s takovou zkroušeností a nábožností, s takovou čistotou a věrou, s takovým

předsevzetím a úmyslem, jak by to prospělo spáse duše mé. Dejž mi, prosím, nejsladší Ježíši, abych přijal netoliko nejsvětější Svátost tvou, ale i podstatu a účinnou moc svátosti té. Ó nejdobrotivější Bože, dejž, abych tělo jednorozenného Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista, kteréž na sebe vzal z Panny Marie, tak přijal, bych hoden byl býti přivtělen k duchovnímu jeho tělu a přidružen k údům jeho. Otče lásky nejhodnější, popřej mi, abych na milovaného Syna tvého, kteréhož na této pouti pozemské nyní v úmyslu mám přijati rouškou zahaleného, mohl jednou ustavičně patřiti tváří v tvář rouškou nezastřeného, kterýž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh na věky věkův. Amen.

Před sv. přijímáním.

(Tom. Kempensk. násled. Krista IV. 16.)

Ó nejsladší a nejmilejší Pane, kteréhož nyní toužím pobožně přijati, ty znáš slabost mou i svízel, kterou trpím; víš, v jak velkém zlu a v jak velkých hříších se nalézám; jak často bývám

obtížen, pokoušen, znepokojován a poskvrněn. I přicházím si k tobě pro lék, přicházím tebe prosit o útěchu a úlevu. Mluvím k tobě, který všechno víš, kterému známy jsou nejtajnější útroby mé a který samojediný mne můžeš potěšiti a mi pomoci. Ty víš, jakých milostí nejvíce mám potřebí, a jak jsem chudý na ctnosti.

Hle, tu stojím před tebou chudý a odhalený, prosím o milost a volám o milosrdenství. Občerstvi lačného chudáka svého, rozněž chladné srdce mé ohněm své lásky, osvěť slepotu mou jasností své přítomnosti! Obrát mi všechno pozemské v hořkost, všechno obtížné a protivné v trpělivost; vším pozemským a nicotným dej mi pohrdnutí a z paměti je vypustiti. Povznes srdce mé k sobě do nebes a nedej mi marně blouditi na zemi! Od nynějška až na věky ty jediný budiž slastí mou, neboť ty, jediný jsi můj pokrm a nápoj, láska má a radost, má slast a vše dobro mé. Amen.

Před samým sv. přijímáním říkej obecnou zpověď; když pak kněz nejsv. hostii ukazuje

řka : »Ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa«, bij se v prsa třikráte vzdychaje s pokorným setníkem :

Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.

Než na tebe dojde řada, můžeš se modlit :

Ó Bože můj a mé všecko ! Věřím v tebe, neb jsi věčná pravda. — Doufám v tebe, neb jsi všemohoucí, nejvyšší dobrotivý a ve slibech svých věrný. — Miluji tě nade všecko, neb jsi mé nejvyšší dobro. Lituji, že jsem tě kdy urazil. — Smiluj se nade mnou ! — Přijď již, Pane můj, a neprodlévej ! — Přijď, nejsladší Ježíši, potěš, posilň a posvěť duši mou k životu věčnému !

Než ti kněz podá, poznamenej se sv. křížem a přijmi pak vroucně tělo Páně ! Na to se pokloň ještě božskému Spasiteli a odejdi na své místo !

P o s v. přijímání.

Jak významná to chvíle v životě tvém ! Využítvej jí pro blaho své ! Teď můžeš získati nesmírných milostí od Boha pro tělo i pro duši, pro sebe i svoje, pro živé i mrtvé. Teď jsi spojen se Spasitelem svým,

jenž v tobě přebývá se všemi dary svými. Klač se mu, Pánu svému! Děkuj mu, že k tobě ráčil přijíti. Pověz mu vše, co tě tíží. Pros ho o milost! Obětuj se mu s tělem i duší! Obnov svá dobrá předsevzetí! Když jsi takto chvíli v nábožných citech strávil, modli se:

Božský Spasiteli! Ty jsi můj a já jsem tvůj. Kéž ti celý přináležím! Přispěj mi, jenž všemocný jsi, abych nikdy nezapomněl, že ty přebýváš ve mně. Vzpomínka na tvou přítomnost nechť mne chrání od každého pokušení ke hříchu. Když ty jsi se mnou, kdo bude proti mně? S tebou zmohu všechno, s tebou přemohu nepřátele spasení svého. Uč mne, Pane Ježíši, milovati Boha nade všechno a bližní mé jako sebe sama. Utvrď trpělivost mou, posilni mne, abych vytrval v strastech a pracích svých, v utrpení a kříži. Dej mi pokoj svůj; veď mne tak, abych konaje denní práci svou zároveň pracoval na spasení svém. Tvůj jsem, Ježíši, jako ty jsi můj. Tobě chci žíti, tobě náležeti, tobě trpěti i pracovati, tvůj chci býti a tvým zůstatí zde i na věčnosti. Amen.

Nábožné vzdechy sv. Ignáce.

(Odp. 300 dní pokaždé; 7 let jednou denně po sv. přijímání; plnomocné jednou za měsíc, modlíme-li se tyto vzdechy každý den. Pius IX. 1854.)

Duše Kristova, posvěť mne! Tělo, Kristovo, spasiž mne! Krví Kristova opojiž mne! Vodo z boku Kristova, obmyj mne! Umučení Kristovo, posilni me! Ó dobrý Ježíši, vyslyš mne! V ranách svých ukryj mne! Nedo-
pusť, abych odloučen byl od tebe. Před nepřítelem zlým braň mne! V hodinu smrti mé povolej mne! A roz-
kaž mi přijítí k tobě, abych tě se Sva-
tými tvými chválil na věky věkův.
Amen.

*Modlitba sv. Tomáše Akvin-
ského.* Díky vzdávám tobě, Hospodine
svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože,
kterýž jsi mne hříšníka, nehodného slu-
žebníka svého, beze všech mých zásluh,
z pouhé dobroty milosrdenství svého
ráčil nasytiti nejdražším tělem a krví
Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista.
Nechť mi, prosím, toto svaté přijímání

nestane se vinou ke trestu, nýbrž je mi prostředkem spásy, abych došel odpuštění. Nechť vymýtí ve mně nepravosti, vyhladí zlou žádostivost a hříšné rozkoše; nechť rozmnoží ve mně lásku a trpělivost, pokoru a poslušnost a všechny ostatní ctnosti; ono nechť mne pevně obhájí proti úkladům všech nepřátel, viditelných i neviditelných; nechť ve mně dokonale upokojí hnutí tělesná i duševní; nechť svatým tím přijímáním pevně přilnu k tobě, jedinému a pravému Bohu, a jím též ať dojdou jednou šťastného konce. Také prosím tebe, abys mne hříšníka ráčil uvést k nevýslovné oné hostině, při níž ty se Synem svým i Duchem svatým jsi pro své Svaté pravé světlo, úplné nasycení, věčná radost, svrchovaná slast a dokonalá blaženost. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba odpustková po sv. přijímání.

(Papež Pius IX. r. 1858 udělil plnomocné odpustky všem, kteří se zkroušeně vyzpovídají, tělo Páně nábožně přijmou a pak před kterýmkoliv obrazem ukřižovaného Spasitele v kleče tuto modlitbu nábožně se pomodlí).

Ejhle, před tváří tvou, dobrý a nejsladší Ježíši, na kolena padám a s největší vroucností duše tě žádám, abys do mého srdce živé

city víry, naděje a lásky i pravou lítost nad mými hříchy a nejpevnější vůli je napravití ráčil vštípit, když sám s velikým dojetím a bolestí duše o tvých pěti ranách u sebe rozjímám a myslí uvažuji, a to na očích mám, co již do úst tvých vložil David prorok o tobě, ó dobrý Ježíši, řka: »Zbodli ruce mé

i nohy mé, sčetli všechny kosti mé«. (Žalm 21).

Jiná modlitba.

Ó Ježíši v nejsvětější Svátosti, smiluj se nad námi!

(Odp. 100 dní pokaždé — i pro duše v očistci — když zbožně a zkroušeně slova ta říkáme).

Ježíši Kriste, Synu Boha živého, světlo světa, tobě se klaním, tobě jsem živ, tobě umírám. Amen. (Odp. 100 dní jednou za den — i pro duše v očistci. Pius X. 1909).

Plnomocné odpustky pro hodinu smrti.

Papež Pius X. povolil r. 1904 všem věřícím pro hodinu smrti plnomocné odpustky, když jednou v životě svém v kterýkoliv den po hodném přijetí svátosti pokání a nejsv. Svátosti oltářní s pravou láskou k Bohu následující modlitbu se pomodlí:

»Pane Bože můj, již nyní přijímám z ruky tvé každý způsob smrti, jak tobě se líbiti bude, se všemi jejími úz-

kostmi, utrpeními a bolestmi, s úplnou odevzdaností a ochotností«.

Zbožné prosby sv. Augustina.

(Odp. 50 dní, jednou za den. Lev XIII. 1883).

Pane Ježíši, kéž znám sebe i znám tebe!

Po ničem ať netoužím, nežli po tobě.

Kéž nenávidím sebe a miluji tebe; všechno ať konám pro tebe!

Ať ponižuji sebe a vyvyšuji tebe; na nic pak nemyslím, nežli na tebe.

Kéž umrtvuji sebe a žiji v tobě, a cokoli se stane, ať přijímám od tebe.

Nechť pronásleduji sebe, následuji tebe a vždy sobě přeji, sledovati tebe.

Kéž utíkám před sebou a utíkám se k tobě, abych zasloužil chráněn býti od tebe.

Kéž se bojím o sebe a bojím se tebe i kéž jsem mezi vyvolenými od tebe!

Ať nedůvěřuji sobě a důvěřuji v tebe a ochoten jsem poslouchati pro tebe.

Nechť nemám jiné náklonnosti nežli k tobě a ať jsem chudým pro tebe !

Shlédni na mne, abych miloval tebe.
Povolej mne, abych uviděl tebe
a na věky požíval tebe. Amen.

Modlitba papeže Klementa XI.

Věřím, Pane, ale kéž věřím pevněji ! Doufám, Pane, ale kéž doufám bezpečněji ! Miluji, Pane, ale kéž miluji vroucněji ! Mám žel, ale kéž lituji mocněji !

Klaním se ti, prvnímu počátku mému; toužím po tobě, posledním cíli mém; chválím tě, ustavičného dobrodince; vzývám tě, milostivého obhájce.

Svou moudrostí mne spravuj, spravedlností zadržuj, dobrotivostí potěšuj, všemohoucností ochraňuj !

Obětuji ti, Bože, co mysliti mám, aby směřovalo k tobě; co mluvití mám, aby se týkalo tebe; co konati mám, aby bylo podle vůle tvé; co snášeti mám, aby bylo pro tebe.

Chci, cokoli chceš; chci, protože ty to chceš; chci, jak dlouho chceš.

Prosím, Pane, osvěť rozum, rozohni vůli, očisti tělo, posvěť duši! Spáchaných hříchův ať lituji, pokušení, jež se dostaví, zaženu; hříšné náklonnosti ať potlačím, ctností příslušných ať vypěstuji.

Dej mi, dobrý Bože, abych tebe miloval, sebe nenáviděl, o bližní horlivě pečoval, světem pohrdal.

Nechť se snažím představených býti poslušen, podřízeným pomáhati, přátelům prospívati, k nepřátelům shovívavým býti.

Žádost rozkoše nechť přemáhám přísností, lakotu štědrostí, hněvivost mírností, vlažnost zbožností!

Učiň mne v radách opatrným, v nebezpečenstvích statečným, v protivenství trpělivým, v štěstí pokorným!

Učiň, Pane, abych byl v modlitbě pozorný, při stole střídmy, v povolání bedlivý, v předsevzetí stálý.

Nechť mám péči o svatost v nitru, o skromnost v zevnějšku, o příkladné chování, o život spořádaný.

Nechť bdím, bych přirozenost krotil,
s milostí spolupůsobil, zákon zachovával,
spáasy sobě zasloužil.

Nechť se učím od tebe, jak nepatrné je, co je pozemské; jak veliké, co je božské; jak krátké, co je dočasné; jak trvalé, co je věčné.

Dejž, ať na smrt se připravuji, soudu se strachuji, peklu uniknu, věčného ráje dosáhnu. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

»Křížové tažení, konané modlitbou«.

(Odp. 300 dní, kdo se modlitbu tu kleče a zbožně pomodlí. Plnomocné odp., kdo po vykonání modlitby té hodně přijmou sv. přijímání. Mohou i duším v očištění býti přivlastněny. Pius X. r. 1902).

Ó Ježíši, můj Spasiteli a Vykupiteli, Synu Boha živého! Pohleď na nás, kteří na kolenou před tebou klečíme a tebe odprošujeme, žádající dostiučiniti za všechno rouhání se svatému jménu tvému, za všechny urážky v nejsvětější Svátosti tobě učiněné, za všeliké zneuctění neposkvrněné panenské Matky

tvé, za všelike pomluvy a všelike opovrhování tvou nevěstou, svatou církví římsko-katolickou. Ó Ježíši, který jsi pravil: Začkoli prositi budete Otce ve jménu mém, dámť vám, úpěnlivě prosíme za naše bratry v nebezpečenství hříchu postavené. Ochraň je od lákadel svádějících k odpadnutí od pravé víry! Zachovej ty, kteří na pokraji propasti již stojí! Dej všem světla a poznání pravdy, síly a zmužilosti v boji proti zlému, vytrvalosti u víře a lásky účinné! Za to prosíme ó nejdobrotivější Ježíši, ve jménu tvém nebeského tvého Otce, s kterým jsi živ a kraluješ v jednotě Ducha svatého na věky věkův. Amen.

Odpustky.

Poučení o nich.

Odpustky jsou prominutí časných trestů, které by kající i po dosaženém rozhřešení trpěti měl buď v tomto životě anebo po smrti v očištění. Na základě nekonečných zásluh Ježíše Krista, jakož i zásluh bl. Panny Marie a Svatých pro-

míjí církev sv. část těch časných trestů, a to jsou odpustky *neplnomocné* = částečné, nebo všechny tresty ty, a to jsou odpustky *plnomocné* = úplné. Neplnomocné odpustky jsou na př. odpustky jedné kvadrageny (40 dnů), t. j. prominutí tolika častých trestů, kolik bychom jich odkáli, kdybychom podle starých ustanovení církevních po 40 dní pokání činili. Podobně má se to s odpustky 100 dnů, 200 dnů atd.

Chceš-li získati odpustky, jest potřebí, abys 1. byl ve stavu milosti Boží, tedy bez těžkého hříchu, a 2. abys v pravý čas zúplna a s úmyslem získati odpustky vykonal všechno to, co k získání odpustků nařízeno, na př. návštěva kostela, přítomnost při mši sv., určité modlitby a pod.

Odpustky můžeme způsobem přímlyvy přivlastniti také duším v očištcí.

Považ, jak často hřešíš a jak nepatrné bývá pokání tvé. Proto s vděčností uznávej dobrotu církve sv. a hled', abys častěji získal si odpustky plnomocné.

Nejsou-li jiné modlitby nařízeny, můžeš na úmysl sv. Otce říkati tyto modlitby:

Všemohoucí, věčný Bože, věřím, že tvým milosrdenstvím jsem zbaven všech

hříchův i zaslouženého trestu věčného, ale trestům časným že ještě jsem podroben. Ježto však sám nejsem s to, abych vlastními silami za ně dosti učinil, utíkám se k nevyváženému pokladu zásluh jednorozeného Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista, a všech Svatých, aby, seč slabost a nedostatečnost má není, z pokladu toho nahrazeno bylo. Hotov jsem vykonati všecko, čeho k účelu tomu vykonati třeba. Ty pak, Otče milosrdenství, rač to všecko ve spojení s umučením a smrtí téhož Syna svého přijmouti a mne, ač toho nejsem hoden, plnomocných odpustků těchto účastným učiniti. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

K Bohu Otci, aby svou sv. církev chrániti a zachovati ráčil.

Pomni, Otče věčný, na shromáždění svých vyvolených, jemuž vládneš od počátku. Rozpomeň se na církev Syna svého, kteréž svou krví dobyl, a račiž ji rozhojnití a zvelebiti svou milostí! Shlédni milostivě na sv. církev katolickou a uveď do jejího lůna všechny národy, aby všickni tebe, Boha Otce,

a jehož jsi poslal, Ježíše Krista, spolu s Duchem sv. poznali a velebili. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

K Bohu Synu, aby nepřátele církve svaté ponížiti a napravití ráčil.

Ježíši, světlo pravé, jenž osvěcuješ každého člověka, přicházejícího na tento svět, pro zásluhy svého umučení račiž uděliti, aby všickni lidé, zanechajíce temnosti bludu, světlo pravdy tvé přijali a v spasitelném lůně církve tvé se shromáždili. Pastýři dobrý, jenž jsi život svůj dal za ovce své, račiž toto svoje stádce proti všechněm nepřátelům, ochrániti a úklady zlostníků zmařiti, aby všichni poznali, že, jak jsi pravil, ty sám jsi s námi po všecky dny až do skonání světa. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

K Duchu svatému, aby králům a knížatům křesťanským pokoj a svornost dáti ráčil.

Duchu svatý, Duchu lásky a pokoje, jenž jsi rozličné národy v jednotě víry shromáždil, uděl knížatům křesťanským a jich rádcům své milosti a nakloň srdce jejich k novému přikázání tvé

lásky! Nedopouštěj, aby o to usilovali, co by slávě tvé a svornosti církve na úkor býti mohlo; ale dejž, ať spojenými silami o to se snaží, aby spolu s nimi národové jim svěřením k užívání věčného pokoje přivedeni byli. Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

K nejsv. Trojici, aby milostivě modlitby ty přijala.

Přijmi, nejsvětější Trojice, tyto modlitby a vše, co jsem jakýmkoliv způsobem spasitelného vykonal. Uděl, aby nedostatečnost všeho toho umučením a smrtí Pána našeho Ježíše Krista a nejdražší krví jeho za nás prolitou byla nahrazena, i račiž mne (aneb duši zemřelého . . .) učiniti účastným (účastnou) těch odpustků plnomocných! Za to dobrodiní lásky tvé vzdávejtež tobě se mnou čest a chválu nebesa i země, nyní i na věky věkův! Amen.

Otče náš. Zdrávas Maria.

III. Obnovení slibu křestního,

které častěji : o narozeninách, o svátku křestního patrona, v pokušení, před přijetím některé svátosti se říkati má.

Ó Bože, Otče, Synu i Duchu svatý !
 Já dítko tvé, v pokoře klekám před
 božskou velebností tvou a klaním se
 tobě v úctě nejhlubší. Děkuji tobě z ce-
 lého srdce za všechna dobrodiní, která
 jsi mně prokázal ; zvláště pak tobě dě-
 kuji za milost křtu svatého. Ježto jsem
 při křtu mém nevěděl, jakou to svatou
 úmluvu ty činíš se mnou a já s tebou,
 obnovuji nyní dobrovolně a s vrou-
 cími díky tuto svatou úmluvu a chci na
 věky býti a zůstatí věrným a poslušným
 dítkem tvým. Odříkám se tedy ďábla a
 všech skutků jeho i vší pýchy jeho. Věřím
 v tebe, Bože, Otče všemohoucí, Stvořiteli
 nebe i země. Věřím v tebe, Ježíši Kriste,
 pravého a jediného Syna Božího, Pána na-
 šeho, jenž jsi se pro nás narodil z Marie
 Panny a za nás trpěl. Věřím v tebe,
 Duchu svatý. Věřím v jednu svatou, ka-
 tolickou a apoštolskou církev, svatých
 obcování, odpuštění hříchů, těla vzkří-

šení, život věčný. Slibuji, ó Bože můj, že budu svatá přikázání tvá zachovávat, svaté svátosti přijímati a všech prostředků milosti horlivě užívat, a že jako poslušné dítko tvoje chci žít a umřít. Dejž mi milost, abych tomuto svému slibu nikdy se nezpronevěřil a ihned se zase polepšil, kdybych do hříchu upadl, abych podle milostivého zaslíbení tvého dosáhl života věčného. Maria Panno, stůj při mně! Svatý anděle strážce, ochraňuj mne! Svatý patrone můj, oroduj za mne! Amen.

IV. K sv. biřmování.

Nepřijal-lis dosud svátosti té, dbej všemožně, aby se ti jí dostalo. Hleď, abys o ní náležitě byl poučen, a po náležité přípravě přijmi ji nábožně! Vybeř si jméno Světce, jehož chceš v ctnostech následovati. Vyvol si kmotra takového, abys ho mohl ctít jako druhého otce svého.

Před sv. biřmováním a jindy častěji modli se:

Děkuji ti, Pane náš, žes i pro mne nehodného ráčil ustanoviti svátost biř-

mování. Vzkládáním rukou biskupových, svatým křížmem a slovem Božím přijímáme v ní Ducha svatého. Bez ní, bez milosti tvé nemohl bych víru svou stále vyznávat, zmužile hájiti a podle ní živ býti. I prosím tě, abys ráčil milostivě vylíti na mne plnost Ducha svatého, kterého jsi zaslíbil všem, kdož s čistým srdcem a synovskou důvěrou přistupují k svátosti této.

Přijď již, sv. Duše, a naplň mé srdce darem *moudrosti*, abych poznal mar-
nost věcí pozemských a jen Boha, jediné
a nejvyšší dobré, vyhledával.

Přijď, sv. Duše, a naplň srdce mé
darem *rozumu*, abych tajemství sv.
náboženství vždy více a více poznával
a dle něho dobré od zlého vždy lépe
rozeznával.

Přijď, sv. Duše, a naplň srdce mé
darem *radý*, abych v pochybnostech
tohoto světa omylu zlého se uchránil
a vždy jen to zvolil, co jest Bohu k slávě
a mně ku spasení.

Přijď, sv. Duše a naplň srdce mé
darem *síly*, abych všecka pokušení sta-
tečně přemáhal, přikázání Boží věrně

zachovával a všechna protivenství z lásky k Bohu trpělivě snášel.

Přijď, sv. Duše, a naplň srdce mé darem *umění*, abych sv. pravdu sobě oblíbil a životem svým sebe i jiné posvěcoval.

Přijď, sv. Duše, a naplň srdce mé darem *pobožností*, abych v modlitbě a službách Božích nejlepší svou radost vždy nalézal a Bohu v životě i v smrti se obětoval.

Přijď, sv. Duše, a naplň srdce mé darem *bázně Boží*, abych hříchu, toho jediného a nejhoršího zla, bedlivě se varoval a ani nejmenším hříchem Otce nebeského nerozhněval.

V.: Sešli Ducha svého a stvoření budou.

R.: A obnovíš tvářnost země.

Modleme se: Bože, který jsi srdce věřících Duchem svatým osvítil a vyučil, dejž nám, abychom v témž Duchu právě smýšleli a z jeho útěchy vždycky se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

P o s v. b i ř m o v á n í.

Modli se též v památný den svého biřmování,
o svátcích svatodušních a kdykoli obno-
vuješ slib křestní.

Utěšiteli nebeský, božský Učiteli,
Duše svatý, štědrý dárce veškerých mi-
lostí, přijmiž mé nejvroucnější díky, že jsi
milost na křtu sv. mi udělenou doplniti
a rozhojnití ráčil svatým biřmováním,
abych statečným byl proti všelikým
útokům těla, světa a ďábla, abych i
utvrzen u víře radostně vyznával a
oslavoval jméno Pána našeho, Ježíše
Krista. Pročež chci stále a věrně trvati
u vyznávání sv. katolické víry, bychť měl.
proto i posměch aneb potupu trpěti. Mi-
lostí tvou posílněn chci jakožto voják
Kristův dobrý boj bojovati, víru věrně
zachovati a duši svou neustále posvěco-
vati. To jest pevný úmysl můj. Ty pak,
Duchu svatý, uděl mi pomoci své a do-
provázej mne po všech cestách života,
abych nikdy v dobrém neochabnul. Amen.

V. K svátosti pomazání nemocných.

Povolán-li kněz k nemocnému, nejprve
ho vyzpovídá, pak mu podá tělo Páně a

udělí — v téže nemoci jen jednou — svaté pomazání. Na konec mu udělí apoštolské požehnání (plnomocné odpustky). To vše zahrnuje se v slovech: *nemocného zaopatřiti*.

K tomu cíli buď v příbytku nemocného přichystán stůl, bílým ubrusem přikrytý, na něm pak krucifix s jednou neb dvěma svícema (hromničkou), nádobka se svěcenou vodou, kousek vaty a trochu soli na utření prstů, jakož i voda na jich obmytí.

Dopustí-li na tebe Bůh nemoc, snášej bolesti a obtíže nemoci trpělivě, s odevzdaností do vůle Boží a v duchu kajícím. Pakli nemoc těžší, uveď časné své záležitosti do pořádku závětí, ale nejhlavněji dbej o to, abys přijal sv. svátosti: pokání, Svátost oltářní a pomazání nemocných. Nenech se klamati od těch, kdo ti stav tvůj vyličují tak, jakoby žádného nebezpečí nebylo. Neodkládej s přijetím sv. svátostí; to byla by odvážná hra, při níž můžeš ztratiti — celou věčnost. Nelekej se nemoudře sv. svátostí, jako bys snad zemřítí musil, když je přijmeš; vždyť naopak ony tě mají posilniti, uzdraviti. Nesmírná láska Spasitele ulehčuje sv. pomazáním nemocnému, odpouští mu hříchy,

z kterých se pro slabost svou vyzpovídati nemohl, a uzdravuje ho i dle těla, když to prospívá k spasení jeho.

Připrav se dobře na přijetí nebeského hosta, jenž přichází v nejsv. Svátosti tebe navštívit. Nemůžeš-li se modliti z knihy, nechť ti jiní předčítají; nebo se modli růženec. Před příchodem kněze modli se modlitby před sv. zpovědí, před sv. přijímáním a pak přidej:

Pane Bože náš, jenž jsi ústy svého apoštola Jakuba říci ráčil: Stůně-li kdo z vás, uveď k sobě kněží církve, ať se modlí nad ním mažíce jej olejem ve jménu Páně, a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčí mu Pán, a je-li v hříších, budou mu odpuštěny: vyhoj, prosím tebe, Vykupiteli můj, milostí Ducha sv. křehkost mou, zahoj rány mé a odpusť mi hříchy! Vzdal ode mne bolest na duši i na těle a vrať mi podle svého milosrdenství dokonalé zdraví, abych pomocí tvého smilování zase byl pozdraven a opět přikročiti mohl k bývalému zaměstnání a povolání svému. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Dle možnosti říkej buď sám neb si dej předříkávati následující nábožné vzdechy :

Smiluj se nade mnou, Bože : dle velikého milosrdenství svého.

V tebe věřím, trojjediný Bože, v tebe doufám, tebe miluji nade všecko.

Otče na nebesích, smiluj se nade mnou pro Ježíše, Syna svého !

Věřím, že ty, Pane, jsi Kristus, Syn Boha živého, kterýž na svět přišel, aby nás vykoupil. Doufám v zásluhy tvého umučení, Spasiteli můj

Pane, zůstaň se mnou, neboť se připozdívá.

Pane, tys naděje má a ty budeš dědictvím mým v zemi živých.

Vím, že Vykupitel můj živ jest, a že opět z mrtvých vstanu.

Proč se rmoutíš, duše má? Důvěřuj v Boha!

Vůle Boží to jest, abych trpěl. Lépe trpěti zde, než na věčnosti.

Zde mne, Pane, tresci, jen mne ušetř na věčnosti!

Co ty chceš, Pane, a jak ty chceš, já se podrobuji vůli tvé.

Spasiteli dobrotivý, já se vůli Otce

nebeského tak poddávám, jako jsi ty Otci svému poddán byl.

Otče, je-li možná, ať odejde ode mne tato nemoc, tato bolest; ale ne má, nýbrž tvá vůle ať se stane!

Pane Ježíši, spáso má, smiluj se nade mnou!

Smiluj se, ó Bože můj, nade mnou, bídným hříšníkem!

Doufej, duše má, Hospodin jest milosrdný a pln lásky.

Odpusť mi, Bože, viny mé, jakož i já odpouštím všem.

Všecko, co jsem a co mám, poroučím, Bože, do rukou tvých.

Otče, do rukou tvých poroučím ducha svého!

Svatá Maria! Oroduj za mne u Syna svého!

Svatý anděle strážný, přispěj mi!

Ó Ježíši, tobě jsem živ; ó Ježíši, tobě umírám; ó Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý.

Po přijetí sv. pomazání.

Neskonalá jest láska tvá, Pane můj, jenž jsi nyní hříchů mne zbavil,

tělem svým posilnil a milostí svou naplnil. Jak odplatím tobě za všechno to? Velebiti chci milosrdenství Boží a trpělivě snášeti bolesti nemoci své. Všechnu důvěru svou skládám na tebe, Pane můj. Jsem-li na tom světě ještě potřebný, milerád chci věrně pracovati a tobě sloužiti. Pakli ne, staniž se vůle tvá! Jen ať nejsem odloučen od lásky tvé, můj Ježíši, jenž jsi i za mne hříšného na kříži zemřel. Starost o ty milé osoby, které mám zde na světě, skládám na tebe, jenž péči máš i o nejmenší tvory své, jenž jsi Otcem vdov a sirotkův. Žádná starost pozemská nemá mne už znepokojoovati, jen když s tebou smířen jsem. Nedopusť, aby veliké bolesti mne svedly snad k netrpělivosti, ale posilni mne, abych i nejhorší bolesti zmužile snášel, posilněn pohledem na kříž tvůj. Zůstaň se mnou, Pane můj, neodcházej ode mne, dejž, ať v milosti tvé setrvám a tak koruny věčné si zasloužím. Amen.

Pokrop se častěji svěcenou vodou, líbej často obraz ukřižovaného Spasitele!

Dej si jej před sebe, abys naň hleděti a pohledem naň se síliti mohl. V rukou měj růženec a třeba po chvilkách dle možnosti modli se jednotlivé desátky růžence bolestného !

Srovnávej bolesti, jež snášíš, s mnohými hříchy svými, ale i s bolestmi, kterých pro tebe zakoušel nevinný Spasitel tvůj.

Trvá-li nemoc tvá déle, přijmi opětne svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní — tyť jsou v nemoci nejlepším lékem a pro duši tvou jediná spása.

VI. K svátosti stavu manželského.

Kroku toho, jenž důležitý, ba rozhodný jest pro život tvůj časný i věčný, nečiň bez náležité úvahy ! Porad' se dříve s rodiči svými neb s jich zástupci ! Nečiň kroku toho bez vědomí, proti vůli a bez požehnání rodičův ! Nečiň si předčasných známostí ! Známosti, jež pokoutně za zády rodičů se činí, neb za něž hanbou bys rdíti se musel, neb které nevedou a nemohou ani vésti — k oltáři, známosti takové jsou špatné. Takých se úzkostlivě střež ! Věř, ale komu

věz ! Nežeň se dříve, než-li můžeš uživiti rodinu. Nehledej u manželky jen věna ! Hleď více na mrav křesťanský a zbožnost ! S jinověřící dívkou nezačínej si známosti ! Mají-li býti manželé jedné mysli a ve svorné lásce živi, potřebí, aby oba vyznávali jedno náboženství. Kdo nedbá na Boha, nebude věrným v manželství. Dívka, jež nectí svých rodičů, nebude si vážiti muže svého. Dívka, jež si hledí jen ozdoby těla, nepřinese muži štěstí. Nehleď jen očima, ale více rozumem !

Před sňatkem připrav належитě duši svou ! Vykonej nábožnou zpověď, pokud možno generální = životní t. j. z celého dosavadního života, a přijmi vroucně tělo Páně. Oddavky tvé nechť jsou spojeny se mší sv. a tudíž dopoledne.

Při nich buď duše tvá v takovém stavu, aby Bůh mohl míti zalíbení na tobě a mohl milostí svou sňatku tvému zehnat. Chceš-li býti v manželství šťasten, dbejž, ať můžeš vždy s radostí a vnitřním klidem vpomínati na den svých oddavek.

Modlitba před sňatkem.

Všemohoucí Bože ! Z řízení tvého poznávám vůli tvou, abych vstoupil

do stavu manželského. Nečiním tak z nepravých pohnutek. Proto prosím, přispěj mi, abych důležitý krok ten učinil ke chvále tvé a k spasení své duše. Ty sám budiž počátkem svazku toho manželského! Dejž, ať s čistým srdcem mohu přistoupiti k oltáři tvému, abych hoden byl požehnání tvého. Před tebou, jenž mne jednou z celého života souditi budeš, činím pevné předsevzetí, že dle vůle tvé chci žíti a věrně plniti, co slíbím u oltáře před tváří tvou. Uděl mi a manželce mé, abychom jako Tobiáš a Sára, jako Joachim a Anna ve svorné lásce a bohabojnosti spolu živi byli, radosti i žalosti spolu sdíleli a po ukončenéездеjší společné pouti k tobě se dostali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

P o s ň a t k u,

kteráž i častěji říkati se má.

Bože, jenž jsi stav manželský v ráji ustanovil a v novém zákoně skrze Ježíše Krista na svátost povýšiti ráčil, popřej mi, prosím vroucně, milosti své, abych po všechny dni života svého ve

stavu manželském dle vůle tvé pokojně, svorně a příkladně živ byl, doléhající na mne nesnáze a starosti trpělivě snášel a tobě sloužiti nepřestával. Dejž mi i manželce mé, abychom věrnost a lásku si zachovali, vespolek se podporovali a k časnému i věčnému blahu vzájemně si pomáhali. Přispěj nám ku pomoci, abychom dítky své v bázni tvé vychovávali, ke všemu dobrému je vedli, o jich věčné spasení svědomitě pečovali. Dejž, abychom čeleď domácí k ctnosti nabádali a všeho zlého ji bedlivě vzdalovali. Přispěj nám, abychom nižádného pohoršení v příbytku svém netrpěli, nýbrž dbali, aby v něm jméno tvé bylo chváleno a velebeno. Ty pak račiž všeliké zlo od nás vzdalovati a příbytku našemu požehnati! Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Část čtvrtá.

Pobožnost dle roku církevního.

Zvláštní kouzlo má do sebe slavení svátků církve katolické. Nelze upříti, že církev slavnostmi svými dojemně mluví k srdci. Věřící křesťan zakouší tu radost duchovních, které jsou kousek ztraceného ráje. Odtud pochodí, že každoročně těšívá se na „milé Boží svátky“, jež mysl jeho povznášejí a srdce oblažují. A ve vzpomínkách z dětských let není-li nám nejmilejší vzpomínka na slavení svátků? Proto svět svátky církevní svědomitě a oslavuj s církví významná tajemství vykoupení našeho, jež svátky jednotlivými každoročně se ožívují a obnovují.

Rok církevní — počíná 1. nedělí adventní a končí sobotou po poslední neděli po sv. Duchu — podobá se věnci, v němž nejdražšími květy jsou Boží hody a jiné svátky Páně, k nimž se druží spanilé růže: svátky Marianské, a kterýž věnec ladně doplňují rozmanité svátky Svatých.

Svátky a památné dni Páně.

V době adventní.

Advent (= příchod) jest doba přípravná na památku narození Páně: doba kající, v níž hlučné veselí (svatební) se zapovídá. Na úsvitě slouží se mše sv. zvaná *Rorate* = rosu dejte nebesa . . . Šetři posvátné té doby a rád navštěvuj, pokud jen můžeš, rorátní mši sv.!

Modlitba: Osvědč, prosíme tebe, Pane, moc milosti své a v srdce naše zavítej, abychom v nastávajícím roce církevním od nebezpečení hříchu byli chráněni a na cestě spasení utvrzeni.

Božský Spasiteli, jenž jsi ústy svého předchůdce, Jana Křtitele, lid ku po-

kání volal, dejž, abychom milostí tvých v posvátné době adventní nám udílených nadarmo nepřijímali, hříchů svých budoucně se vystříhali, čeho se nám nedostává, bedlivě doplňovali a tak cestu ke tvému příchodu připravovali. Jenž jsi živ . . . Amen.

Modlitby církevní.

1. ned. Vzbudiž, prosíme, Pane, svoji moc i přijdiž, abychom z hrozićích nebezpečenství hříchů svých zasloužili ochranou tvou býti vytrženi, osvobozením tvým spaseni. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

2. ned. Vzbudiž, ó Pane, srdce naše k připravení cest jednorozenému Synu tvému, abychom skrze jeho příchod mohli s očištěnými myslmi tobě sloužiti. Jenž s tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

3. ned. Popřej, prosíme, Pane, sluchu svého prosbám našim a osvěť temnoty mysli naší milostí svého navštívení. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

4. *ned.* Vzbudiž, prosíme, Pane, svoji moc i přijdiž a s velikou silou svou ku pomoci nám přispěj, aby pomocí tvé milosti to, čemu hříchy naše překážejí, smilováním tvé dobrotivosti urychleno bylo. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův Amen.

Boží hod vánoční.

Půlnoční mše sv. na památku narození Páně. Toho dne smí kněz sloužiti tři mše sv. Blažené budeš míti vánoce, zavítá-li i do tvého srdce, sv. zpovědí očištěného, božský Spasitel.

Modlitba. Dejž, ó Bože, abychom milostí Spasitele světa, jehož milostné narození dnešního dne slavíme, duchovně znovuzrozeni a k životu věčnému přivedeni byli.

Božský Spasiteli, při jehožto narození sborové andělští prozpěvovali Bohu na výsostech slávu a lidem dobré vůle na zemi pokoj, podporuj nás milostí svou, abychom veškerým jednáním svým tebe oslavovali a již zde spokojenosti požívající jednou pokojem věčným obla-

ženi byli. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Na den obřezání Páně.

Nemohl-lis včerejšího dne — posledního v roce občanském — zúčastniti se odpoledního požehnání a při něm Bohu za všecky dary uplynulého roku děkovati, jej za odpuštění hříchů, v roce tom spáchaných, prositi, jemu pro budoucí rok se zasvětit, učíň tak dnes, kdy počíná nový rok občanský.

Modlitba. Bože, z jehož moci Maria Panna z Ducha sv. počala a Spasitele světa porodila, račiž na přímlovu panenské Rodičky jednorozeného Syna svého nás po celý tento nový rok a po všecken čas života našeho ode všeho zlého na těle i na duši chrániti!

Bože, před nímž tisíc let jest jako den jediný, uč nás křesťansky živu býti, abychom běh života vezdejšího šťastně dokonali a v hodině smrti a soudu u tebe milost našli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Na den zjevení Páně = Sv. tří králů

Včera svěcena v kostele voda t. zv. tříkrálová, sůl a křída. Jsi-li otcem rodiny, dbejž, abys měl doma svěcenou vodu, pokrop jí příbytek svůj s vroucí modlitbou, aby Bůh všelike zlé od příbytku tvého vzdaloval. Poznamenej dvěře počátečními písmenami sv. tří králů: K. M. B. (Kašpar, Melichar, Baltazar) a znamením kříže!

Modlitba. Bože, jenž jsi mudrce východní k Betlemu provodil a jim poslem nebeským před úklady krále Herodesa výstrahu dal, račiž i nás v nebezpečenstvích duše a těla andělem svým střežiti, abychom k cíli pozemské pouti své, do vlasti nebeské, se dostali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba církevní. Bože, který jsi dnešního dne jednorozeného Syna svého hvězdou pohanům zjevil, uděl milostivě, abychom, kteří jsme tě již věrou poznali, až také k nazírání slávy tvé velebnosti přivedeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Na den nejsvětějšího jména Ježíš.

Hleď získati plnomocné odpustky, které dnes a po celý oktáv svátku toho uděluje cíkev sv. těm, kdo řádně se vyzpovídají, tělo Páně přijmou a při mši sv. nábožně přítomni jsou. — Litanie a modlitby k nejsv. jménu Ježíš na str. 100.

V době postní.

Kající doba postní je památka na 40denní půst Spasitele a počíná popeleční středou. Šetři posvátné doby té; rozjímej o umučení Páně; pokud jen možno, modli se nejen sám, ale i se svou rodinou bolestný růženec, častěji navštěvuj chrám Páně a neopomiň velkonoční sv. zpovědi a sv. přijímání! Zachovávej náležitě povinný půst! Pak budeš slaviti radostné velkonoce.

Na popeleční středu. Bože, račiž nám milosti své uděliti, abychom svatopostní tuto dobu s pravou nábožností započali a v stálé pobožnosti strávili.

Všemohoucí věčný Bože, jenž jsi se smíloval nad obyvateli města Ninive,

když v kajícím rouše pokání činili, uděl nám milosti své, abychom příkladu jejich následovali, opravdové pokání činili a tak odpuštění hříchů dosáhli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitby církevní.

1. ned. v postě. Bože, který každoročním zachováváním čtyřicetidenního postu církev svou očisťuješ, dejž lidu svému, aby, čeho zdrženlivostí od tebe dosáhnouti usiluje, dobrými skutky vykonával. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

2. ned. Bože, který patříš na slabost naši, ochraňuj nás vně i vnitř, abychom ode všech protivenství uchováni byli na těle a od zlých myšlenek očisťeni byli na duši. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

3. ned. Prosíme, všemohoucí Bože, shlédni na žádosti pokorných a vztáhni pravici své velebnosti k obraně naší. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

4. ned. Uděl, prosíme, všemohoucí Bože, abychom zaslouženě za jednání

své trpíce, útěchou tvé milosti občerstvení byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

5. ned. Prosíme, všemohoucí Bože, shlédni milostivě na čeleď svou, aby štědrostí tvou spravována byla na těle a ochranou tvou střežena byla na duši. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Na neděli květnou (6 v postě).

Památka na slavný vjezd Páně do Jerusalema. Světí se ratolesti, pak je průvod kolem kostela. Při mši sv. zpívají (čtou) se pašije = umučení Páně, jak je napsal sv. evangelista Matouš. V úterý zpívají neb čtou se pašije dle sepsání sv. Marka, ve středu dle sv. Lukáše, v pátek dle sv. Jana. Tento týden je svatý, veliký, pašijový. Poslední 3 dni jsou dnové přísného postu. Neopomiň v ty dny navštívit chrám Páně!

Modlitba církevní. Všemohoucí, věčný Bože, který jsi pokolení lidskému k následování příkladu pokory způsobil, že Spasitel náš tělo na sebe vzal a kříž podstoupil, uděl milostivě, abychom zasloužili míti i důkazy jeho trpělivosti

i účastenství jeho vzkříšení. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Z e l e n ý č t v r t e k .

Památka poslední večere Páně a ustanovení nejsv. Svátosti. Po večeri Kristus Pán zajat, když se modlil v zahradě Gethsemanské.

Modlitba. Božský Spasiteli, jenž jsi smrtelnou úzkostí na hoře Olivetské a přebolestnou smrtí kříže nám neskonalou lásku svou projevil a spolu příklad odevzdanosti do vůle Boží, příklad trpělivosti a pokory zůstavil, posvěť nás milostí svou, abychom tě vroucně milovali, hříchů, pro něž jsi nevýslovné muky trpěl, bedlivě se varovali, v pokušení a utrpení k tobě se utíkali, vůli svou s vůlí nebeského Otce sjednocovali a jednou s tebou věčně spojeni byli. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

V e l i k ý p á t e k .

Památka bolestné smrti Páně na kříži. Den přísně kající. Tklivé jsou posvátné

obřady toho dne, kdy vše ve chrámu Páně prozrazuje smutek. Věčná lampa zhasnuta, hlas zvonův umkl. Po pašijích koná kněz přímluvu za všechny lidi a stavy, pak se odhaluje a uctívá sv. kříž. Následují obřady mše sv. zvané předposvěcení, načež se tělo Páně ukládá v Božím hrobě, kdež zůstává po celý den tento a zítřejší vystaveno. Neopomíň navštívit Spasitele svého, jemu se koř a o bolestné smrti jeho uvažuj ! Vzdejž i poctu sv. kříži !

V nejhlubší pokoře děkujeme tobě, božský Spasiteli, že jsi se ráčil za nás obětovati a nás nejbolestnějším umučením s Otcem svým smířiti. Ano, tys dobrý pastýř, jenž duši svou dal za ovce své. Nedejž, aby památka utrpení tvého v srdci našem zanikla, aniž dopušť, aby milosti, jichžto jsi nám draze zjednal, na nás byly zmařeny. Buď nám nápomocen, abychom dle učení a příkladu tvého život svůj spořádali, hříchů se varovali a v dobrém prospívali. Síliž nás v pokušení, chraniž nás v nebezpečnoství, abychom se od pravé cesty neodchýlili, svědomí svého neobtěžili, blížící se smrt a nastávající soud vždy na mysli

měli. Buď naší útěchou v utrpení, naší posilou na smrtelném loži, a po vezdejším boji dejž, ať odpočineme v pokoji. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Odpočiň již sladce v tomto libém tichém hrobě, usmrcený Ježíši! Dosti béd, ran i muk vytrpělo již přesvaté tělo tvé, Beránku náš nejtišší! Odpočivej, až svou mocí jako vítěz tmavé noci z hrobu vstaneš oslaven. Amen.

B í l á s o b o t a.

Světí se oheň, při čemž se spálí vata, které se užilo při udílení sv. svátostí. Světí se trojramenná svíce, pak paškál = svíce velikonoční, čtou se proroctví = výňatky z knih Starého zákona. Pak se světí ve farních chrámech křestní voda. Při mši sv. jediné, jež toho dne se smí sloužiti, zazní Gloria a rozezvučí se zase zvony. Večer koná se slavnost vzkříšení.

Modlitba. Bože, jenž tuto přesvatou noc slavným zmrtvýchvstáním Pána našeho Ježíše Krista osvěcuješ, rač Ducha

svatého, na křtu sv. nám uděleného, stále v nás zachovávat, abychom na duši znovuzrození čistým srdcem a neposkvřeným tělem tobě sloužili. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Boží hod velikonoční.

Slavná památka na zmrtvých vstání Páně. Světívá se beránek, chléb, vejce. Připadá vždy první neděli po prvním jarním úplňku, tudíž někdy dříve, jindy později, v době od 22. března až do 25. dubna.

Modlitba církevní. Bože, který jsi dnešního dne skrze jednorozeného Syna svého přemožením smrti nám otevřel přístup k věčné blaženosti, provázej také pomocí svou žádosti naše, které vnuknutím svým v nás vzbuzuješ. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Pondělí velikonoční.

Ó Ježíši, jenž si učedníky do Emaus jdoucí společnosti svou oblažil, výkladem Písem svatých potěšil a při lámání chleba osvítil, rač pokorné prosby naše

vyslyšeti! Mocí nejsvětější Svátosti oltářní, kterou jsme při velikonoční správě Boží přijali, zůstaň s námi, neb večer života se blíží a noc smrti brzo nám nastane. Dejž, abychom v tebe věřili, vůli tvou náležitě poznávali, v tebe naději svou skládali, tebe vroucně milovali a tobě po všechny dny života svého věrni zůstali. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Ne d ě l e k ř í ž o v á.

Po Božím hodě velikonočním následuje 6 neděl. První sluje *bílá* nebo *provodní* a tou končí čas zapovězený pro hlučné veselí. Pátá sluje *křížová*. O 3 dnech po ní následujících = *křížových* a před tím již *na den sv. Marka* (25. dubna) konají se prosebné průvody do polí na vyprošení úrody zemské. Zúčastni se průvodů těch, pokud jen můžeš; ne-li, pošli na ně manželku neb dívky.

Modlitba. Račiž nás, všemohoucí Bože, milostí svou spravovati, abychom v úzkostech a potřebách svých k do-

brotivosti tvé důvěrně se utíkali a mocí tvou ode všeho zlého ochráněni byli.

Božský Pane, jenž velíš: Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno, račiž světlem své milosti srdce naše osvítiti, abychom Otce nebeského pokorně prositi neustávali, práce své modlitbou počínali i dokonávali. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Nanebevstoupení Páně.

Vždy ve čtvrtek v 40. den po Božím hodě velikonočním. Po evangelium zhasíná se paškál na znamení, že Kristus Pán vstoupil na nebe.

Modlitba. Račiž nás, všemohoucí Bože, milostí svou řídití, abychom připomínající si nanebevstoupení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista po vlasti nebeské toužili, cestou k nebesům vedoucí stále se ubírali a po vykročení z tohoto světa v příbytích nebeských věčně přebývali. Amen.

Modlitba církevní. Uděl, prosíme, všemohoucí Bože, abychom, jako věříme,

že jednorozený Syn tvůj, Vykupitel náš, dnešního dne na nebe vstoupil, sami také myslí svou v nebesích dleli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Boží hod svatodušní.

Sedmá neděle po velikonoci a památka na seslání Ducha sv. Pros Ducha sv. o dary jeho ! Obnov slib učiněný při sv. biřmování. Viz str. 212.

Modlitba církevní. Bože, který jsi dnešního dne srdce věřících Duchem svatým osvítil a poučil, dejž nám, abychom v témž duchu právě smýšleli a z jeho útěchy vždycky se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Listem z 5. května 1895 nařídil sv. Otec Lev XIII. pobožnost k Duchu sv. na vyprošení sjednocenosti národův u víře. Pobožnost ta, jež veřejně v kostele po mši sv. neb po odpoledních službách Božích a též soukromě se konati má po devět dní před Božím hodem svatodušním a po 8 dní po něm, nadána hojnými odpustky. Doporučuje se pomodliti se k cíli tomu 7krát Otče náš a Zdrávas Maria a církevní modlitbu k sv. Duchu.

Pondělí svatodušní.

Modlitba. Bože, jenž jsi apoštolům svým Ducha svatého seslati ráčil, vyslyš pokorné prosby naše a milostí Ducha sv. nás posvěcuj, abychom jsouce v pravé víře vyučení i také křesťanské skutky konali a zde i na věčnosti pokojem oplývali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba církevní. Bože, který jsi apoštolům svým udělil Ducha svatého, popřej lidu svému účinku zbožné prosby, abys těm, jimž jsi dal víru, též pokoje uštědřil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Slavnost nejsvětější Trojice.

Po Božím hodu svatodušním následuje 23 až 27 neděl dle toho, kdy připadly velikonoce. Oč bylo neděl po Zjevení Páně méně, o to jest jich zde více než 24. První neděli po svatodušních svátcích jest slavnost nejsvětější Trojice Boží.

Modlitba církevní. Všemohoucí, věčný Bože, který jsi popřál služební-

kům svým u vyznávání pravé víry poznati slávu věčné Trojice a v moci velebnosti klaněti se jednotě, prosíme, abychom stálostí u víře té ode všeho protivenství vždy chráněni byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Slavnost Božího těla.

Vždy ve čtvrtek po nejsv. Trojici. Místo na Zelený čtvrtek oslavuje se dnes ustanovení nejsv. Svátosti oltářní. Koná se průvod ke 4 oltářům, při nichž se zpívají modlitby, vztahující se k nejsv. Svátosti a k zachování úrody zemské. Neopomiň zúčastniti se nábožně při této velebné slavnosti katolické!

Modlitba. Božský Spasiteli, jenž jsi v nejsvětější Svátosti tělo své za pokrm a krev svou za nápoj ustanovil, dejž, abychom hodným přijímáním nejsvětější Svátosti byli s tebou ve spojení zachováni, v mdlobě své posilováni, k dobrému povzbuzování a k životu věčnému přivedeni. Jenž jsi živ a králuješ na věky věkův. Amen.

Památka posvěcení chrámu Páně.

Všeobecná tato slavnost koná se pro všechny kostely třetí neděli v měsíci říjnu (obyčejně po sv. Havle). Připomeň si vděčně milosti, jichž se ti v chrámu Páně dostalo. Važ si kostela i přispěj dle možnosti rád na jeho ozdobu !

Modlitba církevní. Bože, který nám každoročně památku posvěcení tohoto svatého chrámu svého obnovuješ a svatým tajemstvím vždy bez pohromy obcovati popřáváš, vyslyš prosby lidu svého a uděl, aby, kdokoli vstoupí do chrámu tohoto prosit o dobrodiní tvá, z obdržení všeho těšiti se mohl. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

II. Slavnosti Marianské.

Bud' vroucím ctitelem rodičky Boží, do ochrany její poroučej sebe i svoje ! Mocná jest u Boha přímluva Panny nejsvětější. Skrze ni dal nám Bůh Syna svého jednorozeného. Maria počala a porodila vtěleného Syna Božího, ona má právo zváti ho

Synem svým. Skrze Marii Pannu stal se Spasitel naším bratrem a umíraje na kříži prohlásil ji za matku naši, do její ochrany odevzdal i celé vykoupené lidstvo slovy: Ženo, hle syn tvůj! Cti, veleb a z celého srdce oslavuj nebeskou královnu a věř bezpečně, že vyprosí tobě šťastnou smrt — šťastnou věčnost.

Litanii loretánskou a modlitby k Panně Marii — viz str. 110 nn.

Svátek neposkvrněného Početí Panny Marie. (8. prosince).

Připomíná, že blahoslavená Panna pro zásluhy Syna svého hned v prvním okamžiku svého početí v lůně sv. matky Anny od hříchu prvotního byla ochráněna. Maria Panna pak zvláštní milostí Boží i beze všeho jiného hříchu povždy žila.

Ant. Řekl Hospodin Bůh k haddovi: Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, a semenem tvým a semenem jejím; ona potře hlavu tvou, alleluja.

V. Dnes je neposkvrněného početí sv. Panny Marie.

R. Která hlavu hada panenskou
nohou potřela.

Modleme se: Bože, jenž jsi neposkvrněným početím Panny Synu svému důstojný stánek připravil, prosíme tebe, jenž jsi pro předvídanou smrt téhož Syna svého ode vší poskvrny ji uchránil, dejž, abychom i my na její přímlovu čistí k tobě přišli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

**Pobožnost k neposkvrněnému Početí
Panny Marie.**

(Odpustky 300 dní, jednou za den, kdo zkroušeně a zbožně pobožnost tu vykonají. — Odpustky plnomocné o svátcích neposkvrněného Početí P. M., Narození P. M., Očišťování P. M., Zvěstování a Nanebevzetí P. M., kdo modlitby ty se pomodlí, sv. zpověď vykonají, tělo Páně přijmou a některý kostel neb veřejnou kapli navštíví a tam se na úmysl sv. Otce nábožně pomodlí. — Pius X. 23. března 1904.)

V. Všecka jsi krásná, ó Maria.

R. Všecka jsi krásná, ó Maria.

V. A poskvrny prvotní není na tobě.

R. A poskvrny prvotní není na tobě.

V. Tys sláva Jerusalema.

R. Tys radost Israele.

V. Tys čest lidu našeho.

R. Tys přimlůvkyně hříšníkův.

V. Ó Maria !

R. Ó Maria !

V. Panno nejmodřejší !

R. Matko nejdobrotivější !

V. Oroduj za nás !

R. U Pána Ježíše Krista přimlouvej se za nás !

V. Bez poskvrny bylo, Panno, tvé početí.

R. Oroduj za nás u Otce, jehožto Syna jsi porodila.

Modleme se : Bože, jenž jsi neposkvrněným početím Panny Synu svému důstojný stánek připravil, prosíme tebe, jenž jsi pro předvídanou smrt téhož Syna svého ode vší poskvrny ji uchránil, dejž, abychom i my na její přimlůvu čistí k tobě přišli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Svátek očišťování Panny Marie
neb Hromnic. (2. února).

Maria Panna, vzor poslušnosti, přinesla jako každá jiná matka israelská 40. dne

po porodu svého Syna ve chrámu Jerusalemském předepsanou obět. V kostele světi se dnes svíce (hromničky). Dbej, abys měl v domě svěcenou hromničku. Bude ti svítiti, až se budeš loučiti s tímto světem.

Ant. Když uváděli dítě Ježíš rodičové jeho, vzal jej Simeon na lokty své a chválil Boha řka: Nyní propouštíš služebníka svého v pokoji.

V. Rozlita je milost ve rtech tvých.

R. Protož požehnal ti Bůh na věky.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, pokorně prosíme svrchovanou velebnost tvou, abys tak, jako jednorozený Syn tvůj dnešního dne tělem naším přioděn v chrámu jest představen, nám také dal, bychom s očištěnými myslmi tobě byli představeni. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Svátek zvěstování Panny
Marie. (25. března).

„Staniž se mi podle slova tvého“, odvětila blahosl. Panna archandělu Gabrielovi. A těm slovům Marie Panny, do vůle Boží

oddané, děkujeme Spasitele. Nechápala tajemství nevystihlého, ale podrobila se vůli Boží a věřila. Čiň i ty podobně, když vůle Boží podivně tebou naloží.

Ant. Kterak se to stane, anděle Boží, poněvadž muže nepoznávám? Slyš, Maria Panno: Duch svatý sstoupí v tě a moc nejvyššího zastíní tebe.

V. Zdrávas, Maria, milosti plná!

R. Pán s tebou.

Modleme se: Bože, který jsi chtěl, aby Slovo tvé po andělském zvěstování v lůně blahoslavené Panny Marie se vtělilo, popřej nám, prosícím tebe, abychom věřice, že ona jest v pravdě rodičkou Boží, jejím orodováním u tebe podporováni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Památka P. Marie dobré rady.
(15. května).

Ant. Blahoslavená Matko a neporušená Panno, královno světa, prosbami našimi nezhrdej v potřebách našich, ale ode všeho nebezpečení vysvobod' nás vždycky!

V. Učiň mně hodna, bych mohl chváliti tebe, Panno posvěcená.

R. Dejž mi sílu proti nepřátelům svým!

Modlitba církevní. Bože, který jsi rodičku milovaného Syna svého nám za matku dal a spanilý její obraz podivuhodným zjevením oslaviti ráčil, uděl, prosíme, abychom držíce se stále jejích napomenutí podle srdce tvého mohli žíti a do nebeské vlasti šťastně přijíti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Svátek navštívení Panny Marie (první neděli v červenci).

Maria Panna, nejdokonalejší vzor lásky k příbuzným, spěchala nedbajíc obtíží daleké cesty navštívit Alžbětu, do jejíhož domu přinesla milost, požehnání. Kéž se jí i v tvém domě zalíbí, aby s tebou a s tvými mohla býti a vám milosti přinést.

Ant. Jakž uslyšela Alžběta pozdravení Marie, zvolala hlasem velikým a řekla: odkud mi to, že matka Pána mého přišla ke mně? Alleluja.

V. Požehnaná ty mezi ženami!

R. A požehnaný plod života tvého!

Modleme se: Uděl, prosíme, Pane, daru nebeské milosti služebníkům svým, aby jim, kterýmž porod blahoslavené Panny se stal počátkem spásy, zasvěcená slavnost jejího navštívení přinesla vzrůst pokoje. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Svátek nanebevzetí Panny
Marie (15. srpna).

Nejčistší tělo nejblahoslavenější Panny nemohlo a nesmělo ani státi se obětí hniloby. Maria i s tělem vzata na nebe. Pros ji, aby vyžádala ti radostného jednou z mrtvých vstání.

Ant. Kteráž jest to, jež kráčí jako dennice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, hrozná jako vojenský šik spořádaný?

V. Povýšena jest svatá Boží rodička.

R. Nad kůry andělů do království nebeských.

Modleme se : Odpusť, prosíme, Pane, provinění služebníků svých, abychom nemohouce se tobě pro skutky své líbiti, na přimluvu rodičky Syna tvého, Pána našeho, spaseni byli. Jenž s tebou živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Sv á t e k n a r o z e n í P a n n y M a r i e (8. září).

Poslední předkové blahoslavené Panny byli chudí. A přece Maria Panna, ač i sama chudá, jakého došla důstojenství! Nehanbi se za chudobu ani za to, že snad dětem bohatství po sobě nezanecháš. Dej jim křesťanské vychování a zanechej jim poctivé jméno!

Ant. Narození tvé, Bohorodičko Panno, zvěštovalo radost celému světu; neboť z tebe vzešlo slunce spravedlnosti, Kristus, Bůh náš, který zrušiv kletbu, dal požehnání, a potřebv smrt, dal nám život věčný.

V. Narození je dnes svaté Panny Marie.

R. Jejížto slavný život všechny církve osvěcuje.

Modleme se: Uděl, prosíme, Pane, daru nebeské milosti služebníkům svým, aby jim, kterýmž porod blahoslavené Panny se stal počátkem spásy, zasvěcená slavnost jejího narození přinesla vzrůst pokoje. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Svátek jména Panny Marie
(v neděli po svátku narození Panny Marie).

Jako o svátku jména Ježíš můžeš dnes a po celý oktáv získati plnomocné odpustky. Neučinil-li jsi tak tehdy, vynahraď to nyní! Vzyvej za pomoc mocné jméno Panny Marie, kteráž je pomocnice křesťanův a útočiště hříšníků.

Ant. Svatá Maria, přispěj nuzným, pomáhej malomyslným, potěšuj lkající, pros za lid, přimlouvej se za stav duchovní, oroduj za zaslíbené pohlaví ženské; nechať všichni zakusí tvé pomoci, kteří slaví památku svatého jména tvého.

V. Učiň mne hodna, bych mohl chváliti tebe, Panno posvěcená.

R. Dejž mi sílu proti nepřátelům svým!

Modleme se: Uděl, prosíme, všemohoucí Bože, aby věřící tvoji, těšící se z jména a z ochrany nejsvětější Panny Marie, její milostivou přímlovou ode všeho zlého ochráněni byli na zemi a do radostí věčných přijíti zasloužili v nebesích. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Památka sedmi bolestí Panny Marie (v pátek před květnou nedělí a též třetí neděli v září).

Naříkáš snad na mnohé starosti, svízele a soužení své? Uvažuj o utrpení sedmi-bolestné Matky Páně a své utrpení zasloužené a zaviněné srovnávej s jejím — nezaslouženým, ale z lásky k nám obětovaným.

Ant. Pojdte, vstupmež na horu Hospodinovu a vizte, je-li bolest jako bolest má.

V. Maria Panno, mocí tolika svých bolestí.

R. Učiň, bychom se radovali v království nebes.

Modleme se: Bože, při jehožto umučení dle proroctví Simeonova nej-
sladší duši slavné Panny a Matky Marie
meč bolesti proniknul, uděl milostivě,
abychom bolesti její uctivě oslavujeme,
blahého ovoce tvého umučení dosáhli.
Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.
Amen.

Slavnost růžence Panny Marie
(první neděli v říjnu).

Viz výše o růženci str. 130. Zasně
Panně nejsvětější měsíc říjen tím, že dle
možnosti — dobrá vůle přemáhá i veliké
překážky — denně se pomodlíš sám —
lépe ještě se svými — sv. růženec.

Modlitba. Blahoslavená Panno, až
duše má s tímto světem se loučiti bude,
přiď mi vstříc a přijmi mne pod moc-
nou ochranu svou! Potěš mne milo-
stnou přítomností svou a buď mi prů-
vodkyní k nebi! Zjednej mi u Boha
milost a pokoj věčný! Skrze Krista,
Pána našeho. Amen.

III. K uctění Svatých a Světic Páně.

K sv. Štěpánu. (26. prosince.)

Ant. Štěpán pak, jsa pln milosti a síly, činil veliké divy a zázraky v lidu.

V. Pochovali Štěpána muži bohabojní.

R. A učinili pláč veliký nad ním.

Modleme se: Dej nám, prosíme, Pane, následovati, co ctíme, abychom se naučili i nepřátele milovati, poněvadž slavíme památku toho, kterýž uměl i za své pronásledovatele vzývati Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, který s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha sv. na věky věkův. Amen.

K sv. Blažejí. (3. února.)

V kostele udílí se požehnání sv. Blažeje proti nemocem hrdla. Pokud ti možno, hled', abys požehnání to se srdcem věřícím přijal.

Ant. Kdo nenávidí života svého na tomto světě, k životu věčnému ostříhá ho.

V. Spravedlivý jako palma kvěsti bude.

R. Jako cedr na Libanu rozmnoží se.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Blažeje, mučedníka svého a biskupa, v snášení jeho muk a v zahánění cizích neduhů podivuhodným učinil, uděl milostivě, abychom následovali i jeho statečnost u víře i znamenali v nebezpečenstvích ochranu jeho. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K bl. Anežce (české). (2. března.)

Ant. Podobno jest králoství nebeské člověku kupci, hledajícímu dobrých perel; a když našel jednu drahou perlu, odešel a prodal všecko, což měl, a koupil ji.

V. Rozlita jest milost ve rtech tvých.

R. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Modleme se: Bože, který jsi bl. Anežku pannu za to, že královskými rozkošemi pohrdla a kříž tvůj pokorně následovala, do nebe povýšil, uděl nám,

prosíme, abychom na její přímlovu a ji následující, zasloužili slávy věčné účastnými se státi. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

K sv. Klementu M. Hofbauerovi.
(16. března.)

Ant. Nuže, služebníče dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím, vejdiž v radost pána svého!

V. Spravedlivého provodil Bůh po cestách přímých.

R. A ukázal mu království Boží.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Klementa Marii podivuhodnou mocí víry a silou nezlomné statečnosti ozdobil, učiň, prosíme, abychom jeho zásluhami a příkladem tak u víře byli stateční a v lásce rozníceni, bychom zasloužili věčné odplaty. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Janu Sarkandru.
(17. března.)

Ant. Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne !

V. Slávou a ctí korunoval jsi jej.

R. A ustanovil jsi jej nad dílem rukou svých.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Jana, mučedníka svého, u vyznání pravé víry a zachování svátostní mlčenlivosti posiloval mocí statečnosti, uděl, prosíme, abychom příkladem jeho proti všemu protivenství utvrzení a pomocí jeho chráněni byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Josefu, pěstounu Páně.
(19. března.)

Co měl Bůh nejdražího i nejmilejšího na nebi i na zemi, to svěřil do ochrany a péče svatého pěstouna Josefa, Syna totiž svého jednorozeného vtěleného a nejblaho-slavenější Matku jeho. Sv. Josef byl hlavou Rodiny nejsvětější. Ježíš a Maria Panna byli mu poddáni a ochotně se podrobovali řízení jeho. Sv. Josef pak spravoval se u všem dle vůle Boží, dle pokynův andělských. Ku vznešené té hodnosti povýšil Bůh sv. Josefa pro jeho spravedlivost a věrnost, k ní uzpůsobil ho i svou vzácnou

milostí. Když pak sv. Josef takovou moc nad nejsvětějšími Srdci Pána Ježíše a Panny Marie měl na zemi, jak velikou jest teprve moc jeho nyní v nebesích ! Čeho by mohl odříci mu božský jeho Syn ? Budiž tedy, křesťane milý, vroucím jeho ctitelem ! Vezmi si sv. Josefa za vzor, následuj ho v jeho vznešených ctnostech ! Není hanbou práce rukama, když i pěstoun samého Krista Pána a tento s ním ji konali. Doporučej sebe, práci svou a všeliký podnik poctivý mocné ochraně sv. Josefa, toho nejdokonalějšího vzoru, jakým býti má otec rodiny křesťanské. Rád a často volej k němu ; při práci měj ho na mysli, doma v rodině uctívej ho ! Blaženou byla smrt sv. Josefa, — byliť u lůžka jeho Pán Ježíš a Panna Maria. Pros ho, aby ti vyžádal klidné smrti !

Ant. Hle, služebník věrný a opatrný, jehož ustanovil Pán nad domem svým.

V. Sláva a bohatství v domě jeho.

R. A spravedlnost jeho zůstává od věků po věky.

Modleme se: Prosíme tě, ó Pane, by nám pro zásluhy a na přímlovu

snoubence tvé nejsvětější Rodičky uděleno bylo, čeho pro svou nedostatečnost dosáhnouti nemůžeme. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Litanii k sv. Josefu viz str. 117, modlitbu str. 135

K sv. Vojtěchu. (23. dubna.)

Ant. Slavný mučedníku, výborný pastýři, ozdobo Čechův, sv. Vojtěše, oroduj za lid tobě oddaný a za veškerou obec svatou!

V. Vzácná v očích Páně.

R. Jest smrt svatých jeho.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Vojtěcha, mučedníka svého a biskupa, slávou a ctí korunovati ráčil, uděl, prosíme, abychom zasloužili míti orodovníkem v nebesích, jehož jsme měli spomocníkem věčného spasení na zemi. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Zikmundu. (2. května.)

Ant. Svatí a spravedliví, radujte se v Pánu, alleluja; vás vyvolil si Bůh v dědictví, alleluja.

V. Vzácná v očích Páně, alleluja.
R. Jest smrt svatých jeho, alleluja.

Modleme se: Bože, který jsi tento den umučením sv. Zikmunda posvětil, dej, prosíme, abychom světíce slavnost jeho na zemi, orodováním jeho u tebe na nebi pomoci docházeli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Janu Nepom.
 (16. května. V Čechách zasvěcený svátek.)

Ant. Kdožkoli oslaví mne, oslavímť ho; kteříž pak mne potupují, budou zavrženi.

V. Položil jsem ústům svým stráž.

R. Když se postavil hříšník proti mně.

Modleme se: Bože, který jsi nepřemoženou svátostní mlčenlivostí sv. Jana svou církev novou korunou mučednickou ozdobil, dejž, abychom dle jeho příkladu a na jeho přímluvu ústům svým stráž kladli a k blahoslaveným, kteří jazykem neklesli, připočtení byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Norbertu. (6. června.)

Ant. Miloval ho Pán a ozdobil ho; rouchem slávy přioděl ho a u bran ráje korunoval ho.

V. Spravedlivého provodil Pán po cestách přímých.

R. A ukázal mu království Boží.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Norberta, svého vyznavače a biskupa, výborným hlasatelem svého slova učinil a skrze něho církev svou novým duchovním řádem obdařil, dej, prosíme, abychom pro jeho zásluhy, čemu slovem i skutkem učil, pomocí tvou konati mohli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Vítu. (15. června.)

Ant. Svatý Víte, vzácný Kristův mučedníku, svatou ochranou svou nás, služebníky své, všude střež a spravuj, abychom pro zásluhy tvé, obdržíce odpustění hříchů, mohli se líbiti králi věkův.

V. Vsadils na hlavu jeho.

R. Korunu z kamení drahého.

Modleme se: Uděl církvi své, prosíme, Pane, na orodování sv. mučedníka svého Víta, aby v pýchu neupadla, nýbrž pokorou tobě libou prospívala, by tím, co zlé jest, povrhla, cokoli však pravého, svobodně láskou vykonávala. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Aloisu. (23. června.)

Ant. Připodobním ho muži moudrému, kterýž vystavěl dům svůj na skále.

V. Miloval jej Pán a ozdobil ho.

R. Rouchem slávy přioděl ho.

Modleme se: Bože, darů nebeských rozdavači, který jsi v andělském jinochu Aloisu podivuhodnou života nevinnost se stejnou kajícností spojil, uděl pro jeho zásluhy a na jeho přímlovu, abychom, když jsme jeho nevinnosti nenásledovali, kajícnost jeho za vzor si vzali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Janu Křtiteli. (24. června.)

Ant. Otevřela se ústa Zachariášova a prorokoval, řka: Požehnaný Bůh Israelský.

V. Dítě to veliké před Pánem.

R. Neboť i ruka jeho s ním jest.

Modleme se: Bože, který jsi tento den narozením sv. Jana pro nás vzácným učinil, dej svým národům hojnost duchovních milostí a obrať mysli všech věřících na cestu spásy věčné. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. apošt. Petru a Pavlu.
(29. června.)

Ant. Petr apoštol a Pavel, učitel národů, ti nás učili zákonu tvému, Pane.

V. Ustanovíš je knížaty nade vší zemí.

R. Pamětlivi budou jména tvého, Pane.

Modleme se: Bože, který jsi dnešní den mučednickou smrtí apoštolů svých

Petra a Pavla posvětil, dej církvi své, aby ve všem následovala učení těch, skrze něž základ náboženství přijala. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Prokopu. (5. července.)

Ant. Chvála Bohu našemu, který dnes sv. Prokopa korunuje nehynoucím vavřínem nebešťanů, aby on, jenž na zemi nás miloval, v nebesích stále byl naším potěшитelem.

V. Spravedlivého provedl cestami přímými.

R. A ukázal mu království Boží.

Modleme se: Dokonalé v nás, ó Pane, svou mocí způsobíš vyléčení, abychom slavné zásluhy sv. Prokopa opata velebíce pomocí jeho přímluv ode všech neduhů duše své osvobozeni byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Cyrillu a Metoději.

Na Moravě zasvěcený svátek. (5. července. V Čechách 2. ned. v červenci.)

Ant. V svatosti a spravedlnosti sloužili Pánu po všechny dni své; proto přioděl je rouchem slávy Hospodin Bůh Israelský.

V. Kněží Páně zápal a chléb obětují.

R. Proto svatí budou Bohu svému.

Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, který jsi národy slovanské skrze své blahoslavené vyznavače a biskupy Cyrilla a Metoděje k poznání jména svého přivésti ráčil, dejž, abychom slavností jejich se honosíce, k společenství jejich přidružení byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K bl. Hroznatovi.

(14. července. Zakladatel klášterů v Teplé a Chotěšově.)

Ant. Tento Svatý bojoval za zákon svého Boha až k smrti a před slovy bezbožníků se nestrachoval; měl základ svůj na skále pevné.

V. Slávou a ctí korunoval jsi ho.

R. A ustanovils ho nad dílem rukou svých.

Modleme se: Bože, který jsi bl. Hroznatu z marné nádhery světské k následování kříže přivedl a způsobil, že pro slávu jména tvého všechno, co měl, odevzdal i duši svou položil, uděl, prosíme, abychom příklady jeho lásky a statečnosti následující na zemi, zasloužili s ním býti korunováni v nebesích. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Anně. (26. července.)

Ant. Ruku svou otevřela nuznému a dlaně své vztáhla k chudému, a chleba zahálčivě nejedla.

V. Rozlita je milost ve rtech tvých.

R. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Anně milost uděliti ráčil, že zasloužila státi se matkou rodičky jednorozeného Syna tvého, uděl milostivě, abychom její slavnost světice orodováním jejím

pomoci u tebe dosáhli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. andělům strážným.

(Vždy v 1. neděli v měsíci září.)

Ant. Svatí andělé, strážcové naši, braňte nás v boji, bychom nezahynuli na hrozném soudu.

V. Před obličejem andělů žalmy budu zpívati tobě, Bože můj!

R. Klaněti se budu při tvém chrámu svatém a oslavovati budu jméno tvé.

Modleme se: Bože, jenž nevýslovnou prozřetelností svaté anděly své k ochraně naší sesíláti ráčíš, uděl nám pokorně tebe prosícím, abychom i jejich ochranou stále byli obhajováni i věčným jejich společenstvím oblaženi. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Bože, jenž všecky věci úžasnou moudrostí pořádáš a andělům i lidem službu jejich vykazuješ, uděl nám milosti své, aby svatí andělé, kteří trůn tvůj obklopují a k službě tvé vždy

ochotni jsou, dle zaslíbení tvého stále nás chránili. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Lidmile. (16. září.)

Ant. O Matko Čech, svatá Lidmilo, květe milosti, oroduj za lid svůj a za vlast svou, aby tvůj dům a tvé dědictví v posvěcování setrvaly.

V. Vysvobození z nepřátel dal jí Pán.

R. A slávu z rukou těch, kdož jí nenáviděli.

Modleme se: Budtež nám, prosíme, Pane, prosby a zásluhy svaté Lidmily, mučednice tvé, ku pomoci, abychom šlepečjí jejích následující prokázali se u víře stálými a ve svatých skutcích účinnými. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Kosmu a Damianu. (27. září.)

Ant. Svatí mučedníci Kristovi, Kosmo a Damiane, kteří jste vždy lnuli ke králi nebeskému, orodujte za nás u Pána!

V. Radujte se v Hospodinu a plesjte spravedliví!

R. A honoste se všickni upřímného srdce!

Modleme se: Zvelebujž tě, Pane, tvých svatých Kosmy a Damiana utěšená slavnost, kterouž jsi i jim slávu věčnou i nám pomoc udělil nevýslovnou prozřetelností svou. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Václavu.

(28. září. V Čechách zasvěcený svátek.)

Ant. Nuže tedy, statečný zápasníku, milý patrone, věrný zástupce, povstaň nám ku pomoci!

V. Slávou a ctí korunoval jsi ho, Pane.

R. A ustanovil ho nad dílem rukou svých.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Václava mučednickou palmou z knížectví pozemského do slávy nebeské převedl, ochraň nás na jeho přímluvu od všelikého protivenství a popřej, bychom

se z jeho společenství radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. Hedvice.

(17. října. V Slezsku zasvěcený svátek.)

Ant. Ruku svou otevřela nuznému a dlaně své vztáhla k chudému, a chleba zahálčivě nejedla. §

V. Rozlita je milost ve rtech tvých.

R. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Modleme se: Bože, který jsi sv. Hedviku naučil, by se z marnosti světské k pokornému následování tvého kříže s celým srdcem obrátila, dejž, abychom jejími zásluhami a příkladem jejím se naučili pomíjejícími rozkošemi světa pohrdnouti a v objetí tvého kříže všechno, co nám překáží, přemoci. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Ke všem Svatým. (1. listopadu.)

Ant. O jak slavné jest království, v němž se s Kristem radují všichni Svati, oděni v roucha bílá, následují Beránka, kamžkoli jde.

V. Radujte se v Hospodinu a plesjte spravedliví!

R. A honoste se všichni upřímného srdce!

Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, který jsi nám popřál zásluhy všech svých Svatých společnou slavností uctíti, prosíme, abys nám žádoucí hojnosti slitování svého pro množství orodovníkův udělil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Litanii ke všem Svatým viz na str. 119.

K sv. patronům Českým.

Chloubou naší jsou sv. patronové naši, kteří za živa nám prospěli krásným svým příkladem, nyní pak v nebesích jsou našimi orodovnicemi, prosíce Boha za blaho naše. Čítej rád v jejich životopisech! Vštip si v paměť hlavní jejich ctnosti a následuj jich! Budiž ti svatou památka jejich! Vzývej je často za pomoc, měj důvěru v jejich přímluvu a všemožně je oslavuj!

Nad jiné vzácným a drahým budiž ti památný velechrám sv. Víta v Praze, v němž

uloženy jsou sv. jejich ostatky. Pokud ti jen možno, rád navštěvuj vzácnou tu svatyni!

Ant. Na zdích tvých, Jerusaleme, ustanovil jsem strážné; celý den a celou noc věčně neustanou chváliti jméno Hospodinovo.

V. Hospodine Bože, v tebe doufali otcové naši.

R Doufali a tys je vysvobozoval.

Modleme se: Budiž nám, prosíme, Pane, milostiv pro slavné zásluhy svých svatých mučedníkův a našich patronů: Cyrilla, Metoděje, Víta, Václava, Vojtěcha, Zikmunda, Jana (Nepomuckého), Prokopa, Kosmy a Damiana, Benedikta s bratřími, Norberta, Josefa a Lidmily, abychom milostivým a stálým orodováním jejich ode všeho zlého vždy chráněni byli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K sv. patronu křestnímu.

Sv. N., jenž jsi mi na křtu svatém za vzor a ochránce dán byl, k tobě důvěrně se utíkám a pokorně tě žádám,

abych dle příkladu tvého vždycky kráčet po cestě ctnosti, která vede k pokoji, štěstí a blaženosti věčné. Přispěj mi, sv. patrone můj, abych, cokoli budu mysliti, mluvit, konati a snášeti, vždycky činil všecko ke cti a slávě Boží. Ochraň mne proti všem úkladům nepřátel, střež mne před osidly svůdcův; nedopusť, abych podlehl v boji proti pokušením těla, světa a ďábla, ale vyžádej mi slabému u Boha milosti, abych s pomocí jeho v dobrém prospíval a hojných pokladů pro věčnost si nashromáždil. Vypros mi, abych na tomto světě byl užitečným členem společnosti lidské, prospíval i vlasti své a byl řádným křesťanem. Obzvláště pak tě prosím, aby duše má nezahynula na věky, nýbrž aby se s tebou v království nebeském radovati zasloužila. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Sv. patronové řemesel a živností.

Když se jednotlivá řemesla ve spolky (cechy) sdružovala, vyvolila si po obvyklém způsobu za svého ochrance — patrona —

některého Světce neb některou Světici. Při volbě té rozhodovalo, buďto že onen Světec řemeslo to ono sám provozoval aneb je mocně podporoval; buďto že dále některá událost z jeho života k řemeslu onomu se vztahuje, neb že jeho výroční památka připadá do doby, pro ono řemeslo, onu živnost významné. Rozhodovaly pak i odznaky, s nimiž ten onen sv. patron na obrazech se představuje, někdy i jméno jeho. Zhusta též živnosti a řemesla menší připojily se k jiným četnějším, v onom místě mocnějším, a společně pak s nimi ctily i jejich sv. patrona. V různých pak zemích arcizvolení pro některá řemesla i různí sv. patronové. Dle tohoto sestaven podrobný seznam sv. patronů, jak následuje, při čemž krátce udán stav sv. patrona (patronky), den jeho úmrtí a výroční památky.

Barvíři: sv. Šimon, apoštol Páně — 28. října.

Bednáři: sv. Firminus, biskup francouzský a mučedník, († 18. srpna 370) — 25. září.

Brusiči: sv. Jiljí, poustevník, později opat ve Francii, († as 700) — 1. září.

Cvokaři: sv. Helena, císařovna († 328)
— 18. srpna.

Čalouníci: sv. Pavel, apoštol — 30
června.

Hodináři: sv. Petr, apoštol — 29.
června.

Holiči: Sv. Ludvík IX., král francouz-
ský († 1270) — 25. srpna.

Horníci: sv. Barbora, panna a mučed-
nice — 4. prosince. — Sv. Prokop,
poustevník a opat — 4. července.

Hostinští: sv. Theodot, mučedník v III.
stol. — 18. května. — Sv. Marta —
29. července.

Hrnčíři: sv. Goar, kněz vyznavač († 649)
— 6. července.

Hřebenáři: sv. Maří Magdalena, kajíc-
nice — 22. července.

Hudebníci: sv. Cecilie, panna a mu-
čednice — 22. listopadu.

Jircháři: sv. Bartoloměj. Srovn. Ko-
želuzi.

Kameníci: sv. Štěpán, jáhen a mu-
čedník — 26. prosince.

Kartáčníci: sv. Antonín, poustevník,
(† 350) — 17. ledna. Též patron na-
těračů.

Klempíři: sv. Vilém, poustevník francouzský, († 1150) — 10. února.

Kloboučníci: sv. Jakub st., apoštol Páně — 25. července.

Kniháři: sv. Ludvík, král francouzský († 1270) — 25. srpna.

Knihkupci: sv. Bonifác, apoštol Německa († 755) — 5. června.

Knihťiskaři: sv. Jan Evangelista — 27. prosince.

Koláři: sv. Kateřina, panna a mučednice († 307) — 25. listopadu.

Kominíci: sv. Florián, římský důstojník a mučedník — 4. května.

Kotláři: sv. Eulogius, zvolený biskup a mučedník, († 859) — 11. března.

Kováři: sv. Eligius, zlatník, pak biskup francouzský, († 659) — 1. prosince.

Koželuzi: sv. Bartoloměj, apoštol Páně — 24. srpna.

Kožešníci: sv. Jan Křtitel, předchůdce Páně — 24. června.

Krejčí: sv. Jan Křtitel, — sv. Homobonus, obchodník italský, († 1193) — 13. listopadu.

Kuchaři: sv. Vavřinec, jáhen a mučedník v Římě v III. století — 10. srpna.

Lazebníci: sv. Kosmas a Damian, lékaři, pak mučedníci, († 303) — 27. září.

Lodníci: sv. Mikuláš, biskup, († 342) — 6. prosince; — sv. Petr, sv. Ondřej, apoštolové Páně a rybáři.

Malíři: sv. Lukáš, evangelista Páně — 17. října.

Mlynáři: sv. Kristina, panna a mučednice, († 300) — 24. července; — sv. Kateřina, viz výše!

Mydláři: sv. Florian, patron všech, kdož ohněm pracují. Viz výše!

Myslivci: sv. Eustachius, mučedník, († 118) — 20. září; — sv. Hubert, biskup v Lutichu, († 727) — 3. listopadu.

Nádeníci: sv. Jindřich, nádeník, († 1315) — 10. července.

Nožíři: sv. Mořic, voják a mučedník, († 286) — 22. září. Patron též mečířů.

Obchodníci: sv. Homobonus; srv. výše!

Obuvníci: sv. Křišpín a Křišpinián, bratři mučedníci, († 287) — 25. října.

Pastýři: sv. Vendelín, opat, († 761)
— 20. října.

Pekaři: sv. Mikuláš; — sv. Alžběta
Duryňská, († 1231) — 19. listopadu.

Pilníkáři: sv. Theodosius, opat, († 529)
— 11. ledna.

Pláteníci: sv. Veronika — 4. února

Podkováři: sv. Martin, vojín, pak bi-
skup († 401) — 11. listopadu; sv. Eli-
gius, srv. výše!

Pokrývači: archanděl Rafael — 24.
října. Patron všech, kdo v nebezpečí
života se nacházejí.

Provazníci: sv. Anna — 26. července.
Též sv. Anna, řeholnice.

Prýmkáři: sv. Anežka, řeholnice ital-
ská ku konci XI. století.

Puškaři: sv. Šebastián, vojín a mu-
čedník, († 304) — 20. ledna.

Rolníci: sv. Isidor, rolník, († 1170)
— 10. května; — sv. Markéta, mu-
čednice — 13. července.

Rukavičkáři: sv. Otto, biskup, († 1138)
— 3. července.

Rybáři: sv. Petr, apoštol, dříve rybář;
— sv. Benno, biskup Míšeňský, († 1106)
— 16. června.

Rezbáři: sv. Volfgang, biskup, dříve poustevník, († 994) — 31. října.

Řezníci: sv. Lukáš, evangelista. Srv. výše!

Sedláři: sv. Jiří, voják a mučedník, († 303) — 2. dubna. Patron též vojáků.

Sklenáři: sv. Serapion, mučedník, († 249); — sv. Lukáš, evangelista Páně. Srv. výše!

Sladovníci: sv. Florián. Srv. výše! Též sv. Mikuláš.

Sochaři: sv. Reinold, řeholník, († 960) — 7. ledna.

Soukeníci: sv. Martin, biskup. Srv. výše!

Soustružníci: sv. Hubert. Též sv. Erasmus, biskup († 303) — 2. června.

Špendlíkáři: sv. Šebastián. Srv. výše!

Tesaři: sv. Josef, pěstoun Páně, tesař 19. března; — sv. Matěj, apoštol — 25. února

Tkadlci: sv. Pavel, apoštol. Srv. výše! — Sv. Athanasia, vdova, († 860), — 14. srpna.

Truhláři: sv. Josef.

Vinaři: sv. Urban, papež — 25. května; sv. Urban, biskup — 23. ledna.

Vlásenkáři: sv. Maří Magdalena. Srv. výše!

Voskáři: sv. Ambrož, biskup Milánský, († 397) — 7. prosince; — sv Bernard, opat — 20. srpna.

Vozkové: sv. Medard, biskup, († 545) — 8. června.

Zahradníci: sv. Dorota, panna a mučednice, († 303) — 6. února; sv Gertruda, († 664) — 19. března.

Zámečníci: sv. Petr, apoštol. Viz výše!

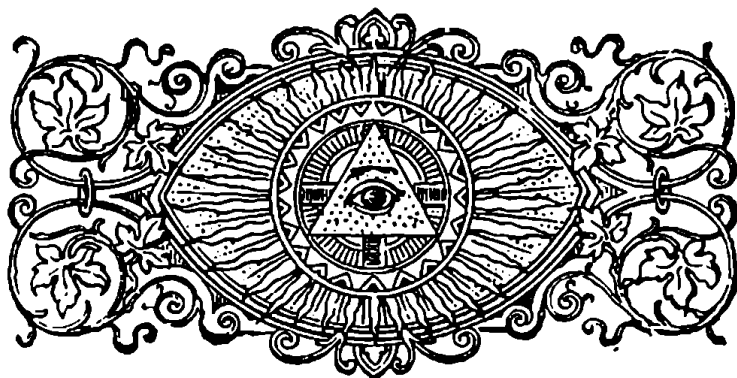
Zedníci: sv. Kilián, biskup a mučedník, († 689) — 8. července. Též sv. Marinus, zedník a kameník ve IV. století, a sv. Štěpán. Srv. výše!

Zlatníci: sv. Eligius, viz výše: Kováři

Zvonaři: sv Háta (Agata), panna a mučednice, († 251) — 6. února

Sv. patronové bývali slaveni tím, že obraz jejich zdobil cechovní prapor. Výroční památka jich slavena na způsob svátku. V kostele bývaly toho dne služby Boží, po nich pak přijímání učedníci a dáváno za vyučenou. Některé tyto zvyky se tu a tam dosud zachovávají. Kéž dojde opět k horlivějšímu ctění sv. patronů! Mí-

valo dříve řemeslo zlaté dno a nyní jak stýskají si živnostníci ! Kéž sv. patronové orodují u Boha, aby křesťanský život u řemeslníkův opět se vzpružil, by jim Bůh opět žehnati ráčil.

Část pátá.

Pobožnost v rozličných potřebách života.

Modlitba za všeobecné potřeby
křesťanstva.

Všemohoucí, věčný Bože, nebeský Otče, račiž očima svého neskonalého milosrdenství shlédnouti milostivě na strast, nouzi a bídu naši! Smiluj se nade všemi věřícími, za které tvůj jednorozený Syn, náš milý Pán a Spasitel, Ježíš Kristus přišed na tento svět neodporoval v ruce hříšníků se dáti a svou nejdražší krev na dřevě svatého kříže vylíti. Račiž, nejmilostivější Otče,

skrze téhož Pána Ježíše odvrátiti od nás zasloužený trest, přítomné i budoucí nebezpečnosti, záhubné vzpoury, válečné brojení, drahotu, nemoc, trudné a zlé časy! Račiž osvítiti a ve všem dobrém posilniti duchovní i světské vrchnosti, aby všecko podporovaly, co by k tvé božské cti, k našemu spasení, k obecnému pokoji a k blahu církve sloužilo. Ó Bože pokoje, dej nám pravou jednotu u víře beze všeho různění a rozdvojení! Obrať srdce naše k pravému pokání a života polepšení! Zapal v nás oheň své lásky a dej nám lačnosti a žízni po všelike spravedlnosti, abychom jakožto poslušné dítky v životě i v smrti tobě milí a příjemní byli. Taktéž prosíme tebe, Bože, jakož sám prositi velíš, za své přátele i nepřátele, za zdravé i nemocné, za všechny zarmoucené, bídne a nuzné křesťany, za živé i za mrtvé. Tobě, Pane, poroučíme všechny své práce a podniky, své činy i příhody, svůj život i smrt svou. Popřej nám zde na zemi milosti své, na věčnosti pak dej, abychom se všemi vyvolenými tebe u věčné radosti a blaženosti ctili

a chválili. Rač nám to dáti skrze Ježíše Krista, svého milého Syna, Pána a Spasitele našeho, který s tebou a s Duchem svatým rovný Bůh živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Modlitba za rodiče.

a) za živé: \

Bože, který jsi poručil: »Cti otce svého i matku svou« a jenž jsi na Synu svém, Kristu Pánu, nejdokonalejší příklad, jak to činiti máme, nám ukázal, smiluj se nad mými rodiči (aneb: nad těmi, kteří mi na místě rodičů jsou). Račiž sám odplatiti za jejich lásku, práci a starost, kterou se mnou měli; rač je odměniti za všechno dobré, co tělu mému a duši mé upřímně prokázali a ještě prokazují. Dejž jim, aby dlouho a šťastně živi byli, radosti na mně se dočkali a bez strachu o mou budoucnost z tohoto světa odejítí mohli. Mně pak vštípi do srdce synovskou uctivost, upřímnou lásku a oddanou poslušnost k nim, abych jich neopouštěl a za ně se modlil. Dejž, abych si tak získal po-

žehnání, jež jsi hodným dětem zaslíbil, a zasloužil s rodiči svými v blažené věčnosti se shledati. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

b) za rodiče zemřelé :

Modlitba církevní. Bože, jenž jsi nám otce a matku ctíti přikázal, račiž nad dušemi (duší) otce mého a matky mé se smilovati, hříchy jim (mu — jí) odpustiti a mně popřáti, abych se s nimi (s ním — ní) v radosti věčného světla shledal. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Přímluva za všechny lidi.

Všemohoucí věčný Bože, od něhož všeliký dobrý dar pochází, který všechny lidi otcovsky miluješ a nižádného z tvorů svých v nenávisti nemáš, vyslyš pokorné prosby, které s důvěrou ti přednášíme.

Zachovej, opatruj a žehnej církev svatou, aby se stále rozšiřovala a k časnému i věčnému blahu lidstva působila. Osvět bloudící a nevěřící, aby k poznání

křesťanské pravdy přišli; naprav bezbožné, aby se na dobrou cestu obrátili; rozněť vlažné, aby vůli tvou horlivě plnili; hříšníky pohni k pokání, svým pak věrným uděl milost setrvání!

Opatruj křesťanské mocnáře, aby obecný pokoj zachovali a o blaho poddaných bedlivě se starali. Zachovej našeho císaře a krále a dary Ducha svatého jej osvěcuji, aby, co pravé jest, poznával a co spravedlivé jest, nařizoval. Uděl úředníkům ducha poctivosti a spravedlnosti, aby nad obecnou bezpečností bděli, práva a spravedlnosti hájili, co je nepravé, zamezovali, rušitele zákona a škůdce obecného blaha trestali, v úřadování svém tvůj božský zákon stále na zřeteli měli. Opatruj naši vlast, aby obecné blaho věrným plněním přikázání tvých se rozmáhalo, pravověrnost a mravopoctnost v obcích i rodinách se všude jevila. Žehnej namáhání rolníka, podnikům obchodníka, snahám průmyslníka a řemeslníka! Manžely zachovej ve svorné lásce a pokoji; rodinám potřebné obživy zjednej! Dítky zachovej v kázni a bázni, aby rodiče

a učitele své ctily, milovaly, poslouchaly, radou starších a zkušenějších nepohrdaly, a časného i věčného požehnání tvého hodnými se staly.

Dejž, aby čeládka a stav dělnický osvědčoval věrnost a svědomitost, chlebo-dárci pak a hospodáři jevili k čeledi vlídnost, dobrotivost a pečlivost. Od-plať našim rodičům, přátelům i dobro-dincům; odpusť našim nepřátelům a škůdcům! Obživ chudé, potěšuj zarmou-cené, uzdrav nemocné, ochraňuj a opa-truj zdravé; mládež v počestnosti za-chovej, staré lidi na všech cestách provázej, vdov a sirotek se ujímej; všem, kteříž o pomoc tebe vzývají, milostivě pomáhej! Smiluj se i nad bratry a sestrami, kteří nás na věčnost předešli a vykoupení svého posud v očištění čekají. Uděl jim věčného po-koje, věčného světla! Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

. Modlitba za sv. Otce.

Viz výše str. 128.

Modlitba za zeměpána.

Viz výše str. 128.

Modlitba za stav duchovní.

(O suchých dnech.)

Čtyřikrát do roka připadnou suché dni; jsou to středa, pátek a sobota po 3. ned. adventní, po 1. ned. postní, po Božím hodě svatodušním a po slavnosti Povýšení sv. kříže. O dnech těch nařízena je modlitba za duchovní stav, zejména za svěcence. Táž budiž konána též o dnech, v nichž se v diecesi vyšší svěcení (na podjáhenství, jáhenství a kněžství) udílí.

Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, který svou moudrostí všechno spravuješ a řídíš, shlédni milostivě na pokornou prosbu naši a zachovej svou dobrotivostí papeže N., kterého jsi za nejvyššího biskupa a pastýře našeho vyvoliti ráčil, aby lid tvůj péčí jeho spravovaný u víře prospíval a hojností zásluh pro život věčný oplýval. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Bože, všech věřících pastýři a řediteli, shlédni milostivě na služebníka svého N., který z vůle tvé vrchním pastýřem naší diecése ustanoven jest;

dejž mu, prosíme, aby svěřence své slovem i příkladem tak vzdělával, by spolu se stádcem sobě svěřeným života věčného dosáhl.

Všemohoucí věčný Bože, divotvorný dárce všeho dobra, sešli Ducha svatého všem služebníkům svým, kněžím jakož i osadníkům jimi spravovaným! Dejž jim hojnost milosti a požehnání s nebes, aby v duchu a v pravdě před tváří tvou chodíce tobě se věčně zalíbili.

Všemohoucí věčný Bože, jehož Duchem se celé tělo církve posvěcuje a řídí, vyslyš nás za všecky řády církevní prosebně tebe vzývající, aby milostí tvou všecken duchovní stav tobě věrně sloužil.

Bože nebeský, Pane svaté žně, který jsi nás jednorozeným Synem svým naučil se modliti a prositi, abys dělníky vyslal na vinici svou, shlédni na prosby věřícího lidu a žehnej těm, které jsi k svaté službě a k duchovní správě pro spasení duší našich zvoliti ráčil, aby milostí tvou povolání a po-

svěcení dobrými dělníky na vinici tvé se osvědčili. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba rodičů za dívky.

Všemohoucí, věčný Bože, vroucně prosím tebe za dívky své, které jsi mi dal a kterých jednou z rukou mých ode mne opět požádáš. Tobě, jakožto nejlepšímu Otci, je poroučím. Ty buď mocným jejich ochráncem! Ty jsi otcovsky pečoval o mne, ty ani jich neopustíš. Chci se přičiniti, abych do útlého srdce dítek svých vštípil pevnou víru a hlubokou uctivost k tobě a k přikázáním tvým; ty však račiž je osvítiti, moudrostí a pravou kázní naplniti, aby se staly lásky tvé hodnými. Rozmnož jimi zde na zemi počet dobrých a nábožných křesťanů, tam pak na věčnosti řadu vyvolených svých nebešťanů! Naplň mne již zde na zemi potěšitelnou nadějí, že budu moci umíratí s oblažujícím vědomím: Pane, které jsi mi dal, dobře jsem opatroval(a) a neztratil(a) jsem z nich žádného. Amen.

Modlitba sirotka.

Všemohoucí, věčný Bože, který jsi v nevyzpytatelné moudrosti své za dobré uznal, rodiče mé na věčnost odvolati, pokorně prosím tebe, smiluj se nade mnou, osiřelým dítkem svým! Buď mi otcem, rádcem i ochráncem; buď mým těшитelem i pomocníkem! Věřím, že ty, nejlaskavější Otče můj, mnohem lépe mne můžeš opatřiti a potěšiti, než vlastní rodičové moji. A proto s plnou důvěrou do vůle tvé se odevzdávám. Nespustím-li se tebe, nebudu sirotkem, ale naleznu u tebe hojné smilování. Vděčně chci ctíti památku zemřelých rodičů svých a chci dbáti jejich napomenutí, abych dle vůle tvé byl živ a pomocí milosti tvé s nimi se v blažené věčnosti opět shledal. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za bratry, sestry, příbuzné.

Bože, jenž milostí svou svazek pokrevnosti a příbuzenství vážeš a vzájemnou láskou posvěcuješ, rač pože-

hnáním svým obdařiti bratry, sestry a všecky příbuzné mé! Udržuj nás všechny v pravé jednotě a lásce, ve svatém pokoji a bohabojnosti! Dejž, ať bratrsky vespolek se snášíme a slabosti své si odpouštíme. Vzdal od nás ohyždnou závist, hříšný hněv a mrzkou zištnost, abychom těžká břemena toho života vespolek nesli, ochotně sobě pomáhali, vespolek se podporovali, ke ctnosti se navzájem pobádali a všickni jednou radosti věčné účastnými se stali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za dobrodince.

Všemohoucí, věčný Bože, rač milostivě shlédnouti na dobrodince mé, kteří mi ve jménu tvém práce a chleba poskytují a jiná dobrodiní mi prokazují. Rač jim za to hojně žehnati, ve zdraví je i rodiny jejich zachovati, ode všeho zlého na těle i na duši i na majetku chrániti! Dejž, aby zde na zemi až do konce života v pravé víře, naději a lásce setrvali a po smrti za svou šlechetnost a dobročinnost věčné

odplaty tvé dosáhli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

K božské prozřetelnosti.

Bože, jehožto prozřetelnosti nemožno jest v řízení světa se mýliti, k tobě se důvěrně utíkáme a tebe pokorně prosíme: odvráť od nás, co by nám škodné a záhubné bylo, a uděl nám, co by tělu prospěšné a duši spásitelné bylo. Zachovej a požehnej úrodu polní, sesílaje v čase příhodném obcerstvující vláhu a sluneční jasno; dej zdaru a požehnání práci naší, abychom, majíce postaráno o potřeby vezdejší, s pokojnou myslí o potřeby duše své se starati mohli.

Všemohoucí věčný Bože, jenž jsi dárce všeho dobrého, račiž vševědoucím okem svým nad námi bdíti a dobrotivou ruku svou nad námi držeti, abychom, kdykoli ve svých úzkostech k tobě o pomoc voláme, tvou slitovnou lásku a otcovskou prozřetelnost seznali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

V čas soužení a zármutku.

Bože dobrotivý, Otče věčný! Ty jsi vždycky láskyplný Otec náš, buďto že zármutek a soužení dopouštíš aneb radosti a potěšení popřáváš. Veliké jest milosrdenství tvé, když nějakým křížem člověka chceš spasitelně uzdraviti a k věčné radosti připraviti. A protože sám Syn tvůj, Spasitel náš, cestou kříže ke slávě kráčetí musel, dejž mi, Pane, abych i já na cestě utrpení statečně si vedl a kalich hořký, od tebe mi připravený, poslušně pil. Vždyť musím sám uznati, že trpím přece jen méně, než bych zasluhoval. Ale ty znaje křehkost a nedůtklivost mou, ulevuješ soužení mému. Nuže, Pane, vůli tvé zcela se oddávám; učiň a nalož se mnou, jak se ti líbí. Jenom mi popřej, aby utrpení a soužení mé neminulo bez užitku, ale aby sloužilo tobě ke cti a chvále a mně k odpuštění mých hříchův a k spasení duše mé. Amen.

Před nastoupením cesty na zkušenu.

Bože, jenž jsi mladému Tobiaši archanděla Rafaela za průvodčího a ochránce dal, prokaž i mně své milosrdenství a poruč mému anděli strážci, aby mne věrně provázel a na všech cestách mých ochraňoval. Dej mi srdce ochotné a vnímavé, abych jeho svatých vnuknutí, napomenutí a výstrah vždy bedliv byl. Veď mne otcovskou dobrotou svojí, abych do žádné špatné společnosti neupadl, a řiď mne, abych své cesty na zkušenu ke svému vzdělání využítkoval. Popřej mi trpělivosti a vytrvalosti, aby nahodilé obtíže na cestě mne neodstrašily, a zachovej ve mně pevné předsevzetí raději vše opustiti, než tvé milosti se zbaviti. Bože, jenž jsi mi dal chtění, dej mi i dokonání tohoto pevného úmyslu mého, jenž do ochrany tvé se poroučím a s tebou cestu tu podnikám. Amen.

Při nastoupení práce.

Všemohoucí Pane, bez jehož vůle ani vlas s hlavy nepadá, ty jsi mne

vedl do tohoto domu, přivedl k této mé práci. Dejž, ať při ní nezapomínám pro jiné snad ohledy na cíl svůj nebeský Co by mi prospěl i hmotný zisk sebe větší, kdyby v nebezpečí byla duše má? Proto nechci práci převzít ani v místě takovém setrvati, kde bych povinností svých k tobě a k duši své plniti nemohl. Raději chci všeho se zříci, jen ne lásky tvé pozbyti. Tvým darem jest život můj i zdraví mé, schopnost má i síla má. Ty budiž jediná naděje má, neboť vyplním-li věrně všechny povinnosti své zde, budeš ty i věčným údělem mým. Amen.

Modlitba za šťastnou smrt.

Božský Spasiteli náš, který jsi za nás po tři hodiny na kříži pněl a pak ducha svého do rukou Otce svého odevzdal, vroucně prosíme tebe, nedopusť na nás smrti náhlé a nenadálé! Dejž, ať před odchodem na věčnost se můžeme z hříchů vyzpovídati, tělem tvým duši svou na cestu do věčnosti posilniti, svatého pomazání účastnými se

státi a duši do rukou tvých odevzdati. Učiň nás spaseny a přijmi nás v hodinu smrti naší na milost!

Duchu svatý, dárce milosti, posvěť duši naši za živa, posvěť ji v hodinu smrti! Zachovej v nás srdce čisté, pokud živi jsme; stvoř v nás srdce čisté, až budeme umírat!

Blahoslavená Panno Maria, útočiště hříšníků, pomocnice křesťanů, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší! Oroduj za nás, až nám nebude lze jazykem hnouti. Přijmi duši naši pod mocnou ochranu, doprovod ji k soudu a vyjednej nám milosrdenství a slitování u božského Syna svého!

Andělé strážní, všickni svatí patronové naši, orodujte za nás v životě i v smrti! Nedejte nám zahynouti v posledním boji, nýbrž vyproste nám, bychom odpočinuli u věčném pokoji. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitby střelné, na vyprošení šťastné smrti viz výše str. 24 a 198.

Jiná modlitba za šťastnou smrt.

(Odpustky 100 dní, jednou za den. — Pius IX. 1856).

Ó Maria, bez poskvrny počatá, pros za nás, kteří se k tobě utíkáme. Ó útočiště hříšníků, Matko k smrti pracujících, neopouštěj nás v hodinu smrti naší, ale vypros nám dokonalou lítost, upřímnou zkroušenost, odpuštění hříchů našich, hodné přijetí nejsv. Svátosti na poslední cestu, posilu svátosti posledního pomazání, abychom mohli klidně se dostaviti před trůn soudce spravedlivého sice, ale i milosrdného Boha a Vykupitele našeho. Amen.

Modlitby za nemocné.

O Bože, jedině útočiště slabosti lidské, osvědč sílu moci své na nemocném služebníkovi svém (nemocné služebnici své), aby přispěním milosrdenství tvého uzdraven (a), tobě ve svatém chrámě tvém představití se mohl (a).

Uděl, prosíme, Pane Bože, tomuto služebníku svému (této služebnici své), aby ze stálého zdraví duše i těla se těšil (a) a na slavnou přímluvu blahoslavené Marie vždycky Panny od přítomného zármutku vysvobozen byl (a) a blaženosti věčné dosáhl (a). Skrze Krista, Pána našeho Amen

P ř i n á v š t ě v ě n e m o c n ý c h .

Modlitby církevní. Všemohoucí, věčný Bože, věčná spáso věřících, račiž vyslyšeti nás, kteří za nemocného služebníka tvého (za nemocnou služebnici tvou) N. milosrdenství tvé za pomoc vzýváme, aby zdraví nabyl (a) a tobě ve svatém chrámě tvém díky vzdávati mohl (a). Skrze Krista, Pána našeho.

Shlédni, Pane, na služebníka svého (služebnici svou), jenž úpí v utrpení tělesném, a občerstvi duši, kterou jsi stvořiti ráčil, aby navštívením tvým napraven (a), záchranu tvé pomoci na sobě poznal (a). Skrze Krista, Pána našeho.

Všemohoucí, věčný Bože, shlédni milostivě na nemoc služebníka svého (služebnice své) a vztáhni jemu (jí) na ochranu pravici své moci. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitby za umírajícího.

Nuže, putuj duše křesťanská, z tohoto světa ve jménu Boha, Otce všemohoucího, který tě stvořiti ráčil; ve jménu Ježíše Krista, Syna Boha živého, který za tebe trpěti ráčil; ve jménu Ducha sv., který tobě udělen byl; ve jménu andělů a archandělů; ve jménu trůnů a panstev; ve jménu knížat a mocností; ve jménu cherubů a serafů; ve jménu patriarchů a proroků; ve jménu sv. apoštolů a evangelistů; ve jménu sv. mučedníků a vyznavačů; ve jménu sv. mnichů a poustevníků; ve jménu panen a všech svatých Božích! Ještě dnes nechať vejdeš do domu pokoje věčného! Ještě dnes ať přebýváš na svatém Sionu! Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Rozmilý bratře, (rozmilá sestro), poručena (ou) tě činím Bohu všemohou-

címu a odevzdávám tě tomu, jehož tvorem jsi, abys smrtí dluh přirozenosti splatil (a) a navrátil (a) se k původci svému, který tě byl z prachu země učinil. Duši tvé, když opustí smrtelný příbytek svůj, spěchej v ústřety jasný sbor blahoslavených duchů; apoštolové, přijďtež tobě naproti; mučedníků vítězný voj uvítejž tebe; zástup vyzna-vačů, stkvoucích se liliovou září, obklíčiž tebe! S radostným jásotem přijmiž tebe. utěšený sbor panických a panenských duší! Arciotcové připusťtež tebe do svého lůna blažícího pokoje! Ukaž se tobě Ježíš Kristus s přívětivou a milostivou tváří svou a vykaž tobě místo mezi průvodci svými, svrchovaně blaženými!

Modleme se: Přijmiž, ó Pane, služebníka svého (služebnici svou) do stánků spásy, kterouž s důvěrou v milosrdenství tvé očekával (a). Amen.

Hleď, aby umírající, pokud jen může, opakoval nábožné vzdechy těmito slovy:

Do rukou tvých, ó Pane, poroučím ducha svého! Pane Jezu Kriste, přijmi ducha mého! Ježíši, spáso má, smiluj

se nade mnou! Svatá Maria, oroduj za mne! Maria, matko milosti, matko milosrdenství, ochraňuj mne před nepřitelem a přijmiž mne v hodinu smrti!

Pokrop umírajícího častěji svěcenou vodou a podej mu k políbení krucifix!

Modlitba při skonání.

Modleme se: Poručenu činíme tobě, ó Pane, duši služebníka tvého (služebnice tvé) N., aby z toho světa vykročivši, tobě živa byla. Račiž mu (jí) hříchy, jichžto se byl (a) z křehkosti lidské za živobytí svého dopustil (a), prominouti podle nekonečné dobrotivosti a milosti své! Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

V. Odpočinutí věčné dejž mu (jí), ó Pane!

R. A světlo věčné ať mu (jí) svítí!

V. Odpočívejž v pokoji!

R. Amen.

Tělo zemřelého, když úplně vychladlo, buď slušně umístěno; do skřížených rukou buď mu vložen křížek. U hlav nechť hoří

svíčka; u nohou buď kropenka se svěcenou vodou, aby příchozí mohli mrtvolu pokropiti.

Za zemřelé.

Písmo sv. praví, že svaté a spasitelné jest za mrtvé se modliti, aby hříchů svých byli sprostěni. Pamatuj vroucí modlitbou na ty, kdož spojeni byli s tebou pokrevenstvím, přátelstvím, ale nezapomeň ani na dobrodince své, duchovní, učitele, mistry, chlebodárce a jiné. Zazní-li umíráček, pomysli si: Dnes tobě, zítra snad mně! Ustaň v práci maličko a pomodli se za duši odcházející z tohoto světa. Rád účastni se pohřbů sebe chudších, ale ne z ohledů lidských, nýbrž z lásky k Bohu. Modli se vroucně za duše zemřelých a doufej, že jednou i na tebe modlitbou vzpomínáno bude.

Modlitby za zemřelé.

Za otce a matku: Viz výše str. 283.

Za bratry, sestry, příbuzné a dobrodince: Bože, jenž hojně odpouštíš a spasení lidského vyhledáváš, dobro-

tivost tvou prosíme, abys naše bratry, příbuzné a dobrodince, kteří z toho světa na věčnost se odebrali, na přímlovu blahoslavené Marie vždycky Panny a všech Svatých účastnými učinil věčné blaženosti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za více zemřelých: Bože, všech věrných Stvořiteli a Vykupiteli, račiž duším služebníkův a služebnic svých odpuštění všech hříchův uděliti, aby prominutí, kterého si vždycky žádaly, pokornými prosbami dojíti mohly. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za ty, kteří na hřbitově odpočívají: Bože, z jehož milosrdenství duše věřících pokoj nalézají, račiž služebníkům svým a všem, kteří zde a kdekoli v Kristu odpočívají, odpuštění hříchův milostivě uděliti, aby od všeliké viny očištění s tebou bez konce se radovali. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za nebožtíka v den zesnutí neb pohřbu: Bože, jehožto vlastností jest smilovávati se a odpouštěti, pokorně prosíme tebe za duši služebníka tvého

(služebnice tvé), kteréž jsi byl rozkázal, aby z tohoto světa odešla; nevydávěj ji v ruce nepřítele a nezapomínej na ni, ale račiž dáti, aby ji svatí andělé přijali a do vlasti rajske uvedli, aby, ježto v tebe věřila a doufala, pekelných útrap nezakusila, ale radostí věčných dosáhla. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Na den památky všech věrných zemřelých (den dušiček): Bože, Stvořiteli a Vykupiteli všech věrných zemřelých, račiž nad dušemi služebníkův a služebnic svých se smilovati, aby odpuštění hříchů, kterého za živa stále se dovolávaly, zbožnou přímluvou naší účastnými se staly. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Několik upřímných rad.

(Dle Auffenbergra.)

V životě lidském jsou víra, náboženství, ctnost statkem nejvyšším, nejdůležitějším a nejlepším. Tyť jsou statek nejvyšší,

neboť dávají člověku pravou cenu, šlechtí duši a povznášejí člověka k Bohu. Jsou statek nejdůležitější, neboť jich vždy potřebí máme; onyť pomáhají vždy, v radosti i v žalosti; když pak se život chýlí ku konci, na lůžku smrtelném jen ony mohou pomoci. Statek jsou nejlepší, neboť dávají vnitřní pokoj, mír duše a oblažují ne klamně a zdánlivě, nýbrž skutečně a trvale.

Náboženství, víra, ctnost jsou pilíře, jichž se máš pevně držeti v bouři toho světa. Až s tebou zmítati budou náruživosti, až dorážeti budou na tebe svízele, co tě zachrání? Jen to, bude-li víra tvou hvězdou, náboženství tvým kormidlem a ctnost tvou kotvou. Jen to ti pomůže; jinak zahyneš.

Kdo se Boha spustil, nemůže býti trvale šťasten. Byli už mnozí lidé nevěrci a bezbožci, stali se však později věřícími a ctnostnými. A ti právě přiznali se, jak byli nešťastnými bez náboženství a ctnosti. Všechnu radost že jim kazil vnitřní nepokoj a výčitky svědomí. Ať dělali, co dělali, ať sebe více rozkošem hověli, zlé svědomí nedalo jim pokoje a nenechalo se udusiti. Neustále probleskovala hrůza před

soudem Páně. Až když hříchu nechali a s Bohem se smířili, nastoupil vnitřní klid a s ním se dostavila i spokojenost.

Úzkostlivě se chraň lidí, kteří tě chtějí oloupiti o víru, o úctu k sv. náboženství, ať jsou to kdokoliv. Slibují ti časné blaho, slibují vše možné: svobodu, blahobyť, velká práva a pod. Myslíš, že to s tebou smýšlejí upřímně? Aneb jsi tak pošetilým, abys věřil, že mohou sliby ty splniti? Věz, že činí tak jen pro zisk svůj. Kdo Bohu není věren, jak pak bude člověku ve slibu stálý? Lidé tací jsou největší škůdcové tvoji. Co ti slibují, splniti nemohou a nadarmo tě dráždí. Za sliby nesplnitelné berou ti, co máš nejdražšího, vnitřní klid, víru a — věčnost.

Co jim záleží na tom, když tě mravně zničí a hmotně ti nepomohou, jen když sami z tebe zisk mají. Jako před hadem utíkej před člověkem, jenž se Boha spustil.

Chceš-li, milý křesťane, aby ti Bůh žehnal a tvé snahy by marnými nebyly, hled, abys měl následující ctnosti:

1. *Důvěru v Boha.* Bůh vládne vším. V něho skládej všechnu důvěru svou ! Onť má péči i o nejmenšího tvora a řídí vše svou prozřetelností. Pamatuj však, že hříchy tvé kazí úmysly Boží s tebou. Proto se chraň, aby Bůh pro hříšnost tvou nebyl nucen odníti tobě štěstí, jež ti chystal.

2. *Pracovitost.* Nesmíš býti neužitečným členem ve společnosti světa. Pracuj, a pracuj rád ! Práce blaží, sílí, udržuje člověka v dobrém, řádně-li konána. Pracuj s Bohem, t. j. práci s Bohem počínej i dokoněj ! Pracuj pro Boha, t. j. že on ti uložil pracovati ; jemu i práci obětuj ! Pracuj pro věčnost, jinak jest všecken výsledek tvůj jen jako bublina, která mžikem se rozpadne. Pracuj však i pro časný blahobyt, jako včela strádá pro zimu. Pracuj pro svou rodinu, jež právem čeká od tebe chleba. Pracuj bedlivě a vytrvale ! Kdo vše začne a ničeho nedokončí, nedojde úspěchu žádného. Devateré řemeslo — desátá žebrota.

3. *Spořivost.* Spoř, šetři, ale moudře ! Ať máš něco pro dni zlé : nemoc, nehody. Ale neskrbli, nemamoň !

4. *Láska k bližnímu.* Jsi odkázán na jiné, ti zase na tebe. Buď přívětivý ;

věř, ale komu věz! Buď mírumilovný, ústupný! Přej jiným, nezávid' nikomu! Pro-
miň, křivd nevzpomínej! Pomáhej, nemů-
žeš-li skutkem, aspoň slovem!

Víš, co zavádí lidi? Mimo jiné náru-
živosti jest to dělání dluhů, směnky, soudy,
nesmírná záliba v stavbách, líhoviny. Všeho
toho bedlivě se střež! Nedělej dluhů; máš-li
jaké, hleď je co nejdříve splatiti. Uskrovní
se, co jen možno, jen ať nejsi nikomu
dlužen. Se směnkami si vůbec nic neza-
čínej! Do soudů se nepouštěj! Raději utrp
menší ztrátu, než abys se do drahých pro-
cesů pouštěl. Ty okradou tě o čas, klid,
peníze. I když vyhraješ, mnoho jsi ztratil.
Nákladné stavby zavedly již mnoho lidí.
Než co takového počneš, dobře si to roz-
važ a počítej, třikráte počítej! Otravné
líhoviny ničí zdraví, otupují duši; kdo se
jim oddá, klesá hloub a hloub, až mu není
pomoci.

M i s t r ů m.

Buď hozen svého jména: mistr. Mistr
znamená celého muže, dokonalého muže,

Buď mistrem v řemesle svém, ale mistrem i v ctnosti !

Neodluzuj jiným mistrům lstivým způsobem zákazníků, nelákej lstivě ani jejich pomocníků ! Žij s nimi v pokoji, přej těm, jimž se lépe daří než tobě.

Pomocníka nemravu, rouhače, nevěrce netrp v stavení ! S pomocníkem hodným zacházej vlídně ; buď k němu uznalý ! On potřebuje tebe, ale i ty potřebuješ jeho. Bdi nad ním, střež ho, netrp, aby se spustil.

Učedníku buď otcem ; upřímně ho miluj ! Jsi pánem jeho, moudře mu rozkazuj ! Jsi mistrem jeho, dobře ho ved', aby se od tebe a u tebe něčemu kloudnému naučil. Vzdělávej ho nejen v řemesle, ale i ve mravech ! Jednou bude žehnati památce tvojí.

Péči měj o všechny podřízené ! Necht jsou ti jako členové rodiny ! V nemoci jich neopouštěj ! Bdi nad jejich chováním i mimo dílnu !

Sám buď spolehlivý ve slovu ! Slovo dělá muže. Lží si nepomáhej ; ta má krátké nohy, daleko neujde. Slíbil-lis v určitý čas odvésti dílo, nastav noci, třeba-li ; jen splň

dané slovo! Pracuj tak, abys ani jediného zákazníka si neodpudil. Lepší menší výdělek, jen když častý.

Vzdělávej se pořád ve svém řemesle! Čti odborné časopisy, poohlédni se, jak jiní co dělají. Kráčeť s časem ku předu, ale ne zahazuj šmahem všeho starého! Vyčkej, až jak se novotiny osvědčí.

Veď správně účty své! Nedbalost v tom ohledu těžce bývá trestána. Nevíš pak, v jakém poměru jsi k jiným, ani jak sám stojíš. Netečnost, nesprávnost v ohledu tom zkazila již mnohé.

Chceš slyšeti krátkou chválu dobrého mistra? Jest ta: Ráno modlí se, přes den pracuje, večer počítá a v noci spí. Dělej tak a věř, že nechybíš.

P o m o c n í k ů m = t o v a r y š ů m.

Jsi pomocníkem, máš tedy mistru svému pomáhati; jsi tovaryšem = soudruhem, máš s ním žíti, s ním jíti a cítiti. Važ si mistra svého tak, jak si budeš jednou přát, aby si tvoji pomocníci vážili tebe.

Nepočítej pouze to, co mistr přijímá; všimni si také, co všechno musí zapraviti. Služ

mu a pracuj svědomitě, neboť on jest tvůj chleboďárce. Ty chceš svou poctivou smlouvenou mzdu; mistr navzájem má právo, žádati od tebe poctivou, svědomitou práci.

Nezpronevěř svému mistru ani toho nejmenšího, nečiň mu škody, nekaž nářadí, nástrojů, neukrádej mu času!

Přijmi rád od mistra poučení, radu! Nehorši se pro ostřejší slovo! Nevynášej ničeho z domu, nezostouzej mistra a rodiny jeho! Zachovávej pořádek domácí! Počínej si vůbec tak, jak bys si přál, aby si jednou tvoji pomocníci vůči tobě počínali.

Veliký hřích, věř, spácháš, pokazíš-li slovem neb příkladem učně s tebou pracující. Tím svoláš na sebe kletbu velikou.

Cesta do světa na zkušenou má dobré, ale i stinné stránky. Podnikneš-li ji, hleď abys 1. srdce čisté, s nímž do světa jdeš, přinesl zase nazpět, bys nemusel klopiti zraků svých před pátravým pohledem matky, otce; 2. nezapomínej, proč jsi šel do světa, že „na zkušenou“; 3. chraň se důvěrnosti k lidem neznámým a 4. buď bedliv na své zdraví!

U č ň ů m.

Jsi učeň, musíš se tedy učit; jsi podřízený, musíš poslouchati. Mistr jest tvůj otec a učitel; za takového ho považuj, cti, miluj a poslouchej! Mistra zastupuje tovaryš; i toho musíš poslouchati, arci jen v dobrém, co není proti Bohu. Kdyby ti mistr neb tovaryš nařídil něco špatného, co hříchem jest, nesmíš poslechnouti. Kdyby se to častěji opakovalo, pověz to rodičům neb jich zástupcům, aby v tom změnu učinili. Sám o své vůli místa neopouštěj, od mistra k mistru nepřebíhej! Bedlivě si všímej všeho, abys do řemesla vnikl a jemu řádně se vyučil. Popros mistra, abys mohl, pokud jen možno, dále se ve školách příslušných vzdělávati. Pamatuj, že si v učení zakládáš svou budoucnost; *co zaseješ, to žíti budeš.*

Část šestá.

Písně duchovní.

„Chvalte jméno Hospodinovo
společným zpíváním.“
Žalm 149, 3.

Národ náš má krásné písně narodní i duchovní. Zpívej rád písně slušné, oblib si zvláště písně náboženské! Zpívej při službách Božích, ale i doma a v dílně! Veď ke zpěvu i své podřízené! Zpívávalo se jindy více při práci, a pokud se více pělo, méně se — klelo. Nemusí-liž býti Bohu milou a příjemnou práce ta, při níž ruce pracují,

ale duch v písni k Bohu se povznáší ! Kéž by tak bylo ve všech dílnách ! Lacino můžeš si opatřiti zpěvník s hojným výběrem písni církevních. Zde následují písně, jichž se nejvíce užívá.

I.

1. Bože, chválíme tebe, - Pane, moc tvou velebíme, - kterouž zná zem i nebe, - skutkům твоjim se divíme, - když se vše v světě mění, - ty sám jsi bez proměny.

2. Vše, co jen chválit může, - cherubíni, serafíni; - chválí tě, velký Bože, - nebe, země měštěníni; ode všech býváš nazván: - Svatý, svatý, svatý Pán.

3. Svatý Pán Bůh Sabaoth, - svatý, jenž řídí národy, - jenž pomáhá od nehod, - nebe, zem, povětří, vody, - plny jsou cti, chvály tvé, - neb vše dílo rukou tvých je.

II.

1. *Intr.* Bože, před tvou velebností - na kolena padáme - zapal v srdcích svou milostí - oheň lásky, žádáme; bychom tebe milovali - jak v nebesích andělé, - bychom ti obětovali - podle tvé svaté vůle.

2. *Gloria*. Sláva budiž na výsosti, - čest a díky vzdáváme, - ó Bože, tvé velebnosti, - dej nám pokoj, žádáme! - Ó Ježíši, kterýž snímáš - tohoto světa viny, - k sobě do nebe přived' nás - skrze své drahé rány.

3. *Evangelium*. Boží slovo ukazuje - do věčné slávy cestu, - kdo je slyší a splňuje, - spěchá k Božímu městu. - Sprav, Ježíši, svou milostí, - abychom vždy plnili - slovo Boží s ochotností - a tobě se líbili.

4. *Credo*. V jednoho Boha věříme, - Otce všemohoucího; - Stvořitele nebe, země, - i v Krista, Syna jeho, - Duchem svatým počatého, - z Panny narozeného, - pro nás na svět poslaného, - v I'ožství Otcí rovného.

5. *Obětování*. Přijmi tu oběť, ó Pane, - skrze ruce duchovní, - kterou nyní podáváme - a která se promění - v tělo a krev Syna tvého, - jak on v pravdě vyjevil, - když tuto oběť nového - zákona ustanovil.

6. *Sanctus*. Svatý, svatý, Bůh náš svatý, - jenž jest Sabaoth nazván, - Otec, Syn, také Duch svatý, - od věčnosti mocný Pán! - Plna jsou, Bože, nebesa - i zem tvé velebnosti, - „Hosanna“ ti všecko plesá - zde, také na věčnosti.

7. *Pozdvihování.* Serafíni lásky plní -
dolů s nebe sstupujte! - Boha svého s námi
nyní - v Svátosti zvelebujte! - Požehnaný, jenž
přichází - v jménu Páně, Syn Boží, - od něho
milost pochází - tomu, kdo se poníží.

8. *Agnus.* Ó Ježíši, nejsem hoden, - bys
ráčil přijít ke mně, - však nicméně jen rci
slovem - a jistě uzdravíš mě. - V tebe věřím,
v tebe doufám, - tebe nejvýš miluji; - že jsem
zhřešil, oplakávám - a srdečně lituji.

9. *Přijímání.* Ty k své lásce mne vzbu-
zuješ, - ó Ježíši nejsladší, - a srdce mé roz-
ohňuješ, - ó poklade nejdražší! - Když se mně
v Svátosti dáváš, - přebývat u mne žádáš; -
hříšný jsem a přec mne rád máš, - kajícimu
nebe dáš.

10. *Konec.* Bože, požehnej nás všechny, -
bychom v lásce trvali, - tvou milostí chléb
andělský - vždy hodně přijímali. - Ať jsme
živi k tvé cti, chvále, - k tvému vychvalo-
vání, - dej nám zdraví při tom stálé - a věčné
požehnání!

III.

Ejhle, Hospodin přijde a všichni svatí
jeho s ním; a bude v onen den světlo velké,
alleluja.

1. (Ant.) Rosu dejte, nebesa, s hůry a oblakové deštěte spravedlivého.

2. Otevři se, země, a vydej Spasitele!

3. (Ž.) Požehnal jsi, Hospodine, zemi svou odvrátil jsi zajetí naše.

4. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

5. Jakož byla na počátku i nyní i vždycky i na věky věkův. Amen.

6. Rosu dejte, nebesa, s hůry a oblakové deštěte spravedlivého.

7. Otevři se, země, a vydej Spasitele!

IV.

Hospodine, ulituj nás, - Jesu Kriste, ulituj nás, - Spasiteli všeho světa, - spasiž nás i uslyšiž, - Hospodine, hlasy naše, - dej nám všem, Hospodine, - hojnost, pokoj v naší zemi! - Kyrie eleison!

V.

1. Chval, Sione, Spasitele, - chval pastýře, vůdce vřele, - prozpěvuj mu v písních čest! Rozezvuč se k chvalám krále, - nelze pěti dokonale, - jak on velký, dobrý jest!

2. Příčina se důležitá - ke chvále dnes tobě skýtá, - chléb věčného života, - ježto při posledním stolu - dvanácteru apoštolů - dala věčná dobrota.

3. Pějme chválu libohlasnou - a tu naši
radost jasnou - uslyš hvězdná výšina! - Nebo
dnes se ten den slaví, - když ponejprv k duše
zdraví - dána tato hostina.

4. U té posvátné večeře - Beránkem tím
novým béře - starý zákon již svůj cíl. - Nová
doba nastupuje - a stín pravdě ustupuje, -
světlo dáno za podíl.

5. Co tam Kristus nám daroval, to vždy
činit přikazoval - ke své věčné paměti. - Proto,
jak jí poručeno, - dává církev chléb a víno -
k spasitelné oběti.

6. Naučení se nám dává, - že se tělo
z chleba stává, - z vína krev pak předrahá. -
Čeho mysl nepojímá, - toho právě víra přímá
- pokorou svou dosahá.

7. Pod rozdílnou tou způsobou, - pouhým
znakem, pouhou dobou - důstojná věc bytuje.
- Od krmě se nápoj dělí, - pod způsobou
každou celý - Kristus Pán však obcuje.

8. Od beroucích nerozdvojen, - nerozlá-
mán, nerozpojen, - v celosti se požívá. - Na ti-
síce si ho berou, - a to všichni stejnou měrou, -
aniž celku ubývá.!

9. Zlí a dobří ústa chýlí, - nestejně však
jsou jich díly - života neb záhynu. - Dobrým

k žití, zlým je k moru, - aj, jak následek je v sporu - totožného u činu.

10. Ni to změny nepůsobí, - zdali se ta svátost drobí, - všečen celek přesvatý. - Způsob se jenom láme, - ale Svátost celou máme - v úplnosti podstaty.

11. Aj, chléb svatých nebešťanů - stal se stravou pozemšťanů, - synům v podíl pravý dán. - Prorokován v Izákovi, - předzvěstován v beránkovi, - v manně svaté předvídán.

12. Pastýři, ty pravý chlebe, - chraň nás a nasycuj s nebe - v tomto časném údolí! - Nechť lid, jenž jest z tvého stáda - hostiny tvé nepostrádá - na nebeském zástolí!

VI.

1. *Kyrie*. Již jsem dost pracoval - pro tebe, člověče, - třiatřicet let, - ó bídný hříšníče! - Půjdu, půjdu - do svatého města, - tam, kde mne již čeká - křížová má cesta.

2. *Gloria*. Při mém narození - andělé zpívali - a ač jsem byl v jeslích, - slávu mi hlásali; - všecko, všecko - nyní se již mění, - za třicet stříbrných - učedník mne cení.

3. *Evangelium*. Když jsem lidu kázal - přesvaté učení, - lid se za mnou valil - hledaje

spasení. - Ejhle, ejhle, - přišla již ta doba, - kde mne na kříž žádat - bude jeho zloba!

4. *Credo*. Zázraky veliké - lid ten když spatřoval, - že Bůh sstoupil s nebe, - vždy o mně volával. - Běda, běda, - víru tu lid ztrácí, - za mne se již stydí, - v nevěru se kácí!

5. *Obětování*. Již tedy k večeři - poslední zasedám, - chléb a víno беру, - k nebi je pozvedám. - Slyšte, slyšte - památná má slova, - oběť se již koná - tajemná a nová.

6. Chléb v tělo, víno v krev - svou vlastní proměním, - památku své smrti - na věky zůstavím. - Vizte, vizte - velkou lásku moji, - věnujte mi za to - celou duši svoji.

7. *Sanctus*. Aj, již ze zahrady - k soudcům jsem odveden, - zbičován, uplván - trním jsem ověnčen. - Ejhle, ejhle, - vizte svého Pána, - jemuž jste volali - nedávno Hossana!

8. *Po pozdvihování*. Na kříži již oběť - konám já krvavou, - za vás dluhy platím - tělem i krví svou. - Otče, otče, - odpusť světu všemu, - otevři již nebe - člověku hřísnému!

9. *Agnus Dei*. Beránek dokonal, - slunce se zatmělo, - lidí dobrých srdce - bázní se zachvělo. - Kriste, Kriste, - ó Beránku tichý, - v prsa své se biji, - odpusť mi mé hříchy!

10. *Přijímání*. Rozvaž, ó duše má, - vše

jest již skončeno, - tělo Páně svaté - do hrobu
vloženo! - Pane, Pane, - vlož se v duši moji, -
tělo tvé a krev tvá - ať mé rány hojí!

11. *Konec.* Děkuj Pánu vroucně, - kajícíný
křesťane, - co mu srdce zbodlo, - ať se již ne-
stane! - Volej, volej: - „Spěchám ku pokání, -
neb smrt může přijít - náhle z nenadání“.

VII.

1. Mé jsi potěšení, - můj Ježíši! - útočiště
moje - Bůh nejvyšší, - nad tebe jiného - nic
nežádám, - v jméno tvé naději - všecku sklá-
dám.

2. Hříchy mám rozličné, těžké, mnohé -
na duši své drahé, přeubohé; - přece však
rád mám jen Pána svého, - miluji Ježíše la-
skavého.

3. Víím, že on hříšníkům peklem hrozí, -
dobří že obdrží nebe mnozí; - proto ho miluji,
že Bůh můj jest; - miluj ho, duše má, Pánem
tvým jest!

4. Vše, co na světě mám, vše jest jeho, -
jsou to jen milosti Pána mého; - jehoť jest
duše má v hříšném těle, - nic nemám bez svého
Spasitele.

5. Duši mu navrátím při skonání, - tělo
své odevzdám v zmrtvýchvstání; - na jeho

lásce mám dosti věčně, za milost děkuji prostě,
vděčně.

6. S Ježíšem živu být, jest má radost, -
s Ježíšem umřítí, jest má žádost, - s Ježíšem
v nebi být, toť má sláva, - chvála Ježíšova
nepřestává.

VIII.

1. Narodil se Kristus Pán, - veselme se, -
- z růže kvítek vykvet nám, - radujme se! -
- Z života čistého, - z rodu královského, -
- nám, nám narodil se.

2. Jenž prorokován jest, - veselme se, - ten
na svět poslán jest, radujme se! - Z života atd.

3. Člověčenství naše, - veselme se, - ráčil
vzítí na se, - radujme se! - Z života atd.

4. Goliáš obloupen, - veselme se! - člověk
jest vykoupen, - radujme se! - Z života atd.

IX.

Otče náš, milý Pane, - dej nám Ducha sva-
tého, - prosíme, ať se stane - pro Krista, Syna
tvého; - ať nás naučí božského - pravdu zákona
znáti, - prorocství falešného - pilně se vystříhati!

X.

Pochválen budiž Pán Bůh náš, - kterýž
nyní nasýtil nás - svatým slovem, - jež jest

pokrm našim dušem. Alleluja, alleluja ! Po-
chválen buď Bůh ! Alelluja !

(„Alleluja“ zpívá se po celý rok kromě
času od neděle děvítívníku až do velikonoc, kdy
místo toho se zpívá: Chvála, Kristu, králi slávy!)

XI.

1. Poklekni na kolena, - ó duše bohabojná,
- neb se tobě uděluje - milost přehojná.

2. Patříc na Boha svého - v Svátosti ukry-
tého, - žádej duše, v zkroušenosti - za milost
jeho !

3. Buď od nás všech uctěný, - chválený,
velebený, - ó Kriste náš nejmilejší, - zde vy-
stavený !

XII.

1. Přijď, ó Duše přesvatý, - rač paprsek
bohatý - světla svého v nás vylít !

2. Přijdiž, Otče nebohých, - dárce darů
přemnohých, - račiž myslí osvítit !

3. Božský potěšiteli, - sladký duší příteli, -
rač nás mile zotavit !

4. V práci libý pokoji, - krotiteli v roz-
broji, - rač nás v pláči ukojit !

5. Ó ty světlo blažící, - srdce v tebe vě-
řící - rač milostně naplnit !

6. Člověk bez tvé pomoci - slábne a je bez moci; - vše mu může uškodit.

7. Skvrny z duší našich smaž - a vypráhlá srdce svlaž, - raněné rač vyhojit!

8. Srovnej, co je zkřiveno, - ohřej, co je studeno, - a nedej nám zabloudit!

9. Rač nás, v tebe věřící - a tě vroucně prosící, - dary sedmi podělit!

10. Uděl v ctnosti prospěchu, - v smrti blahou útěchu - a dej v radost věčnou vjít!

XIII.

1. Shlédni, Bože, s nebes vysokostí - mile k svaté oběti, - kterou konat chceme v zkroušenosti - smrti Páně k paměti; - nepohrdej kajícími syny, - pohleď tváří milostnou, - zahlaď, Otče, naše mnohé viny - pro smrt Syna žalostnou.

2. *Evangelium.* Když Pán Ježíš u věk mužný dospěl, - kázal slova moudrosti, - aby každý v lásce Boží prospěl - a pak došel blahosti. - Církvi svěřil pravdy věčné sklady - a krví je zpečetil; - Otec Duchem moudrosti a rady - církev tuto posvětil.

3. *Obětování.* Přijmi, Bože, dary s laskavostí - jež ti církev podává, - každý z nás ti srdce s ochotností - v službu věrnou podává.

Tebe milovat a tebe ctíti - s myslí vždycky nevinnou, - pro tvé jméno trpěti a mříti, - to nám touhou jedinou.

4. *Sanctus*. Tam, kde koří se ti u podnože - tvého trůnu sborové, - tam zavzněte tobě, velký Bože, - naší úcty zvukové! - Svatý Hospodine náš, svatý věčně, - plný slávy, veleby, oslavuj ho všeliký tvor vděčně - na zemi i na nebi!

Po pozdvihování. 5. Ó náš Jesu, ty jsi dobrovolně - slávy své se obloupil, - bys na kříži za nás umřel bolně - a z trestu nás vykoupil. Aj, ty duši za pokrm se dáváš - v předivné Svátosti; - co je člověk, že ty neustáváš - blažit ho svou milostí?

6. *Přijímání*. Blahý, kdož se k stolu Páně blíží - hříchů všech a viny prost, - v jeho srdce laskavě se sníží - nejvzácnější s nebe host. - S ním Syn boží v této svaté chvíli - vchází v lásky jednotu, - dává útěchu a k boji síly, - krmí duši k životu.

7. *Závěr*. Chceme kráčet cestou nevinnosti, - kterou svatí chodili, - Otče, Synu, Duše, dej nám k ctnosti - milost rady, posily! - Nedej hynout v pokušení světa, - s námi buď a žehnej nás, - až pak dojdou jednou naše léta, - Bože, duše naše spas!

XIV.

1. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky svatý,
- Ježíš Kristus s výsosti - v nejsvětější Svátosti.

2. Svatý, svatý, svatý, - vždycky svatý : -
Bůh Otec na výsosti - nesmírné velebnosti.

3. Svatý, svatý, svatý, - svatý, vždycky
svatý, - buď zveleben Duch svatý, jednotejné
podstaty !

XV.

1. Svatý Václave, - vévodo české země, kníže
náš, - pros za nás Boha, - svatého Ducha !
Kriste eleison !

2. Ty jsi dědic české země, - rozpomeň
se na své plémě; - nedej zahynouti nám ni bu-
doucím, svatý Václave ! Kriste eleison !

3. Pomoci my tvé žádáme, - smiluj se nad
námi, - utěš smutné, zažeh vše zlé, - svatý
Václave ! Kriste elejson !

4. Nebeské jest dvorstvo krásné, - blaze
tomu, kdo tam dojde v život věčný, - oheň
jasný svatého Ducha. Kriste eleison !

5. Maria, Matko žádoucí, - tys královna
velmohoucí, prosiž za nás, - za křesťany, svého
Syna, - Hospodina. Kriste eleison !

6. Andělé svatí, nebeští, - račte nás k sobě přivést - tam, kdež chvála nepřestává - věčného Boha. Kriste eleison !

7. Všichni svatí za nás prostě, zahynouti nám nedejte, svatý Víte, - svatý Norberte - svatý Zikmunde, - svatý Prokope - svatý Vojtěše, - svatý Jene Nepomucký, - svatá Lidmilo, - svatý Václave ! Kriste elejson !

8. Bohu Otci chválu vzdejme, - svatým křížem se žehnejme : - ve jměnu Otce i Syna jeho - i Ducha svatého. Kriste eleison !

XVI.

1. Tisíckrát pozdravujeme tebe, - ó Matičko Krista Ježíše, - ty jsi okrasou celého nebe, tobě se koří celá říše ! - Ty jsi u Boha ta nejprvnější, - tobě čest a chválu nejprvnější, - andělé a svatí vzdávají, - královnou tebe nazývají.

2. Přispěj nám také, ó matko naše, — všickni s vroucím srdcem žádáme ; - tys jediné útočiště naše, - po Kristu nad tebe nemáme ; - ať chvalozpěv tobě prozpěvovat - můžem, tvoje jméno zvelebovat : - bychom se zalíbili Bohu, - chceme tě chválit v každou dobu.

3. Neboť Stvořitel nebes i země - za svůj stánek tebe vyvolil: - když přijal člověčenství na sebe, - v tvůj panenský život se vložil, -
- Ježíš Kristus, Syn Boha živého, - moudrost věčná Otce nebeského, - jenž hořkou smrt kříže podstoupil - a nás z věčné smrti vykoupil.

4. Ty jsi na Sionu utvrzena, - přebýváš v městě posvěceném, - dříve než bylas na svět zrozena, - poctěna jsi v slovu prorockém: - teď požíváš věčné blaženosti, - kteráž připravena od věčnosti - byla ti od Boha věčného, - Otce, Syna, Ducha svatého.

5. Zdrávas, schránko Boha nejvzácnější, -
- zdrávas, Panno neporušená, - za chrám Trojice nejdůstojnější — již od věčnosti vyvolená!
- Ty jsi nad slunce, měsíc světlejší, - paní a královna nejsvětější, - jsi brána nebeská, mocná královna archandělská.

6. Kdož by mohl všecku slávu tvoji - zde na světě ústy vyznati, - kterou Syn tvůj jen pro lásku svoji, - ráčil tobě na nebi dáti? - Byť celého světa jazykové - chtěli chválu mluvit o tobě, - to by vše přec ještě nebylo, - co by k tvé chvále postačilo.

7. Před tvým obrazem, ó Matko Páně, - chceme prosby svoje skládati: - zachovej nás

vždy ve své ochraně, - kdykoliv tě budem žádati; - v nouzi, v zármutku, v každém trápení - vyžádej u Boha potěšení; - ó račiž nám svojí přímluvou - vždy štědře býti nápomocnou!

8. Vypros víru, naději a lásku, - v ctnostném životě setrvání, - odvráť od nás hlad, mor, též i válku, - dej šťastné života skonání; - a když hlas soudce spravedlivého - od tud z tohoto světa bídneho - ráčí nás k soudu povolati, - tenkrát, Matko, rač nás zastati.

XVII.

1. Vítej, milý Jesu Kriste, - narozený z Panny čisté, abys naše viny, - sám jsa bez poskvrny, - obmyl a shladil.

2. V tom ukázal Bůh lásku k nám, - že Syna svého poslal k nám, - již by v něj věřili, - aby živi byli - skrze něj sama.

3. Neb skrz Krista máme všichni - v jednom Duchu přístup k Otci, - bychom skrze něho - nehledíc jiného, s věrou k Bohu šli.

4. Kdož skrze Krista nepůjde, - cesty do nebe nenajde: - nebo cesty není - nižádné k spasení, - nežli Kristus sám.

5. Kristus jest naše naděje; - žádný nám nic neprospěje, - odřeknem-li se ho, - Spasitele svého, - běda nám bude.

6. Jesu Kriste, rač nám dáti, - abychom tě mohli znáti, - tebe se držeti, s tebou vždycky býti. - Dej to Bůh ! Amen.

XVIII.

1. Vstalť jest této chvíle - ctný Vykupitel.
- Vstalť jest v nové síle - Král vítězitel. - Sma-
zav světa hříchy na kříži, - položen jest ve
hrob tichý - po své obtíži.

2. Ženy tělo spěly - pomazat v hrobě ; -
tu anděla zřely - v lidské podobě. - Stálť tu
v lesklé záři - vítězně, - ženy těšil s vlídnou
tváří - v řeči líbezná :

3. „Kristus, jejž hledáte, - hle, již slavně
vstal, - zase tělo svaté - mocně na se vzal !
- Tím se v svém zármutku - potěšte, - učed-
níky o tom skutku - zpravit pospěšte !“

4. A tak žalost bolů - v slast se změnila.
- V spolek apoštolů - Maří kvapila. - Praví :
„Anděl v hrobě - zvěstoval, - že náš Pán dnes
v ranní době - slavně z mrtvých vstal !“

5. K hrobu rychle běží - s Petrem svatý
Jan, - věříť jenom stěží, - že vstal Kristus
Pán. - Avšak brzy vidí - slavného - Krále,
vládce všechněch lidí, - na vždy živého.

6. Kriste, slavný králi, - budiž veleben, -
naší písní chvály - budiž vroucně ctěn ! - Ty

jsi lidstvo z pádu - povýšil, - ty jsi smrti odňal vládu, - náš pláč utišil.

7. S tebou žítí věčně - v slávě budeme, -
- „alleluja“ vděčně - tobě pějeme. - Alleluja!
zemí, - nebem zněj, - alleluja ústy všemi -
křesťanský lid pěj!

XIX.

1. Zdrávas buď, Panno Maria, - ó královno! -
- Ty jsi Panna ušlechtilá, - ó královno - Maria!

2. Shlédni na nás dolů s nebe, - ó královno!
- my snažně prosíme tebe, - ó královno,
Maria!

3. Aj, ty jsi matka milosti, - ó královno!
- život nebeské sladkosti, - ó královno, Maria!

4. Po Bohu naše naděje, - ó královno! -
přímluva tvá nám prospěje, - ó královno, Maria!

5. K tobě voláme v soužení, - ó královno!
- synové Evy ztrápení - ó královno, Maria!

6. K tobě voláme lkající, - ó královno,
- zkroušeně hříchů želíce, - ó královno, Maria!

7. V údolí tomto slzavém, - ó královno! -
ochranu máme v srdci tvém, - ó královno,
Maria!

8. Tys naše orodovnice, - ó královno! -
nás dítek svých milovnice, - ó královno, Maria!

9. Oči své lásky obrať k nám, - ó královno !
 - ochraň nás proti úhonám, - ó královno,
 Maria !

10. Ukaž nám Synáčka svého, - ó královno !
 - plod života přečistého, - ó královno, Maria !

11. Po naší pouti vezdejší, - ó královno !
 - dej pak nám život vzácnější, - ó královno,
 Maria !

12. Ó svatá Boží Rodičko, - ó královno !
 oroduj za nás, Matičko, - ó královno, Maria !

13. Bychom Božích zaslíbení, - ó královno !
 - hodni byli učinění, - ó královno, Maria !

14. Prosiž za nás hříšné nyní, - ó královno !
 - také v hodině poslední, - ó královno, Maria !

XX.

1. Z nebe posel vychází - od dávna žádaný,
 k Panně Marii vchází - od Boha poslaný - ten
 rajský archanděl, - nazvaný Gabriel.

2. Pokorně se pokloniv - koná své poselství,
 - svou hlavu ctně nakloniv - ctí svaté panen-
 ství ; - Pannu pozdravuje, - divnou věc zvěstuje.

3. „Zdrávas, Panno, milostí - božskou na-
 plněná, - krásou všelikých ctností - nad jiné
 vznešená : - aj, máš rodičkou být - a Syna po-
 rodit.“

4. „Syn Boží tebe volí, - chce tě Matkou míti, - jak jen srdce tvé svolí, - hned máš ho počítí; svol, Panenko čistá, počneš Pána Krista.“

5. „Proč se rdíš, proč vyptáváš, - jak to může býti? - ač muže nepoznáváš, - nemeškej svoliti; panenství nezrušíš, - že jsi matkou, zkusíš.“

6. „Neboj se to učinit; - sám Bůh všemohoucí - tobě čistě zastíní, - Duch svatý žádoucí; - nač nelze mysliti, - Bůh může činiti.“

7. Když tak Maria slyší - anděla svatého, - dí: „Jáť jsem ta nejnižší - dívka Pána mého; - podle tvých slov se staň, - jak chce můj Bůh a Pán.“

8. Plesej, královno rajská, - že jak jsi svolila, - divné věci moc božská, - v tobě způsobila; - počalas v svém těle - světa Spasitele.

9. Ó divná věc a nová, Bůh ponížil sebe, - ježž jsi skrze svá slova - obdržela s nebe; - na tvé drahé slovo - vtělil se Bůh, Slovo.

10. Milá Boží Rodičko, - buď naší řečnicí, - promluv za nás slovíčko, - buď orodovnicí. Ať dojdem spasení - pro Páně vtělení. Amen.
